

รายงานวิจัยสถาบัน

เรื่อง

การศึกษาสภาพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชของเครือข่ายเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

A Study of Raising Conditions on SUT Korat Meat Chicken Farmer's
Network.

นายเฉลิมชัย หอมตา

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยสถาบันจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

มิถุนายน 2563

รายงานวิจัยสถาบัน

เรื่อง

การศึกษาสภาพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชของเครือข่ายเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

A Study of Raising Conditions on SUT Korat Meat Chicken Farmer's
Network.

ที่ปรึกษาโครงการ

รองศาสตราจารย์ ดร.อมรรัตน์ โมฬี

ผู้วิจัย

นายเฉลิมชัย หอมตา

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยสถาบันจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

มิถุนายน 2563

คำนำ

ภารกิจด้าน การปรับปรุง ถ่ายทอด และพัฒนาเทคโนโลยี และภารกิจบริการวิชาการ เป็นอีกภารกิจที่สำคัญของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี นอกเหนือจากภารกิจด้านการจัดการเรียน การสอน การวิจัย และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการเป็นสถาบันที่เป็นที่ พึ่งของสังคมเพื่อตอบสนองในทุกภาคส่วน และสามารถพึ่งพาตนเองได้ เป็นภารกิจที่มหาวิทยาลัยได้ ดำเนินการตั้งแต่ก่อตั้งมหาวิทยาลัยจวบจนปัจจุบัน ก่อให้เกิดผลลัพธ์และผลกระทบในวงกว้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคการเกษตรได้ตอบสนองต่อความต้องการของเกษตรกร ชุมชน และสังคมมา อย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน ผู้วิจัยในฐานะ นักวิชาการเกษตร สังกัดฟาร์มมหาวิทยาลัย สำนักวิชา เทคโนโลยีการเกษตร ได้รับโอกาสปฏิบัติหน้าที่บริการวิชาการร่วมกับบุคลากรของมหาวิทยาลัยใน การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านสัตว์ปีกมาตั้งแต่เริ่มต้นปฏิบัติงานจนถึงปัจจุบัน จากการปฏิบัติงานในพื้นที่ มาอย่างต่อเนื่องทำให้ได้รับข้อมูลและการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเกษตรกรและภาคีเครือข่ายบริการ วิชาการอันหลากหลายซึ่งล้วนแต่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาภารกิจของมหาวิทยาลัยเพื่อการเป็นที่พึ่ง ของสังคมได้อย่างยั่งยืน และจากการเป็นส่วนหนึ่งของคณะผู้วิจัยโครงการ “การสร้างสายพันธุ์ไก่เนื้อ โคราชเพื่อการผลิตเป็นอาชีพวิสาหกิจชุมชน ระยะที่ 1 และระยะที่ 2” ผู้วิจัยได้ปฏิบัติหน้าที่ในการ ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการจัดการไก่เนื้อโคราชตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 เป็นต้นมา มีเกษตรกร รับการฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องไก่เนื้อโคราชจำนวนมากกระจายอยู่ในหลายจังหวัดทั้งในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคตะวันออก อย่างไรก็ตาม ด้วยความแตกต่างด้าน สังคมศาสตร์ ภูมิศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และวัฒนธรรม จึงมีข้อจำกัดบางประการที่ส่งผลต่อ ความสำเร็จในการประกอบอาชีพของเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชซึ่งเป็นเครือข่าย บริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงได้จัดทำโครงการวิจัยเรื่อง “การศึกษาสภาพการ เลี้ยงไก่เนื้อโคราชของเครือข่ายเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี” โดย หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลจากการศึกษาวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานด้านการปรับปรุง แปลง ถ่ายทอด และพัฒนาเทคโนโลยี และบริการวิชาการ และส่งผลต่อผลการดำเนินการตามภารกิจของ มหาวิทยาลัยด้านผลลัพธ์และผลกระทบที่มีต่อสังคมเพิ่มสูงขึ้น

ผู้วิจัย

บทคัดย่อ

การศึกษาสภาพทั่วไป ปัญหาในการเลี้ยง ความต้องการรับการสนับสนุน และเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาและความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชจังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรตัวอย่างจำนวน 146 ราย แล้ววิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสถิติทางคอมพิวเตอร์ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา อาชีพหลักคือทำนา มีรายได้ทางการเกษตรระหว่าง 50,001 – 100,000 บาทต่อครัวเรือนต่อปี เลี้ยงไก่เนื้อโคราชในฟาร์มระบบเปิด จำหน่ายเป็นไก่มีชีวิต จำนวนไก่เนื้อโคราชที่เลี้ยงต่อรุ่นอยู่ระหว่าง 201 – 400 ตัว และมีประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชระหว่าง 1 – 2 ปี

เกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษมีปัญหาด้านผลกระทบต่อชุมชน การป้องกันรักษาและควบคุมโรค และมีปัญหาด้านการจัดการของเสียมากกว่าเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา และปัญหาในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชที่สำคัญ 3 ลำดับแรกของเกษตรกรทั้ง 2 จังหวัด ได้แก่ 1) ปัญหาด้านการตลาด 2) ปัญหาด้านแหล่งเงินทุน และ 3) ปัญหาด้านการป้องกันรักษาและควบคุมโรค

เกษตรกรจังหวัดนครราชสีมามีความต้องการความรู้ด้านการเลี้ยงและการจัดการไก่เนื้อโคราชอย่างต่อเนื่อง ความรู้ด้านการป้องกันและรักษาโรค และการสนับสนุนจัดตั้งกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชมากกว่าเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษ ส่วนเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษมีความต้องการความรู้ด้านการเชือดและการชำแหละสัตว์ปีก ความรู้ด้านแปรรูปเนื้อไก่ และความรู้เรื่องบัญชีฟาร์มมากกว่าเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา และความต้องการการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชที่สำคัญ 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) ความรู้ด้านและการสนับสนุนการตลาด 2) ความรู้เรื่องการป้องกันและการรักษาโรค และ 3) ความรู้ด้านการจัดการฟาร์ม

เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชส่วนใหญ่อยู่ในวัยแรงงาน เป็นเกษตรกรรายย่อย และมีขนาดพื้นที่ทางการเกษตรเหมาะสมกับการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช หากได้รับการส่งเสริมและพัฒนาตรงกับความต้องการและต่อเนื่องจะทำให้เกษตรกรได้รับโอกาสในการพัฒนาอาชีพและพัฒนาตนเองเป็นเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer) และตอบโจทย์ความต้องการของประเทศไทย 4.0 ในอนาคตต่อไป

Abstract

The study on status, problems, requirements, and differentiation of problems and requirements for Korat Meat Chicken (KRMC) raising of farmers in Nakhonratchasima and Sisaket province by using interview test (146 persons). The data of this study was evaluated by statistical program. It was found that most of farmers have 41 – 50 years of age, graduated primary school, did paddy field and got income 50,001 – 100,000 baths per family a year. Generally, most of farmers raised chicken in open farm system, pattern of chicken raising was on floor type, sold on live chicken, number of chicken was raised between 201 – 400 birds per crop and had experience of KRMC raising about 1 to 2 years.

Farmers in Sisaket had more problem of effect for community, problem of disease prevention treatment and disease control and problem of waste management than Nakhonratchasima. The problem of KRMC raising in both Province, first priority was marketing. Second priorities were investment source. And third were disease prevention treatment and disease control.

Farmers in Nakhonratchasima had more requirement of raising knowledge, requirement of disease prevention knowledge and KRMC alumni than Sisaket. But farmers in Sisaket had more requirements of chicken slaughtering, requirements of processing and requirements of accounting knowledge than Nakhonratchasima. The requirement of KRMC raising in both Province, first priority was marketing. Second priorities were disease prevention. And third were farm management.

Most of KRMC farmers was working people, small farmer and had suitable size of land for KRMC production. If they have opportunity of supporting and development according their requirements they will can develop themselves and their family to be smart farmer and alignment to The Thailand Needs 4.0 in the future.

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คณะผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ ดร.อมรรัตน์ โมฬี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิพัฒน์ เหลืองลาวัฒน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรียา วิจิตรเสถียร ที่กรุณาตรวจทานและให้คำแนะนำในการปรับปรุงข้อเสนอโครงการวิจัยและแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะกรรมการวิจัยสถาบันที่ได้ให้โอกาสผู้วิจัยได้ทำการวิจัยในบริษัทที่สอดคล้องกับความรู้ ทักษะวิชาชีพ และประสบการณ์ของผู้วิจัย และสอดคล้องกับพันธกิจด้านบริการวิชาการของฟาร์มมหาวิทยาลัย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณจิตตานันท์ ดิกุล คุณประวีณา หอมตา และคุณภฤศมน วิสัยดี ที่ให้คำแนะนำในการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย วิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย คุณดวงใจ จำจิตรคุณสร้อยญา สอตระกุล และคุณนิตา แก้มค้างพลู ที่ช่วยประสานงาน และเก็บรวบรวมข้อมูล

และท้ายที่สุดนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชทุกคน ไม่ว่าจะอยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หรือภาคอื่น ๆ ที่ได้แลกเปลี่ยนข้อมูล มอบประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน ตลอดจนให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ จนทำให้งานวิจัยแล้วเสร็จโดยสมบูรณ์ ซึ่งผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานวิจัยสถาบันฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานด้านการส่งเสริมวิชาการเพื่อพัฒนาอาชีพสำหรับเกษตรกรให้มีอาชีพที่มั่นคง ยั่งยืน และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยด้านการส่งเสริมวิชาการเพื่อพัฒนาอาชีพของเกษตรกรต่อไป

นายเฉลิมชัย หอมตา

หัวหน้าโครงการวิจัย

สารบัญ

หน้า

คำนำ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 คำถามที่ใช้ในงานวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.5 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	3
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
2.1 วิวัฒนาการของการเลี้ยงไก่เนื้อ.....	5
2.2 วิวัฒนาการของการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช.....	5
2.3 เครื่องขยายเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช.....	6
2.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.3 กรอบแนวคิดของงานวิจัย.....	8
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	10
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	10
3.2 การรวบรวมข้อมูล.....	12
3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	15
4 ผลการวิจัย.....	16
4.1 สภาพทั่วไปของกลุ่มเกษตรกรเครื่องขยายผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช.....	16

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับของปัญหา เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับปัญหา และลำดับความสำคัญของปัญหาของเกษตรกรในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช.....	35
4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับความต้องการ เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความต้องการ ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็น และลำดับความสำคัญของความต้องการการส่งเสริมเพื่อพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชของเกษตรกร.....	38
4.4 ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช.....	43
4.5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อมูลทั่วไปกับปัญหาในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชและความต้องการการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชของเกษตรกร.....	44
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	51
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	51
5.2 อภิปรายผล.....	55
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	60
5.3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....	60
5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป.....	61
รายการอ้างอิง	62
ภาคผนวก	65
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม.....	66
ภาคผนวก ข ผลค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC).....	82
ภาคผนวก ค ค่าความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของแบบสอบถามตอนที่ 6 และตอนที่ 7.....	88
ภาคผนวก ง ลำดับความสำคัญของปัญหา และลำดับความต้องการการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช.....	94
ภาคผนวก จ รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	97
ประวัติผู้วิจัย	99

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 ประชากรเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช จังหวัดนครราชสีมา.....	10
3.2 ประชากรเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช จังหวัดศรีสะเกษ.....	11
4.1 พื้นที่และจำนวนตัวอย่างเกษตรกรที่เก็บรวบรวมข้อมูล.....	16
4.2 จำนวน และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร.....	18
4.3 จำนวน และร้อยละของข้อมูลสภาพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช.....	23
4.4 จำนวน และร้อยละของข้อมูลการป้องกันและการรักษาโรค.....	26
4.5 จำนวน และร้อยละของข้อมูลการผลิตและการตลาด.....	30
4.6 จำนวน และร้อยละของข้อมูลการได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช.....	33
4.7 ปัญหาของเกษตรกรในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช วิเคราะห์เปรียบเทียบตามพื้นที่ และระดับของปัญหา.....	35
4.8 ลำดับความสำคัญของปัญหาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยเป็นตัวเลข 1, 2, 3,..., 10 ตามลำดับ.....	38
4.9 ความต้องการการส่งเสริมเพื่อพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช วิเคราะห์เปรียบเทียบตามพื้นที่ และระดับความต้องการ.....	39
4.10 ลำดับความสำคัญของความต้องการเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยเป็นตัวเลข 1, 2, 3,..., 10 ตามลำดับ.....	42
4.11 สรุปประเด็น จำนวนข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นแต่ละประเด็นของเกษตรกร.....	43
4.12 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปด้านระดับการศึกษากับปัญหาในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชด้วยวิธี Cross – Tabulation และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลด้วย Chi – Square test.....	45
4.13 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปสถานะการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับปัญหาในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชด้วยวิธี Cross – Tabulation และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลด้วย Chi – Square.....	46
4.14 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปด้านสถานะการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับปัญหาด้านการตลาดด้วยวิธี Cross – Tabulation และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลด้วย Chi – Square test.....	46

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.15 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปด้านประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับปัญหาด้านการป้องกัน รักษา และควบคุมโรคด้วยวิธี Cross – Tabulation และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลด้วย Chi – Square test.....	47
4.16 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปด้านประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับความต้องการความรู้ด้านการเลี้ยงและการจัดการไก่เนื้อโคราชอย่างต่อเนื่องด้วยวิธี Cross – Tabulation และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลด้วย Chi – Square test.....	48
4.17 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปด้านประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับความต้องการความรู้ด้านการจัดการฟาร์มด้วยวิธี Cross – Tabulation และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลด้วย Chi – Square test.....	49
4.18 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปด้านประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับความต้องการการสนับสนุนด้านการตลาดด้วยวิธี Cross – Tabulation และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลด้วย Chi – Square test.....	49

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1	กรอบแนวคิดงานวิจัย.....	9
---	-------------------------	---

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์ปัจจุบันของอุตสาหกรรมเกษตรของประเทศไทยซึ่งกำลังจะเข้าสู่ THAILAND 4.0 นั้น เกษตรกรซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่และเป็นหนึ่งในแกนหลักเศรษฐกิจของประเทศ จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องเพื่อให้สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคง มีความมั่นคง และยั่งยืน มีคุณภาพชีวิตที่ดีตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นส่วนร่วมให้ประเทศไทยหลุดพ้นจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางตามแนวทางยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (2560 – 2564) ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาที่มีหน้าที่ด้านการเรียนการสอน การวิจัย ที่มุ่งเน้นทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร นอกจากนั้นยังมีหน้าที่ในการบริการวิชาการแก่เกษตรกรและชุมชนตามแนวทางยุทธศาสตร์ที่ 3 : การสร้างคุณค่าต่อเศรษฐกิจและสังคมด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, 2560)

การบริการวิชาการด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี “ไก่อเนื้อโคราช” ซึ่งเป็นผลงานวิจัยของสาขาวิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางสัตว์ สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตรที่ได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 เป็นอีกหนึ่งภารกิจหนึ่งของมหาวิทยาลัยที่ตอบสนองต่อแนวทางประเด็นยุทธศาสตร์ 3.1 : การตอบโจทย์ความต้องการของประเทศไทย 4.0 ตามแนวทางยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และ ประเด็นยุทธศาสตร์ 3.2 : การเป็นมหาวิทยาลัยที่สร้างประโยชน์ต่อสังคม (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, 2560)

เกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกรส่วนใหญ่ที่เลี้ยงไก่อเนื้อโคราชเป็นเกษตรกรที่ประกอบอาชีพเกษตรอื่น ๆ มาก่อน จึงยังขาดความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงไก่อเนื้อโคราชอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ในช่วงเริ่มต้นของการถ่ายทอดเทคโนโลยีไก่อเนื้อโคราช ประมาณปี พ.ศ. 2554 เป็นต้นมา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้จัดฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีการเลี้ยงไก่อเนื้อโคราช และติดตามพัฒนาอย่างต่อเนื่องจวบจนปัจจุบัน อย่างไรก็ตามจากการปฏิบัติงานบริการวิชาการถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้ด้านการจัดการไก่อเนื้อโคราชในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาค

กลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า เกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกรเครือข่ายผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชบางกลุ่มมีการเลี้ยงไก่เนื้อ บางกลุ่มเลี้ยงไม่ต่อเนื่อง และบางกลุ่มเลี้ยงอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ ซึ่งผลที่เกิดขึ้นดังกล่าวอาจเกิดจากเหตุผลหลายอย่าง ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีแนวทางการดำเนินงานที่สนองต่อความต้องการที่แท้จริงของเกษตรกร สามารถช่วยให้เกษตรกรส่วนใหญ่ของเครือข่ายบริการวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชได้อย่างมั่นคง และเพื่อให้การดำเนินงานด้านบริการวิชาการตามแนวทางยุทธศาสตร์ที่ 3 : การสร้างคุณค่าต่อเศรษฐกิจและสังคมด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ประเด็นยุทธศาสตร์ 3.1 : การตอบโจทย์ความต้องการของประเทศไทย 4.0 และประเด็นยุทธศาสตร์ 3.2 : การเป็นมหาวิทยาลัยที่สร้างประโยชน์ต่อสังคม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้จัดทำข้อเสนอโครงการวิจัย “การศึกษาสภาพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชของเครือข่ายเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี” โดยหวังว่าผลงานวิจัยที่ได้รับจะส่งผลต่อการพัฒนาระบบบริหารจัดการด้านการปรับปรุงถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยีและบริการวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความเชื่อมโยงเพื่อนำผลงานวิชาการสู่สังคมอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางในบทบาทการเป็นแหล่งให้บริการด้านการปรับปรุง ถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี และบริการวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การศึกษาวิจัยในครั้งนี้จะส่งผลกระทบต่อเครือข่ายเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ซึ่งเป็นกลุ่มเกษตรกรเป้าหมายในการส่งเสริมและพัฒนาของหลายหน่วยงานอันได้แก่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ธานีการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อันเป็นเครือข่ายของการบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้กับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรซึ่งเป็นฐานรากของประเทศมีรายได้เพิ่มมากขึ้น มีอาชีพที่มั่นคง ยั่งยืน และมีคุณภาพชีวิตที่ดี สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาประเทศสู่ประเทศไทย 4.0 ด้วยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ทศพนธ์ นรทัศน์, 2560)

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1 เพื่อวิเคราะห์สภาพทั่วไปของกลุ่มเกษตรกรเครือข่ายผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช
- 1.2.2 เพื่อวิเคราะห์ปัญหาในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชของเกษตรกร
- 1.2.3 เพื่อวิเคราะห์ความต้องการการส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชของเกษตรกร
- 1.2.4 เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาและระดับความต้องการการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช

1.3 คำถามที่ใช้ในการวิจัย

- 1.3.1 สภาพทั่วไปของกลุ่มเกษตรกรเครือข่ายผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชเป็นอย่างไร
- 1.3.2 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชคืออะไรบ้าง
- 1.3.3 อะไรบ้างที่กลุ่มเกษตรกร ต้องการการส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช
- 1.3.4 ระดับความสำคัญของปัญหา และระดับความต้องการการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชเป็นอย่างไร

1.4 ขอบเขตของงานวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร การศึกษาครั้งนี้ กำหนดกลุ่มประชากรเป็นเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชที่เคยเลี้ยงเป็นอาชีพตั้งแต่เริ่มรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้ไก่เนื้อโคราชเมื่อปี พ.ศ.2554 จนถึงปี พ.ศ.2561 ในเขตจังหวัดนครราชสีมาและจังหวัดศรีสะเกษ เนื่องจากทั้ง 2 จังหวัด มีกลุ่มเกษตรกรที่เลี้ยงไก่เนื้อโคราชครบทั้ง 3 สถานะ (เล็กเลี้ยง เลี้ยงไม่ต่อเนื่อง และเลี้ยงต่อเนื่อง เป็นประจำ) อีกทั้งยังมีจำนวนเกษตรกรเหมาะสมต่อการศึกษาวิจัย

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาครั้งนี้ มีขอบเขตของเนื้อหาที่ศึกษา ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปด้านพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจบางประการ สภาพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชด้านการเลี้ยง การจัดการทั่วไป การป้องกันรักษาและควบคุมโรค และผลตอบแทนทางเศรษฐกิจจากการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช โดยการใช้แบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลกระจายในกลุ่มเกษตรกรทั้ง 3 สถานะ

1.5 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

1.5.1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร หมายถึง ข้อมูลของเกษตรกรเครือข่ายด้านอายุ เพศ พื้นที่ทางการเกษตร อาชีพ การศึกษา และประสบการณ์การเลี้ยงไก่เนื้อโคราช เป็นต้น

1.5.2 สภาพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช หมายถึง ระบบฟาร์ม การเลี้ยง และการจัดการฟาร์มเลี้ยงไก่เนื้อโคราช

1.5.3 การป้องกันรักษาและควบคุมโรค หมายถึง ระบบการป้องกันโรคในฟาร์มและในไก่เนื้อโคราช การรักษาโรคและการควบคุมโรคที่เกิดขึ้นในฟาร์มของเกษตรกร

1.5.4 การผลิตและการตลาด หมายถึง ประเภทสินค้าที่จำหน่าย ปริมาณ คุณภาพ ต้นทุนการผลิต และผลกำไร

1.5.5 การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ หมายถึง หน่วยงานที่ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพแก่กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช

1.5.6 ปัญหาและระดับของปัญหา หมายถึง ปัญหา และระดับของปัญหาที่มีต่ออาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชของเกษตรกร

1.5.7 ความต้องการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ หมายถึง ปัจจัยที่เกษตรกรต้องการในการประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัย

1.6.1 ได้แนวทางในการวางแผนการดำเนินงานปรับเปลี่ยนถ่ายทอดเทคโนโลยีและบริการวิชาการ

1.6.2 นำผลงานวิจัยไปที่ได้ไปพัฒนางานบริการวิชาการเพื่อส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้มีการจัดการการผลิตอย่างเป็นระบบ ถูกต้องตามหลักวิชาการ และสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในการเลี้ยงและการจัดการฟาร์มไก่เนื้อโคราชได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.6.3 เกษตรกรมีความเข้มแข็งด้านองค์ความรู้ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช มีความสามารถในการบริหารจัดการการผลิตและตลาดสูงขึ้นส่งผลให้การดำเนินการของกลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง มีความสามารถในการจัดทำโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ในการพัฒนากลุ่มทำให้อาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชมีความยั่งยืน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 วิวัฒนาการของการเลี้ยงไก่เนื้อ

การเลี้ยงไก่เพื่อบริโภคเนื้อในประเทศไทยมีการเลี้ยงมานานนับร้อย ๆ ปี โดยเป็นการเลี้ยงไก่พื้นเมืองในรูปแบบของการเลี้ยงแบบปล่อยและกึ่งขังกึ่งปล่อย จนในระยะต่อมาเมื่อประมาณ ๕๐ ปี กว่ามานี้ เริ่มมีการตื่นตัวในการเลี้ยงไก่เป็นอาชีพขึ้นบ้าง ในระยะแรก ๆ ก็เลี้ยงกันโดยอาศัยธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่ ระยะหลังจึงเริ่มมีการเลี้ยงไก่แบบการค้าขึ้น โดยเริ่มครั้งแรกที่ฟาร์มบางเบิด จังหวัดชุมพร โดยมีหม่อมเจ้าสิทธิพร กฤดากร เป็นผู้ทรงดำเนินการ ต่อมาก็ขยายไปเลี้ยงตามโรงเรียนเกษตรกรรมต่าง ๆ และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยมีหลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ เป็นผู้ดำเนินการ และเมื่อราว พ.ศ. ๒๕๐๐ จึงเริ่มมีการเลี้ยงไก่กระหงขึ้น ซึ่งไก่กระหงหรือไก่เนื้อเป็นไก่ลูกผสมพันธุ์เนื้อ ที่มีการเจริญเติบโตเร็ว ใช้เวลาในการเลี้ยงไม่ถึง ๑๐ สัปดาห์ก็ขายได้ (วิชาภรณ์ แสงมณี, 2557)

ในปัจจุบัน พันธุ์ไก่เนื้อที่เลี้ยงเป็นการค้าเป็นไก่พันธุ์ลูกผสมที่ได้รับการปรับปรุงพันธุ์ให้มีการเจริญเติบโตที่รวดเร็วกว่าในอดีต ส่งผลให้ประสิทธิภาพการเจริญเติบโต ประสิทธิภาพการใช้อาหารสูงขึ้น และระยะเวลาในการเลี้ยงสั้นลง อย่างไรก็ตามประเทศไทยยังคงพึ่งพาพันธุ์ไก่เนื้อโดยการนำเข้าไก่พ่อแม่พันธุ์จากต่างประเทศตลอดมาตั้งแต่ในสมัยอดีตจวบจนปัจจุบัน ในปี พ.ศ. 2510 ได้มีการนำเข้าพันธุ์ไก่เนื้อเข้ามาผลิตเป็นการค้าในประเทศไทยอย่างเป็นทางการ (วัชรพงษ์ วัฒนกุล, 2561) จากข้อมูลสถิติจำนวนไก่พันธุ์เนื้อ ไก่พ่อ-แม่พันธุ์ไก่เนื้อ และไก่ปุ๋ย-ย่าพันธุ์ไก่เนื้อของประเทศไทยมีจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 301,400,000 ตัว (กรมปศุสัตว์, 2562) และการเลี้ยงไก่เนื้อของเกษตรกรในประเทศไทยมี 3 รูปแบบคือ รูปแบบอิสระ รูปแบบประกันราคา และรูปแบบรับจ้างเลี้ยง พบว่ามากกว่าร้อยละ 90 ของปริมาณการผลิตทั้งประเทศเป็นรูปแบบการเลี้ยงไก่เนื้อแบบประกันราคา (พาขวัญ ยงศยิ่ง, 2562) ซึ่งในระบบการผลิตไก่เนื้อต้องพึ่งพาการนำเข้าพันธุ์สัตว์จากต่างประเทศ และรูปแบบการเลี้ยงก็มีข้อผูกมัดในรูปแบบของพันธสัญญา ซึ่งมีผลต่อการขาดดุลการค้าของประเทศ และเกษตรกรมีความเสี่ยงต่อการประกอบอาชีพจากการกู้เงินมาลงทุน

2.2 วิวัฒนาการของการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช

ไก่เนื้อโคราชเป็นผลงานวิจัยของสาขาวิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางสัตว์ สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เริ่มต้นโครงการวิจัยเมื่อปี พ.ศ. 2553 จนถึงปัจจุบันก็ยังคงวิจัยพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ไก่เนื้อโคราชในทุก ๆ ด้านอย่างต่อเนื่อง ไก่เนื้อโคราชเป็นผลลัพธ์ที่เกิดจากการใช้ความรู้ทางทฤษฎีและเทคโนโลยีด้านการปรับปรุงพันธุ์สัตว์ขั้นสูง โดยไก่เนื้อ

โคราชเป็นไก่ลูกผสมพื้นเมืองที่เกิดจากการผสมข้ามพันธุ์ระหว่างไก่พ่อพันธุ์พื้นเมืองพันธุ์เหลืองหางขาวและไก่แม่พันธุ์ที่คณะผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเรียกว่าไก่พันธุ์ มทส. ซึ่งไก่เนื้อโคราชมีคุณสมบัติที่ดีด้านการเจริญเติบโต แข็งแรง ต้านทานโรคได้ดี สามารถเลี้ยงในสภาพท้องถิ่นชนบทได้เป็นอย่างดี โดยมีวัตถุประสงค์ของการนำไปใช้ประโยชน์ด้านการสร้างอาชีพให้กับกลุ่มเกษตรกรที่มีความต้องการเลี้ยงสัตว์ปีกเป็นอาชีพอย่างอิสระ มีอาชีพที่มั่นคง ยั่งยืน และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สนับสนุนการผลิตเนื้อไก่เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค เนื่องจากคุณภาพซากและรสชาติของเนื้อไก่ใกล้เคียงกับไก่พื้นเมือง กระบวนการเลี้ยงปลอดภัย คำนึงถึงหลักสวัสดิภาพสัตว์ มีส่วนร่วมในการสร้างความมั่นคงด้านอาหาร พัฒนาการใช้ประโยชน์ทรัพยากรพันธุ์สัตว์ปีก ลดการนำเข้าพันธุ์สัตว์ และลดการขาดดุลการค้าให้กับประเทศ

2.3 เครือข่ายเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช

เกษตรกรกลุ่มแรกที่รับเอาเทคโนโลยีไก่เนื้อโคราชไปประกอบอาชีพคือ กลุ่มเกษตรกรทำนาบ้านซับตะเคียน ตำบลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เมื่อปี 2554 จากนั้นก็ขยายพื้นที่ไปยังอำเภอบัวชุม และอีกหลายอำเภอของจังหวัดนครราชสีมา ส่วนในพื้นที่ต่างจังหวัดได้เกิดความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการส่งเสริมอาชีพขึ้นหลายหน่วยงานไม่ว่าจะเป็นสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ทำให้ไก่เนื้อโคราชได้รับความสนใจกระจายไปเป็นอาชีพของเกษตรกรในหลายจังหวัดทั่วประเทศ เช่น มหาสารคาม เลย ขอนแก่น ลพบุรี สระบุรี เพชรบูรณ์ สกลนคร นครพนม ราชบุรี ศรีสะเกษ ยโสธร อุบลราชธานี และสุรินทร์ เป็นต้น ทำให้เกิดเครือข่ายผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชขึ้นในแต่ละพื้นที่ โดยศูนย์ความเป็นเลิศด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาธุรกิจไก่โคราช มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ทำหน้าที่เป็นแม่ข่ายในการถ่ายทอดเทคโนโลยีและทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เป็นภาคีเครือข่ายในการพัฒนากลุ่มเกษตรกรเครือข่ายในทุก ๆ ด้านของห่วงโซ่อุปทานเพื่อให้เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรประสบผลสำเร็จในการประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช ณ ปัจจุบันกลุ่มเกษตรกรที่เป็นกลุ่มขนาดใหญ่และมีการผลิตไก่เนื้อโคราชอย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลานานอยู่ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและจังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขอบเขตพื้นที่ศึกษาวิจัยใน 2 จังหวัดนี้เพื่อจักได้นำผลการวิจัยที่ได้รับไปใช้เป็นแนวทางในการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายและกลุ่มเกษตรกรให้บรรลุผลตามเป้าหมายในอนาคตต่อไป

2.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อุตสาหกรรมการเลี้ยงไก่มีการพัฒนาอย่างมาก ไก่เนื้อหรือไก่กระທงที่ได้รับการปรับปรุงสายพันธุ์เพื่อรองรับการผลิตแบบการค้าในรูปแบบอุตสาหกรรม มีอัตราการเจริญเติบโตสูง ทำให้มีระยะเวลาในการเลี้ยงเพื่อส่งตลาดสั้น แต่มีข้อด้อยในเรื่องของรสชาติที่จืด และเนื้อมีลักษณะนิ่มและ

ยุ่ย จึงไม่เป็นที่นิยมของผู้บริโภคมากนัก แตกต่างจากเนื้อของไก่พื้นเมืองที่เป็นที่นิยมของผู้บริโภค เนื่องจากรสชาติดี เนื้อแน่นและมีไขมันน้อย แต่อย่างไรก็ตามไก่พื้นเมืองมีราคาสูงกว่าไก่กระทง ประมาณ 20 – 30 % (อภิชัย รัตนะวราหะ, 2541 อ่างโดย ดวงนภา พรหมเกตุ และคณะ, 2556) และ ข้อดีของไก่พื้นเมือง คือ มีอัตราการเจริญเติบโตต่ำดังนั้นจึงมีการผลิตที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด สมรรถภาพการขยายพันธุ์ต่ำ (เกรียงไกร โชษประการ และคณะ, 2544 อ่างโดย ดวงนภา พรหมเกตุ และคณะ, 2556) แนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงมีการผลิตไก่พื้นเมืองในเชิงการค้าเพิ่มมากขึ้น โดยผลิตไก่ลูกผสม ผสมข้ามกับไก่พันธุ์ที่ให้การเจริญเติบโตที่ดี และสามารถให้ไข่ได้ดก เพื่อเป็นการลดต้นทุนในการผลิต (ดวงนภา พรหมเกตุ และคณะ, 2556)

เกษตรกรไทยได้มีการใช้ประโยชน์ไก่พันธุ์ลูกผสมพื้นเมืองมาเป็นเวลานาน ดังรายงานของ Suphachai *et al.* (1990) รายงานไว้ว่า เกษตรกรอำเภอพร้าวจังหวัดเชียงใหม่ผลิตไก่พันธุ์ลูกผสมพื้นเมืองโดยใช้ไก่พันธุ์ไรต์ไธส์แลนด์เรดเพศเมียเป็นแม่พันธุ์ และใช้ไก่ชน (ไก่พันธุ์พื้นเมือง) เพศผู้เป็นพ่อพันธุ์ ได้ผลผลิตไข่ใช้บริโภคในครัวเรือนร้อยละ 55.6 จำหน่ายร้อยละ 34.3 และนำไปฟักเพื่อผลิตไก่ลูกผสมพื้นเมืองร้อยละ 8.1 ระยะเวลาในการเลี้ยงไก่ลูกผสมพื้นเมืองตั้งแต่แรกเกิดจนถึงจำหน่าย 85 วัน คิดเป็นต้นทุนเฉลี่ย 31 บาทต่อกิโลกรัม

ไก่พันธุ์ลูกผสมพื้นเมือง Narmada Nidhi เกิดจากปรับปรุงพันธุ์โดยการผสมข้ามพันธุ์ระหว่างไก่พื้นเมืองพันธุ์ Kadaknath กับไก่พันธุ์ Jabalpur colour ซึ่งเป็นสายพันธุ์ไก่เนื้อที่ถูกพัฒนาพันธุ์โดยมหาวิทยาลัยจาบาลเพอร์ ไก่พันธุ์ Narmada Nidhi สามารถปรับตัวและเจริญเติบโตได้ดีในสภาพแวดล้อมชนบท เกษตรกรสามารถเลี้ยงแบบหลังบ้าน เลี้ยงแบบกึ่งขังกึ่งปล่อย หรือเลี้ยงอย่างเป็นระบบได้เป็นอย่างดี ลักษณะปรากฏโดยทั่วไปของไก่พันธุ์ Narmada Nidhi คล้ายไก่พื้นเมืองแต่การเจริญเติบโต และการเลี้ยงรอดดีกว่า โดยน้ำหนักตัวไก่อยู่ระหว่าง 700 – 800 กรัมต่อตัวที่อายุ 8 สัปดาห์ (The College of Veterinary Science and Animal Husbandry, Nanaji Deshmukh Veterinary Science University, Jabalpur, Madhya Pradesh., 2018)

ไก่ลูกผสมพื้นเมือง (Native Crossed) มีอัตราการเจริญเติบโตเร็วกว่าไก่พื้นเมืองพันธุ์แท้ ประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหาร (FCR) 3.2 น้ำหนักตัวเมื่ออายุ 12 สัปดาห์ เพศผู้ 1,619 กรัม เพศเมีย 1,263 กรัม (สำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ กรมปศุสัตว์, 2558)

เกษตรกรหลายรายผสมพันธุ์ไก่พื้นเมืองกับไก่พันธุ์ลูกผสมทางการค้าเพื่อปรับปรุงพันธุ์ไก่พื้นเมือง โดยมีเป้าหมายเพื่อผลิตไก่ที่มีอัตราการเจริญเติบโตเร็ว ให้ไข่ดก และต้านทานต่อโรค (Kahi and Miyumo, 2015)

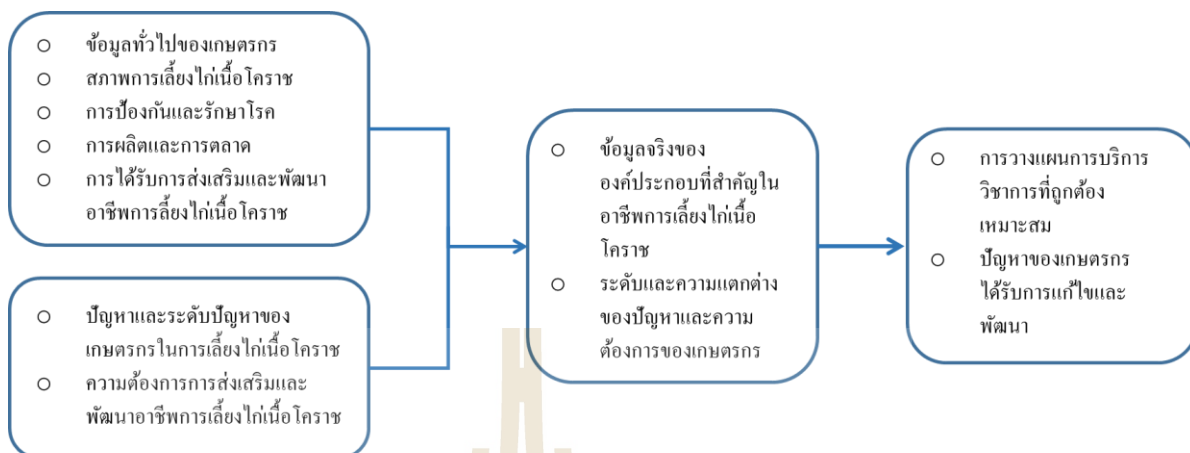
Kanok-Orn *et al.*, (2008). รายงานไว้ว่า เนื้อไก่ลูกผสมพื้นเมือง (เนื้ออกและเนื้อน่อง) มีคอเลสเตอรอลต่ำกว่า และมีคอแลเจนสูงกว่าไก่เนื้อทางการค้า ซึ่งองค์ประกอบทางเคมีดังกล่าวในเนื้อไก่ลูกผสมพื้นเมืองมีความสำคัญต่อสุขภาพอย่างมากต่อผู้บริโภคในด้านอาหารและโภชนาการ

ไถ่เนื้อโคราชเป็นไถ่ลูกผสมพื้นเมืองที่เกษตรกรนิยมเลี้ยงเพื่อจำหน่ายกันอย่างแพร่หลายในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและบางจังหวัดในภาคอื่น ๆ ของประเทศไทย นอกจากนี้ ยังมี การส่งออกไปเลี้ยงยังประเทศเพื่อนบ้านได้แก่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และราชอาณาจักร กัมพูชา ในด้านสมรรถนะการผลิตของไถ่เนื้อโคราชที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน สามารถสรุปได้ว่า ไถ่เนื้อโคราช สามารถใช้ในการประกอบอาชีพได้ โดยสามารถพิจารณาได้จากต้นทุนการผลิต และเนื้อไถ่เนื้อโคราชมีความโดดเด่นในด้านเนื้อสัมผัส และการนำไปสู่การเป็นเนื้อไถ่เพื่อสุขภาพ (อมรรรัตน์ โมฬี และคณะ, 2558)

การพัฒนาสายพันธุ์ไถ่พื้นเมืองจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย โดยเฉพาะความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและเครือข่ายต่อการแลกเปลี่ยนความรู้และการขับเคลื่อนการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย ซึ่งในปี 2553 เป็นต้นมา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ร่วมกับ สกว. และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมปศุสัตว์ พร้อมด้วย สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) สนับสนุนการทำวิจัยและพัฒนาสายพันธุ์ไถ่เนื้อโคราชอย่างต่อเนื่อง การดำเนินงานดังกล่าวได้ค้นพบการใช้ทฤษฎีด้านการปรับปรุงพันธุ์ไถ่เนื้อโคราช และเป็นเทคโนโลยีที่เกษตรกรรายย่อยของประเทศสามารถเข้าถึงง่าย ทั้งนี้ทางทีมวิจัยใช้เทคโนโลยีสร้างลูกไถ่สายพันธุ์ผสมระหว่างพ่อไถ่พื้นเมืองเหลืองหางขาว และแม่พันธุ์ไถ่สายพันธุ์ มทส. ที่มีคุณสมบัติที่ดีหลายประการและเป็นการขยายผลทางด้านอาชีพแก่เกษตรกรในยุคของการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด (ประภาพร ขอไพบูลย์ และคณะ, 2560)

2.5 กรอบแนวคิดของงานวิจัย

จากการรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปแนวทางการศึกษาวิจัยในครั้งนี้จากความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เชื่อมโยงกันเพื่อให้ได้ข้อมูลจริง ทราบปัญหา ระดับความสำคัญและความแตกต่างของปัญหาแล้วนำไปวางแผนการบริการวิชาการที่ถูกต้องเหมาะสม สามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาเกษตรกรให้ประกอบอาชีพเลี้ยงไถ่เนื้อโคราชได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนต่อไป (ดังแสดงในแผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดงานวิจัย)

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดงานวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชของเครือข่ายเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อวิเคราะห์สภาพทั่วไปของกลุ่มเกษตรกรเครือข่ายผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช 2) เพื่อวิเคราะห์ปัญหาในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชของเกษตรกร 3) เพื่อวิเคราะห์ความต้องการการส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชของเกษตรกร และ 4) เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาและระดับความต้องการการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร คือ เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชในจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 120 รายและจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 110 รายซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการสำรวจกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชของงานบริการวิชาการ ฟาร์มมหาวิทยาลัย ระหว่างปี พ.ศ. 2554 – 2561 (แสดงในตารางที่ 3.1 และตารางที่ 3.2)

ตารางที่ 3.1 ประชากรเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช จังหวัดนครราชสีมา

อำเภอ	จำนวนเกษตรกร (ราย)
เมือง	7
ศีคิ้ว	10
สูงเนิน	20
ปักธงชัย	12
แก้งสนามนาง	22
วังน้ำเขียว	6
บัวใหญ่	4
ห้วยแถลง	3
พิมาย	3
สีดา	10
เทพารักษ์	15
โนนสูง	4
ครบุรี	4

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

อำเภอ	จำนวนเกษตรกร (ราย)
รวม	120

ตารางที่ 3.2 ประชากรเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช จังหวัดศรีสะเกษ

อำเภอ	จำนวนเกษตรกร (ราย)
เมือง	2
ห้วยทับทัน	98
บึงบูรพ์	5
ภูสิงห์	3
โนนคูณ	2
รวม	110

2) กลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มตัวอย่างเกษตรกรจากประชากรเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช จังหวัดนครราชสีมา 120 ราย และจังหวัดศรีสะเกษ 110 ราย รวม 230 ราย โดยใช้สูตรการคำนวณจำนวนตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973 อ้างใน อึ้งฉวี ฤทธิ เอกะกุล, 2543)

สูตรของ ทาโร ยามาเน่

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้

กำหนดระดับความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้เท่ากับ 0.05 ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการเท่ากับ

$$n = \frac{230}{1 + 230*(0.05)^2}$$

$$n = 146 \quad \text{ตัวอย่าง}$$

สัดส่วนของจำนวนประชากรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชของจังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดศรีสะเกษ เท่ากับร้อยละ 52.17 และ 47.83 เพราะฉะนั้น จำนวนตัวอย่างที่ต้องสุ่มเพื่อศึกษาวิจัยในจังหวัดนครราชสีมาและจังหวัดศรีสะเกษ เท่ากับ 76 และ 70 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ T - test ใช้โปรแกรมทางคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูลและคำนวณค่าสถิติ

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง (Structured Questionnaire) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีลักษณะคำถามปลายปิด (Closed – ended question) และปลายเปิด (Open – ended question) รวมอยู่ในชุดเดียวกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.2.1.1 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

หลังจากการค้นคว้า ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ใช้ตัวอย่างแบบสอบถามของ ดนัยศักดิ์ เย็นใจ และสายญาติ สินนาท (2558) นำมาปรับปรุงรายละเอียดให้เหมาะสมกับบริบทของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช ประกอบด้วยคำถาม 7 ตอน และข้อคำถามทั้งหมด 77 ข้อ โดยการวัดค่าตัวแปรของคำถามตอนที่ 1 – 5 ใช้ระดับของการวัดตามมาตรวัดนามบัญญัติ (Nominal Scale) และมาตรวัดอันดับ (Ordinal Scale) ส่วนคำถามตอนที่ 6 และตอนที่ 7 ใช้ระดับของการวัดตามมาตรวัดแบบช่วงหรืออันตรภาค (Interval Scale) ซึ่งมีรายละเอียดของคำถามแต่ละตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 16 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อครัวเรือน สถานะทางสังคม สถานะการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนแรงงานที่ใช้ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช บุคคลที่เลี้ยงไก่เนื้อโคราช อาชีพหลัก พื้นที่ที่ใช้ทางการเกษตร ลักษณะพื้นที่ถือครอง พื้นที่ที่ใช้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช จำนวนไก่เนื้อโคราชที่เลี้ยงเฉลี่ยต่อรุ่น จำนวนรุ่นที่เลี้ยงเฉลี่ยต่อปีต่อโรงเรือน และประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช

ตอนที่ 2 สภาพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 14 ข้อ ได้แก่ ระบบฟาร์ม การได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์ม รูปแบบโรงเรือน ลักษณะพื้นโรงเรือน รูปแบบการเลี้ยง อุปกรณ์การเลี้ยง การบันทึกข้อมูลการเลี้ยง การบันทึกการขายและรายรับ การกกลูกไก่ การให้แสงสว่าง อาหารที่ให้ไก่กิน วิธีการให้อาหาร แหล่งน้ำที่ใช้เลี้ยงไก่ และการเตรียมโรงเรือน

ตอนที่ 3 การป้องกันและรักษาโรค ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 11 ข้อ ได้แก่ การให้วัคซีน การให้วัคซีนไก่เนื้อโคราชตามโปรแกรม การให้วัคซีนตามกำหนดเวลา ชนิดวัคซีนที่ให้ไก่ในการเลี้ยงทุกรุ่น วัคซีนที่ให้เป็นบางครั้ง (ไม่ได้ให้เป็นประจำ) วัคซีนที่ไม่เคยให้ไก่เลย การป่วยของไก่ในรอบปี สาเหตุการตายของไก่ในรอบปี การใช้จ่ายปฏิชีวนะหรือยาสมุนไพร การกำจัดพยาธิภายใน และบุคคลที่ทำการรักษาเมื่อไก่เจ็บป่วย

ตอนที่ 4 การผลิต และการตลาด ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 10 ข้อ ได้แก่ ประเภทผลผลิตที่เลี้ยงเพื่อจำหน่าย น้ำหนักไก่ที่เลี้ยงส่งตลาด ระบบการผลิต จำนวนไก่ที่เลี้ยง ณ ปัจจุบัน จำนวนไก่ที่เลี้ยงได้สูงสุดทั้งฟาร์ม อัตราความหนาแน่นที่เลี้ยง รูปแบบการจำหน่ายไก่เนื้อโคราช

ต้นทุนการผลิตไก่เนื้อโคราชเฉลี่ย กำไรในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชเฉลี่ย และเป้าหมายการผลิตไก่เนื้อโคราชในอนาคต

ตอนที่ 5 การได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ หน่วยงานที่ท่านเคยได้รับบริการส่งเสริมวิชาการ หน่วยงานที่ท่านเคยได้รับการเข้าเยี่ยมติดตามพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช หน่วยงานที่ท่านเคยได้รับการด้านสุขภาพไก่ และแหล่งการได้รับข่าวสารข้อมูลไก่เนื้อโคราช

ตอนที่ 6 ปัญหา และระดับปัญหาของเกษตรกรในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 10 ข้อ ได้แก่ มลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม ผลกระทบต่อชุมชน กายภาพของฟาร์ม แหล่งเงินทุน อาหารและการให้อาหารไก่ ปริมาณและคุณภาพน้ำที่ใช้เลี้ยงไก่ การป้องกันรักษาและควบคุมโรค การจัดการของเสียในฟาร์ม ความรู้ในการเลี้ยงและการผลิตไก่เนื้อโคราช และการตลาด

ตอนที่ 7 ความต้องการการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 12 ข้อ ได้แก่ ความรู้ด้านการเลี้ยงและการจัดการไก่เนื้อโคราชอย่างต่อเนื่อง ความรู้ด้านการเชือดและการชำแหละสัตว์ปีก ความรู้ด้านการแปรรูปเนื้อไก่ ความรู้ด้านการจัดการฟาร์ม ความรู้เรื่องอาหารและการให้อาหารไก่ ความรู้เรื่องการป้องกันรักษาและควบคุมโรค ความรู้เรื่องการปฏิบัติตามกฎหมายด้านปศุสัตว์ ความรู้เรื่องบัญชีฟาร์ม การสนับสนุนด้านตลาด การสนับสนุนด้านประชาสัมพันธ์ การสนับสนุนจัดตั้งกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

โดยลักษณะของคำถามตอนที่ 6 และตอนที่ 7 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ (Rating scale) อ้างอิงจาก สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2546) ซึ่งกำหนดระดับของปัญหาและความต้องการที่มีต่อปัจจัยในการเลี้ยงและการจัดการไก่เนื้อโคราช ดังนี้

ไม่เป็นปัญหา/มีความต้องการน้อย	ให้คะแนนเท่ากับ 1
เป็นปัญหาน้อย/มีความต้องการปานกลาง	ให้คะแนนเท่ากับ 2
เป็นปัญหามาก/มีความต้องการมาก	ให้คะแนนเท่ากับ 3

การแปลผลเกี่ยวกับระดับปัญหา และระดับความต้องการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชของเกษตรกรในด้านต่างๆ ใช้วิธีนำค่าเฉลี่ยของแต่ละประเด็นมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายหรืออันตรายภาคชั้น โดยกำหนดระดับค่าคะแนนเกณฑ์เฉลี่ย (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2546) ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.66	ไม่เป็นปัญหา/มีความต้องการน้อย
ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.67 – 2.33	เป็นปัญหาน้อย/มีความต้องการปานกลาง
ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.00	เป็นปัญหามาก/มีความต้องการมาก

3.2.1.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ดำเนินการสร้างแบบสอบถามแล้วนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.อมรรัตน์ โมฬี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิพัฒน์ เหลืองลาวัญญ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรียา วิจิตรเสถียร เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของข้อคำถามทั้ง 7 ตอนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) อ้างถึงใน ปรานี หล้าเบญจ (2559) โดยเกณฑ์การตัดสินค่า IOC ถ้ามีค่า 0.50 ขึ้นไป แสดงว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงจุดประสงค์ หรือตรงตามเนื้อหานั้น แสดงว่าข้อคำถามข้อนั้นใช้ได้ ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนนเพื่อคำนวณค่า IOC เป็นดังนี้

ให้คะแนน	+1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์/เนื้อหานั้น
ให้คะแนน	0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์/เนื้อหานั้น
ให้คะแนน	-1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อสอบไม่วัดจุดประสงค์/เนื้อหานั้น

นำข้อมูลที่ได้จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับจุดประสงค์หรือเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence หรือ IOC) จาก สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ $\sum R$ แทนผลรวมของคะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทนจำนวนผู้เชี่ยวชาญ

จากการนำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน พบว่าค่า IOC ทุกข้อคำถามมีค่ามากกว่า 0.50 โดยมีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.95 (ดังแสดงค่า IOC ในภาคผนวก ข)

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ใช้ข้อแนะนำของ Nunnally (1978) ในการกำหนดความเชื่อมั่น ที่ระดับ 0.70 สอดคล้องกับความเห็นของ Brown (1977) Lance Butts and Michels (2006) และ Drost (2011) นอกจากนี้ Arikunto (1992) และเกียรติสุดา ศรีสุข (2552) ซึ่งอ้างอิงโดย ประสพชัย พสุนนท์ (2557) โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นไว้ดังนี้

- 0.00 – 0.20 แทนความเชื่อมั่นต่ำมาก
- 0.21 – 0.40 แทนความเชื่อมั่นต่ำ
- 0.41 – 0.70 แทนความเชื่อมั่นปานกลาง
- และ 0.71 – 1.00 แทนความเชื่อมั่นสูง

หลังจากได้ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำแล้วนำไปทดสอบกับเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชที่จังหวัดยโสธรและจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 30 ราย วิเคราะห์ความ

น่าเชื่อถือ (Reliability) ของแบบสอบถาม ตอนที่ 6 และตอนที่ 7 ซึ่งเป็นส่วนที่ศึกษาวิเคราะห์และเปรียบเทียบระดับของปัญหาและความต้องการฯ ด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ ค่าความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม (Reliability) มีค่าเท่ากับ 0.928 และ 0.907 และค่าความเชื่อมั่นรวมทั้ง 2 ตอนมีค่าเท่ากับ 0.940 (รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ค)

3.2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงและทดสอบแล้วไปใช้กับกลุ่มเกษตรกรเป้าหมายตามขั้นตอนดังนี้

- จัดประชุม วางแผนชี้แจงรายละเอียดการเก็บข้อมูลให้กับตัวแทนกลุ่มเกษตรกรและเกษตรกร
- ใช้เวลาในการเก็บข้อมูล 45 – 60 วัน
- รวบรวมข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้กำหนดพื้นที่ศึกษาวิจัยในจังหวัดนครราชสีมาและจังหวัดศรีสะเกษ เนื่องจากทั้ง 2 จังหวัดมีเกษตรกรที่เลี้ยงไก่เนื้อโคราชมากกว่าจังหวัดอื่น ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และมีการเลี้ยงกันอย่างต่อเนื่อง การเก็บรวบรวมข้อมูลทำโดยการจัดประชุมกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรเป็นรายกลุ่มและใช้แบบสอบถามรวบรวมข้อมูลแล้วนำไปตรวจสอบและวิเคราะห์ต่อไป

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยหลังจากการรวบรวมและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำมาวิเคราะห์สรุปข้อมูล และแสดงค่าทางสถิติ ดังนี้

- 1) ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้วิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร สภาพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช การป้องกันรักษาและควบคุมโรค การผลิตและการตลาด และการได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช
- 2) ค่าเฉลี่ย(Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้วิเคราะห์ระดับของปัญหา และระดับความต้องการการส่งเสริมเพื่อพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช
- 3) T – test ใช้วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบปัญหาและระดับปัญหา และระดับความต้องการการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช ระหว่างเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช จังหวัดนครราชสีมาและศรีสะเกษ
- 4) Chi – Square test ใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปกับปัญหาในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชและความต้องการการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชของเกษตรกร

บทที่ 4

ผลการวิจัย

จากข้อมูลที่เก็บจากแบบสอบถามกับเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 146 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ตามเป้าหมาย แล้วนำไปวิเคราะห์สภาพข้อมูลทั่วไป และเปรียบเทียบระดับของปัญหาของเกษตรกรในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช และระดับความต้องการการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช โดยใช้โปรแกรมทางคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ความแตกต่างของระดับระดับของปัญหา และระดับความต้องการของเกษตรกรรวมถึงข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นของเกษตรกรใน 2 จังหวัดซึ่งสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

4.1 สภาพทั่วไปของกลุ่มเกษตรกรเครือข่ายผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร สภาพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช การป้องกันและการรักษาโรค การผลิตและการตลาด และการได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5 และ 4.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.1 พื้นที่และจำนวนตัวอย่างเกษตรกรที่เก็บรวบรวมข้อมูล

จังหวัด	อำเภอ	จำนวนตัวอย่างเกษตรกร (ราย)	ร้อยละ
นครราชสีมา	เมืองนครราชสีมา	13	17.10
	ประทาย	1	1.32
	โนนแดง	1	1.32
	หนองบุญมาก	1	1.32
	สูงเนิน	12	15.79
	ปากช่อง	1	1.32
	ปักธงชัย	6	7.89
	ครบุรี	5	6.50
	โนนสูง	2	2.63
	แก้งสนามนาง	5	6.57
	สีคิ้ว	3	3.95
	สีดา	7	9.21

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

จังหวัด	อำเภอ	จำนวนตัวอย่างเกษตรกร (ราย)	ร้อยละ
	วังน้ำเขียว	8	10.53
	เทพารักษ์	2	2.63
	โชคชัย	2	2.63
	จักราช	1	1.32
	โนนไทย	1	1.32
	พระทองคำ	1	1.32
	ชุมพวง	4	5.26
รวม	19 อำเภอ	76	100.00
ศรีสะเกษ	ห้วยทับทัน	61	87.14
	บึงบูรพ์	2	2.86
	อุทุมพรพิสัย	2	2.86
	วังหิน	3	4.28
	เมืองจันทร์	2	2.86
รวม	5 อำเภอ	70	100.00
รวมทั้งหมด	24 อำเภอ	146	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า จำนวนอำเภอที่เกษตรกรให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา เท่ากับ 19 อำเภอ ซึ่งมากกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้คือ 13 อำเภอ คิดเป็นร้อยละ 146.15 ส่วนจำนวนอำเภอที่เกษตรกรให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ เป็นไปตามเป้าหมายคือ 5 อำเภอ คิดเป็นร้อยละ 100 จำนวนอำเภอโดยรวมเท่ากับ 24 อำเภอ คิดเป็นร้อยละ 133.33 ของเป้าหมาย ส่วนจำนวนเกษตรกรที่ตอบแบบสอบถามนั้น ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา มีเกษตรกรที่ตอบแบบสอบถามมากที่สุดคืออำเภอเมืองนครราชสีมา จำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.10 และน้อยที่สุด จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.32 ได้แก่ อำเภอประทาย อำเภอโนนแดง อำเภอหนองบุญมาก อำเภอปากช่อง อำเภอจักราช อำเภอโนนไทย และอำเภอพระทองคำ ในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ มีเกษตรกรที่ตอบแบบสอบถามมากที่สุดคืออำเภอห้วยทับทัน จำนวน 61 ราย คิดเป็นร้อยละ 87.14 และน้อยที่สุด จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.86 ได้แก่ อำเภอบึงบูรพ์ อำเภออุทุมพรพิสัย และอำเภอเมืองจันทร์

ตารางที่ 4.2 จำนวน และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	73	50.00
- หญิง	73	50.00
รวม	146	100.00
2. อายุ		
- อายุ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี	1	0.68
- อายุระหว่าง 21 – 30 ปี	5	3.42
- อายุระหว่าง 31 – 40 ปี	28	19.18
- อายุระหว่าง 41 – 50 ปี	46	31.51
- อายุระหว่าง 51 – 60 ปี	38	26.03
- อายุ 61 ปีขึ้นไป	28	19.18
รวม	146	100.00
3. ระดับการศึกษา		
- ประถมศึกษา	57	39.04
- มัธยมศึกษาตอนต้น	25	17.12
- มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือประโยควิชาชีพ	28	19.18
- อนุปริญญา หรือประโยควิชาชีพชั้นสูง หรือประโยค วิชาชีพเทคนิค	12	8.22
- ปริญญาตรี	15	10.28
- สูงกว่าปริญญาตรี	9	6.16
รวม	146	100.00
4. รายได้ต่อครัวเรือน (บาทต่อปี)		
- น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000	26	17.81
- 50,001 – 100,000	44	30.14
- 100,001 – 150,000	24	16.44
- 150,001 – 200,000	17	11.64
- 200,001 – 250,000	6	4.11
- มากกว่า 250,000 บาทขึ้นไป	29	19.86

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
รวม	146	100.00
5. สถานะทางสังคม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
- ไม่มีตำแหน่ง	94	64.38
- กรรมการหมู่บ้าน	32	21.92
- อาสาสมัครสาธารณสุข	10	6.85
- อาสาสมัครศุสสัตว์	2	1.37
- ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	6	4.11
- ผู้ใหญ่บ้าน	4	2.74
- สมาชิกเทศบาล	1	0.68
- สถานะอื่น ๆ	12	8.22
6. สถานะการเป็นสมาชิกกลุ่ม		
- ไม่เป็นสมาชิกกลุ่ม	41	28.08
- เป็นสมาชิกกลุ่ม	105	71.92
รวม	146	100.00
7. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน		
- จำนวน 1 – 3 คน	58	39.73
- จำนวน 4 – 6 คน	79	54.11
- จำนวนมากกว่า 6 คน	9	6.16
รวม	146	100.00
8. จำนวนแรงงานที่ใช้ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช		
- จำนวน 1 คน	54	36.98
- จำนวน 2 คน	77	52.74
- จำนวน 3 คน	12	8.22
- จำนวนมากกว่า 3 คน	3	2.06
รวม	146	100.00
9. บุคคลที่เลี้ยงไก่เนื้อโคราช (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
- เจ้าของฟาร์ม	135	92.47
- สามี	35	23.97

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
- ภรรยา	31	21.22
- บุตรชาย	21	14.38
- บุตรสาว	6	4.11
- บุตรเขย	1	0.68
- บิดา	8	5.48
- มารดา	9	6.16
- จ้างแรงงาน	3	2.06
- บุคคลอื่น ๆ	5	3.42
10. อาชีพหลัก		
- ทำนา	77	52.74
- ทำไร่	13	8.91
- ทำสวน	5	3.42
- เลี้ยงสัตว์บก	13	8.91
- เกษตรผสมผสาน	11	7.53
- ค้าขาย	6	4.11
- อาชีพอื่น ๆ	21	14.38
รวม	146	100.00
11. พื้นที่ที่ใช้ทางการเกษตร		
- จำนวนน้อยกว่า 1 ไร่	14	9.60
- จำนวน 1 – 5 ไร่	36	24.66
- จำนวน 6 – 10 ไร่	31	21.23
- จำนวน 11 – 15 ไร่	21	14.38
- จำนวน 16 – 20 ไร่	15	10.27
- จำนวนมากกว่า 20 ไร่ขึ้นไป	29	19.86
รวม	146	100.00
12. ลักษณะพื้นที่ถือครอง		
- ไม่มีพื้นที่ถือครอง	7	4.79
- ที่ดินส่วนตัว	139	95.21

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
รวม	146	100.00
13. พื้นที่ที่ใช้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช		
- ที่ดินส่วนตัว	131	89.73
- ที่ดินเช่า	6	4.11
- ที่ดินอื่น ๆ	9	6.16
รวม	146	100.00
14. จำนวนไก่เนื้อโคราชที่เลี้ยงเฉลี่ยต่อรุ่น		
- จำนวนไม่เกิน 200 ตัว	29	19.86
- จำนวน 201 – 400 ตัว	54	36.99
- จำนวน 401 – 600 ตัว	30	20.55
- จำนวน 601 – 800 ตัว	8	5.48
- จำนวน 801 – 1,000 ตัว	13	8.90
- จำนวนตั้งแต่ 1,001 ตัวขึ้นไป	12	8.22
รวม	146	100.00
15. จำนวนรุ่นที่เลี้ยงเฉลี่ยต่อปีต่อโรงเรือน		
- 1 รุ่น	16	10.96
- 2 รุ่น	38	26.03
- 3 รุ่น	58	39.72
- 4 รุ่น	34	23.29
รวม	146	100.00
16. ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช		
- น้อยกว่า 1 ปี	30	20.55
- ระยะเวลา 1 – 2 ปี	45	30.82
- ระยะเวลามากกว่า 2 – 3 ปี	31	21.23
- ระยะเวลามากกว่า 3 – 4 ปี	21	14.38
- ระยะเวลามากกว่า 4 – 6 ปี	14	9.59
- ระยะเวลามากกว่า 6 – 8 ปี	5	3.43
รวม	146	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า เกษตรกรที่ตอบแบบสอบถามแบ่งเป็นเพศชายและเพศหญิงมีจำนวนเท่ากัน คือ 73 ราย คิดเป็นร้อยละ 50 ช่วงอายุของเกษตรกรมากที่สุดอยู่ระหว่าง 41 – 50 ปี จำนวน 46 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.51 รองลงมาในช่วงอายุระหว่าง 51 – 60 ปี จำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.03 และช่วงอายุของเกษตรกรน้อยที่สุดคืออายุไม่เกิน 20 ปี จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.68

ระดับการศึกษาของเกษตรกรมากที่สุดคือ ระดับประถมศึกษา จำนวน 57 ราย คิดเป็นร้อยละ 39.04 รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือประโยควิชาชีพ และมัธยมศึกษาตอนต้นน้อยที่สุดคือ ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.16 รายได้ต่อครัวเรือนของเกษตรกรจำนวนมากที่สุด 44 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.14 มีรายได้ระหว่าง 50,001 – 100,000 บาทต่อครัวเรือนต่อปี และน้อยที่สุดจำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.11 มีรายได้ระหว่าง 200,001 – 250,000 บาทต่อครัวเรือนต่อปี

เกษตรกรจำนวน 94 ราย คิดเป็นร้อยละ 64.38 ไม่มีตำแหน่งใด ๆ ในสังคมหรือชุมชน รองลงมาเป็นการกรรมการหมู่บ้าน สถานะอื่น ๆ และอาสาสมัครสาธารณสุข และเกษตรกร 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.68 มีตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาเทศบาล เกษตรกรจำนวน 105 ราย คิดเป็นร้อยละ 71.92 เป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช และเกษตรกรจำนวน 35 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.08 ไม่เป็นสมาชิกกลุ่ม

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกรระหว่าง 4 – 6 คน มีจำนวนมากที่สุด คือ 77 ราย คิดเป็นร้อยละ 52.74 น้อยที่สุดคือ มากกว่า 6 คน จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.16 เกษตรกรใช้แรงงาน 2 คนในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชมากที่สุด จำนวน 77 ราย คิดเป็นร้อยละ 52.74 และใช้จำนวนแรงงานมากกว่า 3 คนน้อยที่สุด จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.05 บุคคลที่เลี้ยงไก่เนื้อโคราชมากที่สุดเป็นเจ้าของฟาร์ม จำนวน 135 ราย คิดเป็นร้อยละ 92.47 รองลงมาเป็นสามี ภรรยา และบุตรชาย น้อยที่สุดเป็นบุตรชาย จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.68

เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชมียาชีพทำนาเป็นอาชีพหลักมากที่สุด จำนวน 77 ราย คิดเป็นร้อยละ 52.74 รองลงมาเป็นอาชีพอื่น ๆ ทำไร่ เลี้ยงสัตว์บก และเกษตรผสมผสาน น้อยที่สุดคือ อาชีพทำสวน จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.42 เกษตรกรจำนวนมากที่สุด 36 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.66 มีพื้นที่ที่ใช้ทางการเกษตรระหว่าง 1 – 5 ไร่ รองลงมาจำนวน 6 – 10 ไร่ และมากกว่า 20 ไร่ น้อยที่สุดน้อยกว่า 1 ไร่ จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.60 เกษตรกรจำนวน 139 ราย คิดเป็นร้อยละ 95.21 มีที่ดินเป็นของตนเอง และเกษตรกร จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.79 ไม่มีพื้นที่ถือครอง เกษตรกรจำนวน 131 ราย คิดเป็นร้อยละ 89.73 ใช้ที่ดินส่วนตัวในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช เกษตรกร

จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.16 ใช้ที่ดินอื่น ๆ และเกษตรกรจำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.11 ใช้ที่ดินเช่า

เกษตรกรเลี้ยงไก่เนื้อโคราชจำนวน 201 – 400 ตัวมากที่สุด จำนวน 54 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.99 รองลงมา จำนวน 401 – 600 ตัว และไม่เกิน 200 ตัว และมีเกษตรกรจำนวนน้อยที่สุด 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.48 เลี้ยงไก่เนื้อโคราชจำนวน 601 – 800 ตัว เกษตรกรมากที่สุดจำนวน 58 ราย คิดเป็นร้อยละ 39.72 เลี้ยงไก่เนื้อโคราช 3 รุ่นต่อปี รองลงมาเป็น 2 รุ่น 4 รุ่น และน้อยที่สุด 1 รุ่น จำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.96 ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชของเกษตรกรส่วนมาก อยู่ระหว่าง 1 – 2 ปี จำนวน 45 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.82 รองลงมาเป็นมากกว่า 2 – 3 ปี และเกษตรกรที่มีประสบการณ์มากที่สุดระหว่างมากกว่า 6 – 8 ปี มีจำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.43

ตารางที่ 4.3 จำนวน และร้อยละของข้อมูลสภาพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช

สภาพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช	จำนวน	ร้อยละ
1. ระบบฟาร์ม		
- ฟาร์มระบบเปิด	98	67.12
- ฟาร์มระบบปิด	48	32.88
รวม	146	100.00
2. การได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์ม		
- ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน	144	98.63
- ได้รับการรับรองมาตรฐาน	2	1.37
รวม	146	100.00
3. รูปแบบโรงเรือน		
- โรงเรือนแบบเปิดไม่มีตาข่ายกันนกและสัตว์พาหะนำโรค	44	30.14
- โรงเรือนแบบปิดมีตาข่ายกันนกและสัตว์พาหะนำโรค	102	69.86
รวม	146	100.00
4. ลักษณะพื้นโรงเรือน		
- พื้นดิน	43	29.45
- พื้นซีเมนต์	102	69.86
- พื้นแบบอื่น ๆ	1	0.69
รวม	146	100.00
5. รูปแบบการเลี้ยง		
- เลี้ยงแบบกึ่งขังกึ่งปล่อย	27	18.49

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

สภาพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช	จำนวน	ร้อยละ
- เลี้ยงแบบขังคอกในโรงเรือน	119	81.51
รวม	146	100.00
6. อุปกรณ์การเลี้ยง		
- ใช้อุปกรณ์มาตรฐาน	123	84.24
- ใช้ระบบน้ำกินแบบนิปเปิลและถังอาหารแบบแขวน	16	10.96
- ใช้ระบบน้ำกินแบบนิปเปิลและถังอาหารแบบกึ่งอัตโนมัติ	3	2.06
- ใช้อุปกรณ์ชนิดอื่น ๆ	4	2.74
รวม	146	100.00
7. การบันทึกข้อมูลการเลี้ยง		
- ไม่มีการบันทึกข้อมูลการเลี้ยง	37	25.34
- มีการบันทึกข้อมูลการเลี้ยงบางรุ่น	60	41.10
- มีการบันทึกข้อมูลการเลี้ยงทุกรุ่น	49	33.56
รวม	146	100.00
8. การบันทึกจ่ายและรายรับ		
- ไม่มีการบันทึกข้อมูลรายจ่ายและรายรับ	28	19.18
- มีการบันทึกข้อมูลรายจ่ายและรายรับบางรุ่น	56	38.36
- มีการบันทึกข้อมูลรายจ่ายและรายรับทุกรุ่น	62	42.46
รวม	146	100.00
9. การกักลูกไก่		
- ใช้หลอดไฟกักลูกไก่	137	93.84
- ใช้หัวกักแก๊สกักลูกไก่	6	4.11
- ใช้อุปกรณ์อื่น ๆ	3	2.05
รวม	146	100.00
10. การให้แสงสว่าง		
- ไม่ให้แสงสว่างเลยหลังกักลูกไก่	14	9.59
- ให้แสงสว่างถึง 20.00 น.หลังเลิกกักลูกไก่	25	17.12
- ให้แสงสว่าง 24 ชั่วโมงตลอดการเลี้ยง	77	52.74
- เปิด - ปิดไฟไม่เป็นเวลาที่แน่นอน	30	20.55
รวม	146	100.00

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

สภาพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช	จำนวน	ร้อยละ
11. อาหารที่ให้ไก่กิน		
- ใช้อาหารไก่เนื้อเลี้ยงไก่เนื้อโคราชครบ 3 ระยะ	57	39.04
- ใช้อาหารไก่เนื้อระยะ 1 กับระยะ 2 ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช	60	41.10
- ใช้อาหารไก่เนื้อระยะ 1 เลี้ยงไก่เนื้อโคราชเพียงเบอร์เดียว	21	14.38
- ใช้อาหารไก่ชนิดอื่นในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช	7	4.80
- ผสมอาหารเองเพื่อใช้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช	1	0.68
รวม	146	100.00
12. วิธีการให้อาหาร		
- ให้อาหารไก่แบบจำกัดจำนวนตามคู่มือ	73	50.00
- ให้อาหารไก่แบบกินเต็มที่ไม่จำกัดจำนวน	73	50.00
รวม	146	100.00
13. แหล่งน้ำที่ใช้เลี้ยงไก่		
- น้ำประปา	68	46.57
- น้ำบาดาล	53	36.30
- น้ำบ่อ	16	10.96
- น้ำจากลำคลองหรือแม่น้ำ	3	2.06
- น้ำชนิดอื่น ๆ	6	4.11
รวม	146	100.00
14. การเตรียมโรงเรือน		
- ไม่เคยทำความสะอาดและพ่นยาฆ่าเชื้อโรงเรือนก่อนนำลูกไก่เข้ามาเลี้ยงใหม่	6	4.11
- ทำความสะอาดและพ่นยาฆ่าเชื้อโรงเรือนและอุปกรณ์ทุกครั้งก่อนนำลูกไก่เข้ามาเลี้ยงใหม่	124	84.93
- ทำความสะอาดและพ่นยาฆ่าเชื้อโรงเรือนและอุปกรณ์เป็นบางครั้งก่อนนำลูกไก่เข้ามาเลี้ยงใหม่	15	10.28
- ทำความสะอาดแต่ไม่เคยพ่นยาฆ่าเชื้อโรงเรือนและอุปกรณ์ก่อนนำลูกไก่เข้ามาเลี้ยงใหม่เลย	1	0.68
รวม	146	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ระบบฟาร์มของเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นแบบระบบเปิด จำนวน 98 ราย คิดเป็นร้อยละ 67.12 ที่เหลือเป็นแบบระบบปิด จำนวน 48 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.88 และไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์ม มีเกษตรกรเพียง 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.37 ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์ม รูปแบบโรงเรือนส่วนใหญ่ ซึ่งมีจำนวน 102 ราย คิดเป็นร้อยละ 69.86 เป็นโรงเรือนแบบปิดมีตาข่ายกันนกและสัตว์พาหะนำโรค ลักษณะพื้นโรงเรือนส่วนมากเป็นพื้นซีเมนต์ มีจำนวน 102 ราย คิดเป็นร้อยละ 69.86 และเป็นพื้นดิน จำนวน 43 ราย คิดเป็นร้อยละ 29.45

เกษตรกรส่วนใหญ่เลี้ยงไก่โคราชแบบขังคอกในโรงเรือน ซึ่งมีจำนวน 119 ราย คิดเป็นร้อยละ 81.51 ใช้อุปกรณ์การเลี้ยงแบบมาตรฐาน จำนวน 123 ราย คิดเป็นร้อยละ 84.25 และมีเกษตรกรใช้อุปกรณ์ระบบน้ำกินแบบนิปปิลและถังอาหารแบบกึ่งอัตโนมัติ จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.05

ด้านการบันทึกข้อมูล เกษตรกรส่วนใหญ่บันทึกข้อมูลการเลี้ยงโดยมีเกษตรกรที่บันทึกข้อมูลการเลี้ยงทุกรุ่น จำนวน 49 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.56 การบันทึกข้อมูลรายจ่ายและรายรับ มีเกษตรกรบันทึกข้อมูลรายจ่ายและรายรับทุกรุ่น จำนวน 62 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.46

ด้านการกักลูกไก่ซึ่งเป็นระยะการดูแลลูกไก่ที่สำคัญเกษตรกรทุกรายให้ความร้อนในการกักลูกไก่โดยเกษตรกรส่วนใหญ่ จำนวน 137 ราย คิดเป็นร้อยละ 93.84 ให้ความร้อนโดยการใช้หลอดไฟ ส่วนระยะเวลาในการให้แสงสว่าง พบว่า เกษตรกร จำนวน 77 ราย คิดเป็นร้อยละ 52.74 ให้แสงสว่างตลอด 24 ชั่วโมงตลอดอายุการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช

ด้านอาหารที่ให้ไก่กิน เกษตรกรส่วนใหญ่ จำนวน 142 ราย คิดเป็นร้อยละ 94.52 ใช้อาหารไก่เนื้อในการเลี้ยงไก่โคราช มีเกษตรกรเพียง 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.48 ใช้อาหารไก่ชนิดอื่นหรือผสมอาหารเองเพื่อใช้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช วิธีการให้อาหาร เกษตรกรปฏิบัติตามคำแนะนำในคู่มือ และให้กินแบบเต็มที จำนวนอย่างละ 73 รายเท่ากัน

แหล่งน้ำที่ให้ไก่กิน เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้น้ำประปา จำนวน 68 ราย คิดเป็นร้อยละ 46.58 รองลงมาเป็นน้ำบาดาล และน้ำบ่อ การเตรียมโรงเรือน พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 84.93 ทำความสะอาดและพ่นยาฆ่าเชื้อโรงเรือนและอุปกรณ์ทุกครั้งก่อนนำลูกไก่เข้ามาเลี้ยงใหม่

ตารางที่ 4.4 จำนวน และร้อยละของข้อมูลการป้องกันและรักษาโรค

การป้องกันและการรักษาโรค	จำนวน	ร้อยละ
1. การให้วัคซีน		
- ไม่เคยให้วัคซีนไก่	4	2.74
- เคยให้วัคซีนไก่	142	97.26

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

การป้องกันและรักษาโรค	จำนวน	ร้อยละ
รวม	146	100.00
2. การให้วัคซีนไก่เนื้อโคราชตามโปรแกรม		
- ไม่เคยให้วัคซีน	4	2.74
- ให้วัคซีนครบทุกชนิด	9	6.16
- ให้วัคซีนเป็นบางชนิด	133	91.10
รวม	146	100.00
3. การให้วัคซีนตามกำหนดเวลา		
- ไม่เคยให้วัคซีน	4	2.74
- ให้วัคซีนเมื่อไก่มีอายุถึงกำหนดให้วัคซีนทุกครั้ง	116	79.45
- ให้วัคซีนช้ากว่ากำหนด	23	15.75
- ให้วัคซีนเร็วกว่ากำหนด	3	2.06
รวม	146	100.00
4. ชนิดวัคซีนที่ให้ในการเลี้ยงไก่ทุกรุ่น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
- วัคซีนป้องกันโรคนิวคาสเซิล	135	92.46
- วัคซีนป้องกันโรคหลอดลมอักเสบติดต่อกัน	86	58.90
- วัคซีนป้องกันโรคกัมโบโร	34	32.29
- วัคซีนป้องกันโรคฝีดาษ	19	13.01
- วัคซีนป้องกันโรคคอหิวด์ไก่	16	10.96
- วัคซีนป้องกันโรคมาร์ริกซ์	11	7.53
5. ชนิดวัคซีนที่ให้เป็นบางครั้งไม่ได้ให้เป็นประจำ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
- วัคซีนป้องกันโรคนิวคาสเซิล	5	3.42
- วัคซีนป้องกันโรคหลอดลมอักเสบติดต่อกัน	9	6.16
- วัคซีนป้องกันโรคกัมโบโร	16	10.96
- วัคซีนป้องกันโรคฝีดาษ	14	9.59
- วัคซีนป้องกันโรคคอหิวด์ไก่	13	8.90
- วัคซีนป้องกันโรคมาร์ริกซ์	3	2.06
6. ชนิดวัคซีนที่ไม่เคยให้เลย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
- วัคซีนป้องกันโรคนิวคาสเซิล	3	2.06
- วัคซีนป้องกันโรคหลอดลมอักเสบติดต่อกัน	47	32.19

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

การป้องกันและรักษาโรค	จำนวน	ร้อยละ
- วัคซีนป้องกันโรคกัมโบโร	91	62.33
- วัคซีนป้องกันโรคฝีดาษ	109	74.66
- วัคซีนป้องกันโรคคหิวหวัดไก่	115	78.77
- วัคซีนป้องกันโรคมะเร็ง	128	87.67
7. การป่วยของไก่ในรอบปี		
- ไม่เคยป่วย	45	30.82
- เคยป่วย	101	69.18
รวม	146	100.00
8. สาเหตุการตายของไก่ในรอบปี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
- ตายปกติ	73	50.00
- ป่วยตายด้วยโรคระบาด	54	36.99
- ตายจากสัตว์อื่น ๆ	7	4.79
- ตายจากภัยธรรมชาติ	10	6.85
- ตายจากสาเหตุอื่น ๆ	22	15.07
9. การใช้ยาปฏิชีวนะ หรือยาสมุนไพร		
- ไม่เคยรักษา (คัดทิ้งหรือทำลาย)	38	26.03
- ใช้ยาปฏิชีวนะในการรักษา	81	55.48
- ใช้ยาสมุนไพรในการรักษา	7	4.79
- ใช้ทั้งยาปฏิชีวนะและยาสมุนไพรในการรักษา	20	13.70
รวม	146	100.00
10. การกำจัดพยาธิภายใน		
- ไม่เคยกำจัด	94	64.38
- กำจัดโดยใช้ยาเคมี	28	19.18
- กำจัดโดยใช้ยาสมุนไพร	6	4.11
- ใช้ทั้งยาเคมีและยาสมุนไพร	18	12.33
รวม	146	100.00
11. บุคคลที่ทำการรักษาเมื่อไก่เจ็บป่วย		
- เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์	5	3.42

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

การป้องกันและรักษาโรค	จำนวน	ร้อยละ
- อาสาสมัครปศุสัตว์	4	2.74
- รักษาเอง	113	77.40
- บุคคลอื่น ๆ	4	2.74
- ไม่ได้รักษา	20	13.70
รวม	146	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่า เกษตรกรจำนวน 142 ราย คิดเป็นร้อยละ 97.26 ให้วัคซีนในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช และมีเพียง 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.74 เท่านั้นที่ไม่เคยให้วัคซีนในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช อย่างไรก็ตามมีเกษตรกรเพียง 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.16 เท่านั้นที่ให้วัคซีนครบทุกชนิดตามข้อแนะนำในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช เกษตรกรส่วนใหญ่ให้วัคซีนเป็นบางชนิด ซึ่งมีจำนวน 133 ราย คิดเป็นร้อยละ 91.10 และเกษตรกรที่เคร่งครัดในการให้วัคซีนไก่เมื่อถึงกำหนดเวลาซึ่งมีจำนวน 116 ราย คิดเป็นร้อยละ 79.45 ด้านชนิดของวัคซีน พบว่าวัคซีนที่เกษตรกรให้ไก่ในการเลี้ยงทุกรุ่นคือ วัคซีนป้องกันโรคนิวคาสเซิล จากจำนวนเกษตรกร 135 ราย คิดเป็นร้อยละ 92.46 รองลงมาคือ วัคซีนป้องกันโรคหลอดลมอักเสบติดต่อ กัมโบโร ฟีตาช อหิวาต์ไก่ และมาเร็กซ์ ตามลำดับ วัคซีนที่ให้ เป็นบางครั้งซึ่งเกษตรกรให้บ่อยที่สุดคือ วัคซีนป้องกันโรคกัมโบโร จำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.96 รองลงมาคือ วัคซีนป้องกันโรคฟีตาช และวัคซีนป้องกันโรคอหิวาต์ ส่วนวัคซีนที่ไม่เคยให้ไก่เลย พบว่า เกษตรกรจำนวน 128 ราย คิดเป็นร้อยละ 87.67 ไม่เคยให้วัคซีนป้องกันโรคมาเร็กซ์ รองลงมาคือ วัคซีนป้องกันโรคอหิวาต์ไก่ และวัคซีนป้องกันโรคฟีตาช

การป่วยของไก่ในรอบปี พบว่า เกษตรกรที่เลี้ยงไก่เนื้อโคราชแล้วพบไก่มีการเจ็บป่วย จำนวน 101 ราย คิดเป็นร้อยละ 69.18 และไม่เคยพบการเจ็บป่วยของไก่ จำนวน 45 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.82 ด้านการตายของไก่ในรอบปี การตายปกติของไก่เป็นสาเหตุหลักการตายของไก่โดยมีจำนวน 73 ราย คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาคือ การป่วยตายด้วยโรคระบาด และการตายจากสาเหตุอื่น ๆ การดูแลด้านสุขภาพไก่ เกษตรกรจำนวน 81 ราย คิดเป็นร้อยละ 55.48 ใช้ยาปฏิชีวนะในการรักษาไก่ป่วย และมีเกษตรกรจำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.03 ไม่เคยรักษาไก่ป่วย เกษตรกรส่วนใหญ่ซึ่งมีจำนวน 94 ราย คิดเป็นร้อยละ 64.38 ไม่เคยถ่ายพยาธิให้ไก่ และเกษตรกรเป็นผู้รักษาไก่เองเป็นหลักเมื่อไก่เจ็บป่วยซึ่งมีจำนวน 113 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 77.40

ตารางที่ 4.5 จำนวน และร้อยละของข้อมูลการผลิตและการตลาด

การผลิตและการตลาด	จำนวน	ร้อยละ
1. ประเภทผลผลิตที่จำหน่าย		
- จำหน่ายไก่มีชีวิต	102	69.86
- จำหน่ายเป็นไก่ชำแหละ (ไก่สด)	3	2.06
- จำหน่ายทั้งไก่มีชีวิตและไก่ชำแหละ (ไก่สด)	35	23.97
- จำหน่ายเป็นไก่แปรรูป	4	2.74
- จำหน่ายในลักษณะอื่น ๆ	2	1.37
รวม	146	100.00
2. น้ำหนักไก่ที่เลี้ยงส่งตลาด		
- น้ำหนักระหว่าง 1.00 – 1.50 กิโลกรัมต่อตัว	127	86.99
- น้ำหนักระหว่าง 1.60 – 2.0 กิโลกรัมต่อตัว	19	13.01
รวม	146	100.00
3. ระบบการผลิต		
- เลี้ยงแบบเข้าไก่ครั้งเดียวและจำหน่ายจนหมดก่อนนำเข้าเลี้ยงใหม่พร้อมกัน (All in All out)	97	66.44
- เลี้ยงไก่หลายรุ่นในฟาร์มเดียวกัน	49	33.56
รวม	146	100.00
4. จำนวนไก่ที่เลี้ยง ณ ปัจจุบัน		
- เล็กเลี้ยง	31	21.23
- พักโรงเรือน	51	34.93
- ไม่เกิน 200 ตัว	8	5.48
- จำนวน 201 – 400 ตัว	14	9.59
- จำนวน 401 – 600 ตัว	14	9.59
- จำนวน 601 – 800 ตัว	4	2.74
- จำนวน 801 – 1,000 ตัว	9	6.16
- จำนวน 1,001 ตัวขึ้นไป	15	10.28
รวม	146	100.00
5. จำนวนไก่ที่เลี้ยงได้สูงสุดทั้งฟาร์ม		
- ไม่เกิน 200 ตัว	27	18.49

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

	การผลิตและการตลาด	จำนวน	ร้อยละ
-	จำนวน 201 – 400 ตัว	37	25.34
-	จำนวน 401 – 600 ตัว	23	15.75
-	จำนวน 601 – 800 ตัว	9	6.16
-	จำนวน 801 – 1,000 ตัว	20	13.71
-	จำนวนตั้งแต่ 1,001 ตัวขึ้นไป	30	20.55
	รวม	146	100.00
6.	อัตราความหนาแน่นที่เลี้ยง		
-	จำนวนน้อยกว่า 6 ตัวต่อตารางเมตร	31	21.23
-	จำนวน 6 – 8 ตัวต่อตารางเมตร	75	51.38
-	จำนวน 9 – 10 ตัวต่อตารางเมตร	25	17.12
-	จำนวน 11 – 12 ตัวต่อตารางเมตร	5	3.42
-	จำนวนมากกว่า 12 ตัวต่อตารางเมตรขึ้นไป	10	6.85
	รวม	146	100.00
7.	รูปแบบการจำหน่ายไก่เนื้อโคราช		
-	ลูกค้ารายย่อยมาซื้อหน้าฟาร์ม	21	14.38
-	ลูกค้ามารับซื้อราคาส่งที่หน้าฟาร์ม	26	17.81
-	จำหน่ายทั้งลูกค้ารายย่อยและลูกค้าราคาส่งที่หน้าฟาร์ม	27	18.49
-	นำไปส่งให้ลูกค้าที่โรงเชือด	30	20.55
-	จำหน่ายที่หน้าฟาร์มและนำไปส่งที่โรงเชือด	38	26.03
-	จำหน่ายแบบอื่น ๆ	4	2.74
	รวม	146	100.00
8.	ต้นทุนการผลิตไก่เนื้อโคราชเฉลี่ย		
-	ต่ำกว่า 60 บาทต่อกิโลกรัม	48	32.88
-	60 – 65 บาทต่อกิโลกรัม	64	43.84
-	66 – 70 บาทต่อกิโลกรัม	22	15.07
-	71 – 75 บาทต่อกิโลกรัม	11	7.53
-	76 – 80 บาทต่อกิโลกรัม	1	0.68
	รวม	146	100.00

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

การผลิตและการตลาด	จำนวน	ร้อยละ
9. กำไรเฉลี่ยในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช		
- ต่ำกว่า 5 บาทต่อกิโลกรัม	8	5.48
- 5 – 10 บาทต่อกิโลกรัม	44	30.15
- 11 – 15 บาทต่อกิโลกรัม	39	26.71
- 16 – 20 บาทต่อกิโลกรัม	39	26.71
- 21 – 25 บาทต่อกิโลกรัม	9	6.16
- 26 บาทต่อกิโลกรัมขึ้นไป	7	4.79
รวม	146	100.00
10. เป้าหมายในการผลิตไก่เนื้อโคราชในอนาคต		
- ไม่มีเป้าหมายการผลิต (เลิกเลี้ยง)	8	5.48
- ไม่เกิน 400 ตัวต่อปี	44	30.15
- 401 – 800 ตัวต่อปี	39	26.71
- 801 – 1,200 ตัวต่อปี	39	26.71
- 1,601 – 2,000 ตัวต่อปี	9	6.16
- ตั้งแต่ 2,001 ตัวต่อปีขึ้นไป	7	4.79
รวม	146	100.00

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผลผลิตที่เกษตรกรเลี้ยงเพื่อจำหน่ายเป็นหลักคือ ไก่มีชีวิตซึ่งมีจำนวน 102 ราย คิดเป็นร้อยละ 69.86 รองลงมาคือ จำหน่ายเป็นไก่มีชีวิตและไก่ชำแหละ (ไก่สด) จำนวน 35 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.97 น้ำหนักไก่ที่เลี้ยงส่งตลาดร้อยละ 86.99 มีน้ำหนักระหว่าง 1.00 – 1.50 กิโลกรัมต่อตัว และร้อยละ 13.01 จำหน่ายที่น้ำหนักระหว่าง 1.60 – 2.0 กิโลกรัมต่อตัว ระบบการผลิต เกษตรกรเลี้ยงไก่แบบ All in All out จำนวน 97 ราย คิดเป็นร้อยละ 66.44 และเลี้ยงหลายรุ่นในฟาร์มเดียวกัน จำนวน 47 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.56 ณ ปัจจุบันมีเกษตรกรที่พักโรงเรือน จำนวน 51 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.93 เลิกเลี้ยง จำนวน 31 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.23 และเลี้ยงไก่มากที่สุดมากกว่า 1,001 ตัวขึ้นไป จำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.28 เกษตรกรส่วนใหญ่ จำนวน 37 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.34 เลี้ยงไก่อยู่ระหว่าง 201 – 400 ตัว รองลงมาเลี้ยงได้มากกว่า 1,000 ตัว และไม่เกิน 200 ตัว อัตราความหนาแน่นที่เลี้ยง เกษตรกรส่วนใหญ่ จำนวน 75 ราย คิดเป็นร้อยละ 51.38 เลี้ยงไก่ที่ความหนาแน่น 6 – 8 ตัวต่อตารางเมตร รองลงมาเลี้ยงน้อยกว่า 6 ตัวต่อตารางเมตร และ 9 – 10 ตัวต่อตารางเมตร รูปแบบการจำหน่ายไก่เนื้อโคราช เกษตรกร จำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.03 จำหน่ายที่หน้าฟาร์มและนำไปส่งที่โรงเชือด รองลงมาจำหน่ายโดยนำไป

ส่งให้ลูกค้าที่โรงเชือด และจำหน่ายทั้งลูกค้ารายย่อยและลูกค้าส่งที่หน้าฟาร์ม ด้านต้นทุนการผลิตเกษตรกร จำนวน 64 ราย คิดเป็นร้อยละ 43.84 มีต้นทุนการผลิตระหว่าง 60 – 65 บาทต่อกิโลกรัม รองลงมาคือ ต่ำกว่า 60 บาทต่อกิโลกรัม และระหว่าง 66 – 70 บาทต่อกิโลกรัม โดยเกษตรกรส่วนใหญ่ จำนวน 44 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.15 จะมีกำไรในการเลี้ยงระหว่าง 5 – 10 บาทต่อกิโลกรัม รองลงมาคือ ระหว่าง 11 – 15 บาทต่อกิโลกรัม และระหว่าง 16 – 20 บาทต่อกิโลกรัมจำนวนเท่ากันคือ 39 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.71 ด้านเป้าหมายการผลิตไก่เนื้อโคราชในอนาคต เกษตรกร จำนวน 33 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.60 มีเป้าหมายผลิต ไม่เกิน 400 ตัวต่อปี และมากกว่า 2,000 ตัวต่อปีขึ้นไป รองลงมาคือ ระหว่าง 801 – 1,200 ตัวต่อปี และ 401 – 800 ตัวต่อปี และมีเกษตรกรที่ไม่มีเป้าหมายการผลิต (เลิกเลี้ยง) จำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.33

ตารางที่ 4.6 จำนวน และร้อยละของข้อมูลการได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช

การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช	จำนวน	ร้อยละ
1. หน่วยงานที่ท่านเคยได้รับการส่งเสริมวิชาการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	116	79.45
- สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด	17	11.64
- สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ	42	28.77
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	45	30.82
- หน่วยงานอื่น ๆ	14	9.59
- ไม่เคยได้รับการบริการจากหน่วยงานใด	19	13.01
2. หน่วยงานที่ท่านเคยได้รับการเข้าเยี่ยมติดตามพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	97	66.44
- สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด	8	5.48
- สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ	32	21.92
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	48	32.88
- หน่วยงานอื่น ๆ	20	13.70
- ไม่เคยได้รับการบริการจากหน่วยงานใด	33	22.60
3. หน่วยงานที่ท่านเคยได้รับการด้านสุขภาพไก่		
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	72	49.32
- สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด	12	8.22

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช	จำนวน	ร้อยละ
- สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ	61	41.78
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	23	15.75
- หน่วยงานอื่น ๆ	10	6.85
- ไม่เคยได้รับการบริการจากหน่วยงานใด	41	28.08
4. แหล่งการได้รับข่าวสารข้อมูลไก่เนื้อโคราช (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	101	69.18
- สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด	8	5.48
- สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ	14	9.59
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	37	25.34
- เพจไก่เนื้อโคราช	20	13.70
- กลุ่มไลน์ไก่เนื้อโคราช	22	15.06
- เพื่อนเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช	79	54.11
- ช่องทางการสื่อสารอื่น ๆ	21	14.38

จากตารางที่ 4.6 พบว่า เกษตรกรได้รับการบริการส่งเสริมวิชาการจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีมากที่สุด จำนวน 116 ราย คิดเป็นร้อยละ 79.45 รองลงมาคือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ และมีเกษตรกร จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.01 ไม่เคยได้รับการบริการส่งเสริมวิชาการจากหน่วยงานใด เกษตรกรได้รับการเข้าเยี่ยมชมติดตามพัฒนาอาชีพจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีมากที่สุด จำนวน 97 ราย คิดเป็นร้อยละ 66.44 รองลงมาคือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ และมีเกษตรกร จำนวน 33 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.60 ไม่เคยได้รับการเข้าเยี่ยมชมติดตามพัฒนาอาชีพจากหน่วยงานใด การบริการด้านสุขภาพไก่ เกษตรกรจำนวน 72 ราย คิดเป็นร้อยละ 49.32 ได้รับการบริการด้านสุขภาพไก่จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี รองลงมาคือ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และมีเกษตรกร จำนวน 41 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.08 ไม่เคยได้รับการบริการด้านสุขภาพไก่จากหน่วยงานใด ส่วนด้านแหล่งการได้รับข่าวสารข้อมูลไก่เนื้อโคราช พบว่า เกษตรกรได้รับข่าวสารข้อมูลไก่เนื้อโคราชจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีมากที่สุด จำนวน 101 ราย คิดเป็นร้อยละ 69.18 รองลงมาคือ เพื่อนเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับของปัญหา เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับปัญหา และลำดับความสำคัญของปัญหาของเกษตรกรในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระดับของปัญหา ทำให้ทราบสัดส่วน (ร้อยละ) ของปัญหาในแต่ละระดับ ค่าเฉลี่ยของระดับปัญหา ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับของปัญหาด้วยวิธีการทางสถิติ วิเคราะห์และเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาของเกษตรกรในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช ดังแสดงในตารางที่ 4.7 และ 4.8 ดังนี้

ตารางที่ 4.7 ปัญหาของเกษตรกรในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช วิเคราะห์เปรียบเทียบตามพื้นที่ และระดับของปัญหา

ปัญหา	พื้นที่	ระดับของปัญหา (ร้อยละ)			ค่าเฉลี่ย \pm ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	T-test	df	sig.
		ไม่เป็นปัญหา	เล็กน้อย	มาก				
1. มลภาวะต่อ สิ่งแวดล้อม	นครราชสีมา	86.51	11.84	1.64	1.15 \pm 0.27	-1.92	144	.072
	ศรีสะเกษ	78.57	17.50	3.93	1.25 \pm 0.36			
2. ผลกระทบต่อ ชุมชน	นครราชสีมา	95.61	3.07	1.32	1.06 \pm 0.22	-3.51**	144	.000
	ศรีสะเกษ	76.67	18.57	4.76	1.28 \pm 0.49			
3. สภาพภาพของ ฟาร์ม	นครราชสีมา	48.03	38.16	13.82	1.66 \pm 0.62	-0.59	144	.133
	ศรีสะเกษ	35.00	58.57	6.43	1.71 \pm 0.51			
4. แหล่งเงินทุน	นครราชสีมา	40.79	33.55	25.66	1.85 \pm 0.71	-2.62	144	.803
	ศรีสะเกษ	20.00	45.00	35.00	2.15 \pm 0.68			
5. อาหารและการ ให้อาหารไก่	นครราชสีมา	66.67	23.68	9.65	1.43 \pm 0.54	-2.35	144	.131
	ศรีสะเกษ	47.14	40.48	12.38	1.65 \pm 0.60			
6. ปริมาณ และ คุณภาพน้ำที่ใช้ เลี้ยงไก่	นครราชสีมา	87.50	9.87	2.63	1.15 \pm 0.41	-0.95	144	.130
	ศรีสะเกษ	79.29	20.00	0.71	1.21 \pm 0.40			
7. การป้องกัน รักษาและควบคุม โรค	นครราชสีมา	51.15	25.00	23.85	1.73 \pm 0.56	-2.29*	144	.037
	ศรีสะเกษ	28.75	50.00	21.25	1.93 \pm 0.49			
8. การจัดการของ เสียในฟาร์ม	นครราชสีมา	85.53	13.16	1.32	1.16 \pm 0.35	-2.61**	144	.000
	ศรีสะเกษ	69.52	26.19	4.29	1.34 \pm 0.51			

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ปัญหา	พื้นที่	ระดับของปัญหา (ร้อยละ)			ค่าเฉลี่ย \pm ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	T-test	df	sig.
		ไม่เป็นปัญหา	เล็กน้อย	มาก				
9. ความรู้ในการ เลี้ยงและการผลิต ไก่เนื้อโคราช	นครราชสีมา	43.29	33.82	22.89	1.79 \pm 0.46	-0.98	144	.100
	ศรีสะเกษ	33.43	46.71	19.86	1.86 \pm 0.38			
10. การตลาด	นครราชสีมา	43.42	29.21	27.37	1.84 \pm 0.55	-0.97	144	.311
	ศรีสะเกษ	32.57	42.29	25.14	1.93 \pm 0.52			
รวมทุกปัญหา	นครราชสีมา	57.84	24.69	17.47	1.59 \pm 0.30	-2.73	144	.736
	ศรีสะเกษ	43.68	39.64	16.69	1.73 \pm 0.29			

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .05$) และ ** แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง ($p < .01$)

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ระดับของปัญหาด้านมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมของเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมาและจังหวัดศรีสะเกษส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ไม่เป็นปัญหา คิดเป็นร้อยละ 86.51 และ 78.57 ค่าเฉลี่ยปัญหาด้านมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมของเกษตรกรทั้ง 2 จังหวัดอยู่ในระดับ ไม่เป็นปัญหา และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วยวิธีการทางสถิติ แบบ Independent Sample T-test แล้วพบว่าไม่แตกต่างกัน

ระดับปัญหาด้านผลกระทบต่อชุมชนของเกษตรกรทั้ง 2 จังหวัดส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ไม่เป็นปัญหา คิดเป็นร้อยละ 95.61 และ 76.67 ค่าเฉลี่ยของเกษตรกรทั้ง 2 จังหวัดอยู่ในระดับ ไม่เป็นปัญหา แต่เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง โดยค่าเฉลี่ยระดับปัญหาด้านผลกระทบต่อชุมชนของเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษสูงกว่าจังหวัดนครราชสีมา ($p < .01$)

ระดับปัญหาด้านกายภาพของฟาร์มของเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมาส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ไม่เป็นปัญหา คิดเป็นร้อยละ 48.03 ส่วนจังหวัดศรีสะเกษส่วนใหญ่อยู่ในระดับ เป็นปัญหาเล็กน้อย คิดเป็นร้อยละ 58.57 ค่าเฉลี่ยของเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมาอยู่ในระดับ ไม่เป็นปัญหา ส่วนค่าเฉลี่ยของเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษอยู่ในระดับ เป็นปัญหาเล็กน้อย แต่ค่าเฉลี่ยระดับของปัญหาทั้ง 2 จังหวัดไม่แตกต่างกันทางสถิติ

ระดับปัญหาด้านแหล่งเงินทุนของเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมาส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ไม่เป็นปัญหา คิดเป็นร้อยละ 40.79 ส่วนจังหวัดศรีสะเกษส่วนใหญ่อยู่ในระดับ เป็นปัญหาเล็กน้อย คิดเป็นร้อยละ 45.00 ค่าเฉลี่ยของเกษตรกรทั้ง 2 จังหวัดอยู่ในระดับ เป็นปัญหาเล็กน้อย และไม่แตกต่างกันทางสถิติ

ระดับปัญหาด้านอาหารและการให้อาหารไก่ของเกษตรกรทั้ง 2 จังหวัดส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ไม่เป็นปัญหา คิดเป็นร้อยละ 66.67 และ 47.14 ค่าเฉลี่ยของเกษตรกรทั้ง 2 จังหวัดก็อยู่ในระดับ ไม่ เป็นปัญหา และไม่แตกต่างกันทางสถิติ

ระดับปัญหาด้านปริมาณและคุณภาพน้ำที่ใช้เลี้ยงไก่ของเกษตรกรทั้ง 2 จังหวัดส่วนใหญ่อยู่ใน ระดับ ไม่เป็นปัญหา คิดเป็นร้อยละ 87.50 และ 79.29 และค่าเฉลี่ยของเกษตรกรทั้ง 2 จังหวัดก็อยู่ใน ระดับ ไม่เป็นปัญหา และไม่แตกต่างกันทางสถิติ

ระดับปัญหาด้านการป้องกัน รักษา และควบคุมโรคของเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมาส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ไม่เป็นปัญหา คิดเป็นร้อยละ 51.15 ส่วนจังหวัดศรีสะเกษส่วนมากอยู่ในระดับ เป็น ปัญหาเล็กน้อย คิดเป็นร้อยละ 50.00 ค่าเฉลี่ยของเกษตรกรทั้ง 2 จังหวัดอยู่ในระดับ เป็นปัญหา เล็กน้อย และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยค่าเฉลี่ยระดับปัญหาด้านการป้องกัน รักษา และ ควบคุมโรคของเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษสูงกว่าจังหวัดนครราชสีมา ($p < .05$)

ระดับปัญหาด้านการจัดการของเสียในฟาร์มของเกษตรกรทั้ง 2 จังหวัดส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ไม่เป็นปัญหา คิดเป็นร้อยละ 85.53 และ 69.52 และค่าเฉลี่ยของเกษตรกรทั้ง 2 จังหวัดก็อยู่ในระดับ ไม่เป็นปัญหา แต่เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า ระดับปัญหาด้านการจัดการของเสียในฟาร์มของ เกษตรกรทั้ง 2 จังหวัดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง โดยค่าเฉลี่ยระดับปัญหาด้านการจัดการของ เสียของเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษสูงกว่าจังหวัดนครราชสีมา ($p < .01$)

ระดับปัญหาด้านความรู้ในการเลี้ยงและการผลิตไก่เนื้อโคราซของเกษตรกรจังหวัด นครราชสีมาส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ไม่เป็นปัญหา คิดเป็นร้อยละ 43.29 ส่วนจังหวัดศรีสะเกษส่วนใหญ่ อยู่ในระดับ เป็นปัญหาเล็กน้อย คิดเป็นร้อยละ 46.71 ค่าเฉลี่ยของเกษตรกรทั้ง 2 จังหวัดอยู่ในระดับ เป็นปัญหาเล็กน้อย และไม่แตกต่างกันทางสถิติ

ระดับปัญหาด้านการตลาดของเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมาส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ไม่เป็น ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 43.42 ส่วนจังหวัดศรีสะเกษส่วนใหญ่อยู่ในระดับ เป็นปัญหาเล็กน้อย คิดเป็น ร้อยละ 42.29 ค่าเฉลี่ยของเกษตรกรทั้ง 2 จังหวัดอยู่ในระดับ เป็นปัญหาเล็กน้อย และไม่แตกต่างกัน ทางสถิติ

ระดับปัญหาโดยภาพรวมพบว่า เกษตรกรทั้ง 2 จังหวัดส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ไม่เป็นปัญหา คิดเป็นร้อยละ 57.84 และ 43.68 ค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาของเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมาส่วนใหญ่ อยู่ในระดับ ไม่เป็นปัญหา ส่วนจังหวัดศรีสะเกษส่วนใหญ่อยู่ในระดับ เป็นปัญหาเล็กน้อย แต่ไม่ แตกต่างกันทางสถิติ

ตารางที่ 4.8 ลำดับความสำคัญของปัญหาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยเป็นตัวเลข 1, 2, 3,..., 10 ตามลำดับ

ปัญหา	ลำดับความสำคัญ	จำนวนเกษตรกร ¹ (ราย)	ร้อยละ ²
การตลาด	1	68	46.58
แหล่งเงินทุน	2	28	19.18
การป้องกันรักษาและควบคุมโรค	3	37	25.34
ความรู้ในการเลี้ยงและการผลิตไก่เนื้อโคราช	4	27	18.49
การจัดการของเสียในฟาร์ม	5	22	15.07
อาหารและการให้อาหารไก่	6	23	15.75
ปริมาณและคุณภาพน้ำที่ใช้เลี้ยงไก่	7	37	25.34
กายภาพของฟาร์ม	8	32	21.92
ผลกระทบต่อชุมชน	9	79	54.11
มลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม	10	85	58.22

จำนวนเกษตรกร¹ และร้อยละ² เป็นจำนวนและร้อยละของเกษตรกรที่มากที่สุดที่เลือกลำดับความสำคัญในแต่ละปัญหาจากระดับของปัญหาที่มากที่สุด (ลำดับ 1) ไปจนถึงความสำคัญลำดับท้ายสุด (ลำดับ 10)

จากตารางที่ 4.8 พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชจากทั้ง 2 จังหวัดให้ความสำคัญกับปัญหาด้านการตลาดมากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 จากจำนวนเกษตรกร 68 ราย คิดเป็นร้อยละ 46.58 รองลงมาได้แก่ ปัญหาด้านแหล่งเงินทุน ปัญหาด้านการป้องกันรักษาและควบคุมโรค ความรู้ในการเลี้ยงและการผลิตไก่เนื้อโคราช การจัดการของเสียในฟาร์ม ปริมาณและคุณภาพน้ำที่ใช้เลี้ยงไก่ กายภาพของฟาร์ม ผลกระทบต่อชุมชน และมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ โดยรายละเอียดของความถี่ในแต่ละลำดับของปัญหาแสดงในภาคผนวก ง

4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับความต้องการ เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความต้องการ และลำดับความสำคัญของความต้องการการส่งเสริมเพื่อพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชของเกษตรกร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความต้องการ ทำให้ทราบสัดส่วน (ร้อยละ) ของความต้องการในแต่ละระดับ ค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความต้องการด้วยวิธีการทางสถิติ ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของเกษตรกร ผลการวิเคราะห์และเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชของเกษตรกร ดังแสดงในตารางที่ 4.9 และ 4.10 ดังนี้

ตารางที่ 4.9 ความต้องการการส่งเสริมเพื่อพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช วิเคราะห์เปรียบเทียบตามพื้นที่ และระดับความต้องการ

ความต้องการ	พื้นที่	ระดับความต้องการ (ร้อยละ)			ค่าเฉลี่ย±ค่า เบี่ยงเบน			T-test	df	sig.
		น้อย	ปานกลาง	มาก	มาตรฐาน					
1. ความรู้ด้านการเลี้ยง และการจัดการไก่เนื้อ โคราชอย่างต่อเนื่อง	นครราชสีมา	22.81	34.65	42.54	2.20±0.66	1.68*	144	.024		
	ศรีสะเกษ	26.19	44.76	25.09	2.03±0.56					
2. ความรู้ด้านการ เชือดและการชำแหละ สัตว์ปีก	นครราชสีมา	48.03	19.74	32.24	1.84±0.86	-0.12**	144	.005		
	ศรีสะเกษ	36.43	41.43	22.14	1.86±0.72					
3. ความรู้ด้านการแปร รูปเนื้อไก่	นครราชสีมา	47.70	14.80	37.50	1.90±0.90	-0.36**	144	.000		
	ศรีสะเกษ	33.21	38.93	27.86	1.94±0.74					
4. ความรู้ด้านการ จัดการฟาร์ม	นครราชสีมา	15.79	28.95	55.26	2.39±0.70	1.31	144	.868		
	ศรีสะเกษ	19.52	36.67	43.81	2.24±0.71					
5. ความรู้เรื่องอาหาร และการให้อาหารไก่	นครราชสีมา	25.00	20.39	54.61	2.30±0.76	1.30	144	.513		
	ศรีสะเกษ	31.79	23.57	44.64	2.13±0.80					
6. ความรู้เรื่องการ ป้องกันรักษาและ ควบคุมโรค	นครราชสีมา	5.92	20.39	73.68	2.68±0.52	2.74**	144	.000		
	ศรีสะเกษ	17.14	26.07	56.79	2.40±0.70					
7. ความรู้เรื่องการ ปฏิบัติตามกฎหมาย ด้านปศุสัตว์	นครราชสีมา	20.18	24.56	55.26	2.35±0.77	1.38	144	.965		
	ศรีสะเกษ	24.29	33.81	41.90	2.18±0.76					
8. ความรู้เรื่องบัญชี ฟาร์ม	นครราชสีมา	34.21	27.63	38.16	2.04±0.79	-0.59**	144	.004		
	ศรีสะเกษ	20.95	47.14	31.90	2.11±0.63					
9. การสนับสนุนด้าน การตลาด	นครราชสีมา	37.11	19.74	43.16	2.06±0.67	-0.72	144	.694		
	ศรีสะเกษ	28.00	30.00	42.00	2.14±0.67					
10. การสนับสนุนด้าน การประชาสัมพันธ์	นครราชสีมา	41.66	16.67	41.67	2.00±0.75	-1.00	114	.513		
	ศรีสะเกษ	26.67	34.52	38.81	2.12±0.71					

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ความต้องการ	พื้นที่	ระดับความต้องการ			ค่าเฉลี่ย \pm		T-test	df	sig.
		(ร้อยละ)			ค่าเบี่ยงเบน				
		น้อย	ปานกลาง	มาก	มาตรฐาน				
11. การสนับสนุนจัดตั้ง กลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อ โคราช	นครราชสีมา	28.51	14.47	57.02	2.29 \pm 0.86	2.96**	144	.004	
	ศรีสะเกษ	36.66	36.67	26.67	1.90 \pm 0.71				
รวมทุกความต้องการ	นครราชสีมา	30.26	21.28	48.45	2.18 \pm 0.42	0.92*	144	.031	
	ศรีสะเกษ	27.11	34.79	38.11	2.11 \pm 0.51				

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .05$) และ ** แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง ($p < .01$)

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ระดับความต้องการความรู้ด้านการเลี้ยงและการจัดการไก่เนื้อโคราชของเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมาส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ต้องการมาก คิดเป็นร้อยละ 42.54 ส่วนจังหวัดศรีสะเกษอยู่ในระดับ ต้องการปานกลาง โดยค่าเฉลี่ยของเกษตรกรทั้ง 2 จังหวัดอยู่ในระดับ ต้องการปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการด้วยวิธีการทางสถิติแบบ Independent Sample T-test แล้วพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยค่าเฉลี่ยระดับความต้องการความรู้ด้านการเลี้ยงและการจัดการไก่เนื้อโคราชของเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมาสูงกว่าจังหวัดศรีสะเกษ ($p < .05$)

ระดับความต้องการความรู้ด้านการเชือดและการชำแหละสัตว์ปีกของเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมาส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ต้องการน้อย คิดเป็นร้อยละ 48.03 ส่วนจังหวัดศรีสะเกษอยู่ในระดับ ต้องการปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 41.43 ค่าเฉลี่ยของเกษตรกรทั้ง 2 จังหวัดอยู่ในระดับ ต้องการปานกลาง และพบว่าค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการของเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา กับจังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง โดยค่าเฉลี่ยระดับความต้องการความรู้ด้านการเชือดและการชำแหละสัตว์ปีกของเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษสูงกว่าจังหวัดนครราชสีมา ($p < .01$)

ระดับความต้องการความรู้ด้านการแปรรูปเนื้อไก่ของเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมาส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ต้องการน้อย คิดเป็นร้อยละ 47.70 ส่วนจังหวัดศรีสะเกษอยู่ในระดับ ต้องการปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 38.93 โดยค่าเฉลี่ยของเกษตรกรทั้ง 2 จังหวัดอยู่ในระดับ ต้องการปานกลาง และพบว่าค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการของเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา กับจังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง โดยค่าเฉลี่ยระดับความต้องการความรู้ด้านการแปรรูปเนื้อไก่ของเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษสูงกว่าจังหวัดนครราชสีมา ($p < .01$)

ระดับความต้องการความรู้ด้านการจัดการฟาร์มของเกษตรกรทั้ง 2 จังหวัดส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ต้องการมาก คิดเป็นร้อยละ 55.26 และ 43.81 ค่าเฉลี่ยระดับความต้องการของเกษตรกร

จังหวัดนครราชสีมาอยู่ในระดับ ต้องการมาก ส่วนจังหวัดศรีสะเกษอยู่ในระดับ ต้องการปานกลาง โดยค่าเฉลี่ยระดับความต้องการของเกษตรกรทั้ง 2 จังหวัด ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

ระดับความต้องการความรู้เรื่องอาหารและการให้อาหารไก่ของเกษตรกรทั้ง 2 จังหวัดส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ต้องการมาก คิดเป็นร้อยละ 54.61 และ 44.64 ค่าเฉลี่ยของเกษตรกรทั้ง 2 จังหวัดอยู่ในระดับ ต้องการปานกลาง และไม่แตกต่างกันทางสถิติ

ระดับความต้องการความรู้เรื่องการป้องกันรักษาและควบคุมโรคของเกษตรกรทั้ง 2 จังหวัดส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ต้องการมาก คิดเป็นร้อยละ 73.68 และ 56.79 และค่าเฉลี่ยระดับความต้องการของเกษตรกรทั้ง 2 จังหวัดก็อยู่ในระดับ ต้องการมาก เช่นเดียวกัน และพบว่าค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการของเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมากับจังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง โดยค่าเฉลี่ยระดับความต้องการความรู้เรื่องการป้องกันและรักษาโรคของเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมาสูงกว่าจังหวัดศรีสะเกษ ($p < .01$)

ระดับความต้องการความรู้เรื่องกฎหมายด้านปศุสัตว์ของเกษตรกรทั้ง 2 จังหวัดส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ต้องการมาก คิดเป็นร้อยละ 55.26 และ 41.90 ค่าเฉลี่ยระดับความต้องการของเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมาอยู่ในระดับ ต้องการมาก ส่วนจังหวัดศรีสะเกษอยู่ในระดับ ต้องการปานกลาง โดยค่าเฉลี่ยระดับความต้องการของเกษตรกรทั้ง 2 จังหวัด ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

ระดับความต้องการความรู้เรื่องบัญชีฟาร์มของเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมาส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ต้องการมาก คิดเป็นร้อยละ 38.16 ส่วนจังหวัดศรีสะเกษอยู่ในระดับ ต้องการปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 47.14 ค่าเฉลี่ยระดับความต้องการของเกษตรกรทั้ง 2 จังหวัดอยู่ในระดับ ต้องการปานกลาง และพบว่าค่าเฉลี่ยระดับความต้องการของเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมากับจังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง โดยค่าเฉลี่ยระดับความต้องการความรู้เรื่องบัญชีฟาร์มของเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษสูงกว่าจังหวัดนครราชสีมา ($p < .01$)

ระดับความต้องการการสนับสนุนด้านการตลาดของเกษตรกรทั้ง 2 จังหวัดส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ต้องการมาก คิดเป็นร้อยละ 43.16 และ 42.00 โดยค่าเฉลี่ยระดับความต้องการของเกษตรกรทั้ง 2 จังหวัดอยู่ในระดับ ต้องการปานกลาง และไม่แตกต่างกันทางสถิติ

ระดับความต้องการการสนับสนุนด้านการประชาสัมพันธ์ของเกษตรกรทั้ง 2 จังหวัดส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ต้องการมาก คิดเป็นร้อยละ 41.67 และ 38.81 โดยค่าเฉลี่ยระดับความต้องการของเกษตรกรทั้ง 2 จังหวัดอยู่ในระดับ ต้องการปานกลาง และไม่แตกต่างกันทางสถิติ

ระดับความต้องการการสนับสนุนจัดตั้งกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชของเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมาส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ต้องการมาก คิดเป็นร้อยละ 57.02 ส่วนจังหวัดศรีสะเกษอยู่ในระดับ ต้องการปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 36.67 โดยค่าเฉลี่ยระดับความต้องการของเกษตรกรทั้ง 2 จังหวัดอยู่ในระดับ ต้องการปานกลาง และพบว่าค่าเฉลี่ยระดับความต้องการของเกษตรกรจังหวัด

นครราชสีมา กับจังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง โดยค่าเฉลี่ยระดับความต้องการการสนับสนุนจัดตั้งกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชของเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมาสูงกว่าจังหวัดศรีสะเกษ ($p < .01$)

ระดับความต้องการโดยรวมของเกษตรกรทั้ง 2 จังหวัดส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ต้องการมาก คิดเป็นร้อยละ 48.45 และ 38.11 โดยค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับ ต้องการปานกลาง และพบว่าค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการโดยรวมของเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา กับจังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยค่าเฉลี่ยระดับความต้องการโดยรวมของเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมาสูงกว่าจังหวัดศรีสะเกษ ($p < .05$)

ตารางที่ 4.10 ลำดับความสำคัญของความต้องการเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยเป็นตัวเลข 1, 2, 3,..., 10 ตามลำดับ

ความต้องการ	ลำดับความต้องการ	จำนวนเกษตรกร 1 (ราย)	ร้อยละ ²
การสนับสนุนด้านการตลาด	1	59	40.41
ความรู้เรื่องการป้องกันรักษาและควบคุมโรค	2	29	19.86
ความรู้ด้านการจัดการฟาร์ม	3	19	13.01
ความรู้เรื่องอาหารและการให้อาหารไก่	4	20	13.70
ความรู้เรื่องการปฏิบัติตามกฎหมายด้านปศุสัตว์	5	19	13.01
ความรู้เรื่องบัญชีฟาร์ม	6	26	17.81
ความรู้ด้านการเชือดและการชำแหละสัตว์ปีก	7	19	13.01
ความรู้ด้านการแปรรูปเนื้อไก่	8	15	10.27
การสนับสนุนด้านการประชาสัมพันธ์	9	28	19.18
การสนับสนุนจัดตั้งกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช	10	17	11.64
ความรู้ด้านการเลี้ยงและการจัดการไก่เนื้อโคราช	11	18	12.33

อย่างต่อเนื่อง

จำนวนเกษตรกร¹ และร้อยละ² เป็นจำนวนและร้อยละของเกษตรกรที่มากที่สุดที่เลือกลำดับความสำคัญในแต่ละความต้องการจากระดับความต้องการที่มากที่สุด (ลำดับ 1) ไปจนถึงความต้องการลำดับท้ายสุด (ลำดับ 11)

จากตารางที่ 4.10 พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชให้ความสำคัญต่อความต้องการการสนับสนุนด้านการตลาดมากที่สุด จำนวน 59 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.41 รองลงมาเป็นความต้องการความรู้เรื่องการป้องกันรักษาและควบคุมโรค ความรู้ด้านการจัดการฟาร์ม ความรู้เรื่องอาหารและการให้อาหารไก่ ความรู้เรื่องการปฏิบัติตามกฎหมายด้านปศุสัตว์ ความรู้เรื่องบัญชีฟาร์ม ความรู้ด้านการ

เชือดและการฆ่าหะสัตว์ปีก ความรู้ด้านการแปรรูปเนื้อไก่ การสนับสนุนด้านการประชาสัมพันธ์ การสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช และความรู้ด้านการเลี้ยงและการจัดการไก่เนื้อโคราชอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ โดยรายละเอียดของความถี่ของลำดับความต้องการแสดงในภาคผนวก ง

4.4 ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช

นอกจากจะได้รับข้อมูลระดับความต้องการการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชจากเกษตรกรแล้ว ยังมีเกษตรกรจำนวน 58 ราย ได้ให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นดังแสดงในตาราง 4.11 ดังนี้

ตารางที่ 4.11 สรุปประเด็น จำนวนเกษตรกรที่แสดงข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นแต่ละประเด็น

ประเด็น	จำนวนเกษตรกร (ราย)	ร้อยละ
1. อยากได้รับการสนับสนุนด้านการตลาด เช่น ผู้รับซื้อ แหล่งรับซื้อ และราคาไก่มีชีวิต เนื่องจากมักประสบปัญหาจากภาวะของฤดูกาล และการถูกกดราคาจากผู้ซื้อ	13	22.41
2. อยากให้หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องลงพื้นที่และช่วยสนับสนุนอย่างจริงจังไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ในการเลี้ยง การป้องกันโรค การพัฒนาฟาร์ม การพัฒนากลุ่ม สินเชื่อ และงบประมาณ	8	13.79
3. อยากให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีลงพื้นที่บ่อย ๆ เพื่อให้คำแนะนำปรึกษาและพัฒนาเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง	7	12.07
4. ต้องการลดต้นทุนค่าอาหารเลี้ยงไก่ เช่น การซื้ออาหารไก่ในราคาถูก และการผลิตอาหารใช้เองเนื่องจากอาหารที่จำหน่ายมีราคาสูง ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงตามไปด้วย	7	12.07
5. ต้องการรับการอบรมด้านการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช การพัฒนาฟาร์มให้ได้มาตรฐาน การเลี้ยงไก่เนื้อโคราชแบบอินทรีย์ และการผลิตอาหารไก่ใช้เอง	7	12.07
6. อยากได้รับคำแนะนำในการจัดตั้งกลุ่ม สนับสนุนการพัฒนาฟาร์มด้านการบริหารจัดการกลุ่มอย่างเป็นระบบ รวมทั้งยังเป็นศูนย์รวมในการพบปะพูดคุยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาฟาร์มเพื่อเป้าหมายในการเป็นกลุ่มผู้ผลิตไก่เนื้อโคราชที่สมบูรณ์แบบเนื่องจากในสภาวะปัจจุบันกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชที่มีอยู่ยังมีสถานะการดำเนินการที่ยังไม่เป็นระบบและยังไม่มั่นคง	6	10.35

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ประเด็น	จำนวนเกษตรกร (ราย)	ร้อยละ
7. มหาวิทยาลัยควรผลิตลูกไก่ให้เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร มีความต่อเนื่อง บริการส่งลูกไก่ถึงฟาร์ม และสามารถคัดเพศลูกไก่ให้เกษตรกรได้	5	8.62
8. ควรมีการประชาสัมพันธ์ไก่เนื้อโคราชอย่างทั่วถึงทั้งทางสื่อออนไลน์ และสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการรับรู้ที่กว้างขวางมากขึ้น	3	5.17
9. ลูกไก่มีราคาสูง อยากให้มหาวิทยาลัยสนับสนุนการลดต้นทุนค่าลูกไก่	2	3.45
รวม	58	100.00

จากตารางที่ 4.11 พบว่า เกษตรกรจำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.41 มีข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นในประเด็น “อยากได้รับการสนับสนุนด้านการตลาด เช่น ผู้รับซื้อ แหล่งรับซื้อ และราคาไก่มีชีวิต เนื่องจากมักประสบปัญหาจากภาวะของฤดูกาลและการถูกกดราคาจากผู้ซื้อ” มากที่สุด รองลงมาเป็นประเด็น “อยากให้หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องลงพื้นที่และช่วยสนับสนุนอย่างจริงจังไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ในการเลี้ยง การป้องกันโรค การพัฒนาฟาร์ม การพัฒนากลุ่ม สินเชื่อ และงบประมาณ” จำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.79 และเกษตรกรจำนวน 7 ราย เท่ากัน 3 กลุ่ม หรือคิดเป็นร้อยละ 12.07 มีข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นในประเด็น “อยากให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีลงพื้นที่บ่อย ๆ เพื่อให้คำแนะนำปรึกษาและพัฒนาเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง”, “ต้องการลดต้นทุนค่าอาหารเลี้ยงไก่ เช่น การซื้ออาหารไก่ในราคาถูก และการผลิตอาหารใช้เอง เนื่องจากอาหารที่จำหน่ายมีราคาสูงทำให้ต้นทุนการผลิตสูงตามไปด้วย” และ “ต้องการรับการอบรมด้านการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช การพัฒนาฟาร์มให้ได้มาตรฐาน การเลี้ยงไก่เนื้อโคราชแบบอินทรีย์ และการผลิตอาหารไก่ใช้เอง” และประเด็น “ลูกไก่มีราคาสูง อยากให้มหาวิทยาลัยสนับสนุนการลดต้นทุนค่าลูกไก่” มีเกษตรกรแสดงข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นน้อยที่สุด จำนวน 2 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 3.45

4.5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อมูลทั่วไปกับปัญหาในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชและความต้องการการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชของเกษตรกร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์หลักของงานวิจัยนั้น ผู้วิจัยยังได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปกับปัญหาในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชและความต้องการการส่งเสริม

และพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชของเกษตรกรเพิ่มเติม โดยรายละเอียดผลการวิเคราะห์แสดงในตารางที่ 4.12 ถึงตารางที่ 4.18 ดังนี้

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปด้านระดับการศึกษากับปัญหาด้านความรู้ในการเลี้ยงและการผลิตไก่เนื้อโคราชด้วยวิธี Cross – Tabulation และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลด้วย Chi – Square test

ข้อมูล	Chi – Square value	df	sig.
- ระดับการศึกษากับปัญหาด้านความรู้และความเข้าใจเรื่องพันธุ์ไก่เนื้อโคราช	11.15	10	.346
- ระดับการศึกษากับปัญหาด้านความรู้และความเข้าใจเรื่องการผลิตไก่เนื้อโคราช	13.93	10	.176
- ระดับการศึกษากับปัญหาด้านความรู้และความเข้าใจเรื่องสมรรถนะการผลิตไก่เนื้อโคราช	5.96	10	.819
- ระดับการศึกษากับปัญหาด้านความสามารถในการคำนวณประสิทธิภาพการผลิต	9.90	10	.449
- ระดับการศึกษากับปัญหาด้านความรู้และความเข้าใจเรื่องต้นทุนการผลิต	17.84	10	.058
- ระดับการศึกษากับปัญหาด้านความสามารถในการคำนวณต้นทุนการผลิต	14.80	10	.140

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .05$) และ ** แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง ($p < .01$)

จากตารางที่ 4.12 ความสัมพันธ์ของระดับการศึกษากับปัญหาด้านความรู้และความเข้าใจเรื่องพันธุ์ไก่เนื้อโคราช ระดับการศึกษากับปัญหาด้านความรู้และความเข้าใจเรื่องการผลิตไก่เนื้อโคราช ระดับการศึกษากับปัญหาด้านความรู้และความเข้าใจเรื่องสมรรถนะการผลิตไก่เนื้อโคราช ระดับการศึกษากับปัญหาด้านความสามารถในการคำนวณประสิทธิภาพการผลิต ระดับการศึกษากับปัญหาด้านความรู้และความเข้าใจเรื่องต้นทุนการผลิต และระดับการศึกษากับปัญหาด้านความสามารถในการคำนวณต้นทุนการผลิต เมื่อทดสอบด้วยวิธีการทางสถิติ (Chi - Square test) แล้วพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติ

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปด้านสถานะการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับปัญหาด้านความรู้ในการเลี้ยงและการผลิตไก่เนื้อโคราชด้วยวิธี Cross – Tabulation และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลด้วย Chi – Square test

ข้อมูล	Chi – Square value	df	sig.
- สถานะการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับ ปัญหาด้านความรู้และความเข้าใจเรื่องการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช	2.54	2	.281
- สถานะการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับ ปัญหาด้านความรู้และความเข้าใจเรื่องสมรรถนะการผลิตไก่เนื้อโคราช	1.64	2	.441
- สถานะการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับ ปัญหาด้านปริมาณลูกไก่ไม่เพียงพอ	3.52	2	.172
- สถานะการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับ ปัญหาด้านระยะเวลาในการจอบลูกไก่	1.83	2	.401
- สถานะการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับ ปัญหาด้านความต่อเนื่องในการเลี้ยง	1.05	2	.592

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .05$) และ ** แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง ($p < .01$)

จากตารางที่ 4.13 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานะการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับปัญหาด้านความรู้และความเข้าใจเรื่องการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช ปัญหาด้านความรู้และความเข้าใจเรื่องสมรรถนะการผลิตไก่เนื้อโคราช ปัญหาด้านปริมาณลูกไก่ไม่เพียงพอ ปัญหาด้านระยะเวลาในการจอบลูกไก่ และปัญหาด้านความต่อเนื่องในการเลี้ยงไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติ

ตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปด้านสถานะการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับปัญหาด้านการตลาดด้วยวิธี Cross – Tabulation และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลด้วย Chi – Square test

ข้อมูล	Chi – Square value	df	sig.
- สถานะการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับ ปัญหาด้านต้นทุนสูง	2.45	2	.294
- สถานะการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับ ปัญหาด้านราคาจับซื้อต่ำ	8.08*	2	.018
- สถานะการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับ ปัญหาด้านราคาจับซื้อไม่แน่นอน	11.26**	2	.004

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ข้อมูล	Chi – Square value	df	sig.
- สถานะการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับ ปัญหาด้านผู้ซื้อเป็นผู้กำหนดราคา	8.74*	2	.013
- สถานะการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับ ปัญหาด้านปริมาณไก่เนื้อโคราช	4.37	2	.112
- สถานะการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับ ปัญหาด้านจำนวนผู้ซื้อที่มีน้อยราย	1.69	2	.429
- สถานะการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับ ปัญหาด้านสถานที่รับซื้อที่มีน้อย	1.55	2	.461
- สถานะการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับ ปัญหาด้านฤดูกาล	1.65	2	.439
- สถานะการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับ ปัญหาด้านมีสินค้าทดแทนได้	3.12	2	.210

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .05$) และ ** แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง ($p < .01$)

ความสัมพันธ์ของสถานะการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับปัญหาด้านราคาซื้อขายต่ำ และสถานะการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับปัญหาด้านผู้ซื้อเป็นผู้กำหนดราคา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .05$) และความสัมพันธ์ของสถานะการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับปัญหาด้านราคาซื้อขายไม่แน่นอน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง ($p < .01$) ส่วนสถานะการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับปัญหาด้านต้นทุนสูง ปัญหาด้านปริมาณไก่เนื้อโคราช ปัญหาด้านจำนวนผู้ซื้อที่มีน้อยราย ปัญหาด้านสถานที่รับซื้อที่มีน้อย ปัญหาด้านฤดูกาล และปัญหาด้านมีสินค้าทดแทนได้ ไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติ

ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปด้านประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับปัญหาด้านการป้องกัน โรค และควบคุมโรคด้วยวิธี Cross – Tabulation และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลด้วย Chi – Square test

ข้อมูล	Chi – Square value	df	sig.
- ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับปัญหาด้าน ความรู้เรื่องการใช้วัคซีน	15.45	10	.116
- ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับปัญหาด้าน ความรู้เรื่องโรคและการป้องกันโรค	17.13	10	.072

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

ข้อมูล	Chi – Square value	df	sig.
- ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับปัญหาด้านความรู้เรื่องการรักษาโรค	14.78	10	.140
- ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับปัญหาด้านความรู้เรื่องการควบคุมโรค	20.73*	10	.023

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .05$) และ ** แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง ($p < .01$)

ความสัมพันธ์ของประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับปัญหาด้านความรู้เรื่องการใช้วัคซีน ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับปัญหาด้านความรู้เรื่องโรคและการป้องกันโรค และประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับปัญหาด้านความรู้เรื่องการรักษาโรค ไม่แตกต่างกันทางสถิติ แต่พบว่า ความสัมพันธ์ของประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับปัญหาด้านความรู้เรื่องการควบคุมโรค มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .05$)

ตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปด้านประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับความต้องการความรู้ด้านการเลี้ยงและการจัดการไก่เนื้อโคราชอย่างต่อเนื่องด้วยวิธี Cross – Tabulation และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลด้วย Chi – Square test

ข้อมูล	Chi – Square value	df	sig.
- ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับความต้องการความรู้ด้านการปรับปรุงโรงเรือน	8.99	10	.532
- ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับความต้องการความรู้ด้านการเลี้ยงไก่ระยะไก่เล็ก	17.38	10	.066
- ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับความต้องการความรู้ด้านการเลี้ยงไก่ระยะไก่รุ่น – ส่งตลาด	13.00	10	.224

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .05$) และ ** แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง ($p < .01$)

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ความสัมพันธ์ของประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับความต้องการความรู้ด้านการปรับปรุงโรงเรือน ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับความต้องการความรู้ด้านการเลี้ยงไก่ระยะไก่เล็ก และประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับความต้องการความรู้ด้านการเลี้ยงไก่ระยะไก่รุ่น – ส่งตลาด เมื่อทดสอบด้วยวิธีการทางสถิติ (Chi - Square test) แล้วพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติ

ตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปด้านประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับความต้องการความรู้ด้านการจัดการฟาร์มด้วยวิธี Cross – Tabulation และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลด้วย Chi – Square test

ข้อมูล	Chi – Square value	df	sig.
- ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับความ ต้องการความรู้ด้านการจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ	17.57	10	.063
- ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับความ ต้องการความรู้ด้านการพัฒนาฟาร์มเพื่อรองรับ มาตรฐานฟาร์ม	17.90	10	.057
- ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับความ ต้องการความรู้ด้านการพัฒนาเกษตรกรให้เป็น เกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer)	15.50	10	.115

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .05$) และ ** แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง ($p < .01$)

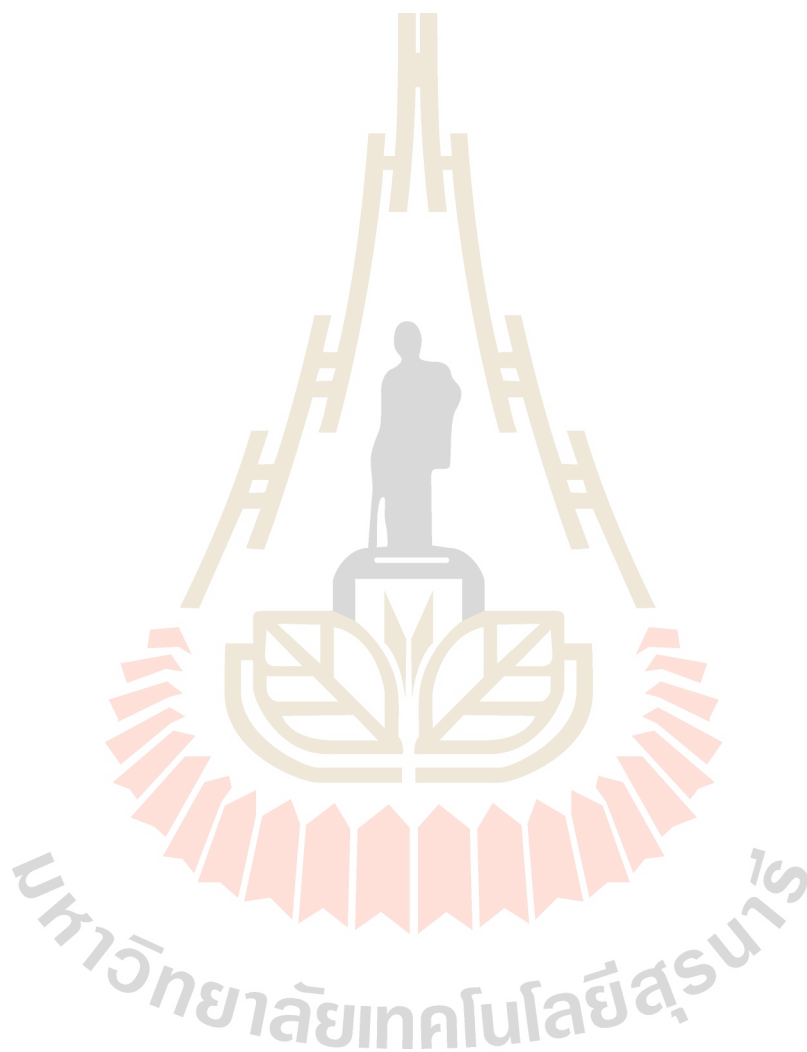
จากตารางที่ 4.17 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชของเกษตรกรกับความต้องการความรู้ด้านการจัดการฟาร์ม ไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติ

ตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปด้านประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับความต้องการการสนับสนุนด้านการตลาดด้วยวิธี Cross – Tabulation และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลด้วย Chi – Square test

ข้อมูล	Chi – Square value	df	sig.
- ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับความ ต้องการด้านราคาไก่มีชีวิต	9.64	10	.473
- ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับความ ต้องการด้านราคาไก่ชำแหละ	12.50	10	.253
- ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับความ ต้องการด้านช่องทางการจำหน่ายไก่แปรรูป	9.41	10	.494
- ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับความ ต้องการด้านตลาดรับซื้อไก่มีชีวิต	8.57	10	.574
- ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับความ ต้องการด้านแผงจำหน่ายไก่สดหรือไก่แปรรูป	6.87	10	.737

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .05$) และ ** แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง ($p < .01$)

จากตารางที่ 4.18 พบว่าความสัมพันธ์ของประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับความ
ต้องการด้านราคาไก่มีชีวิต ความต้องการด้านราคาไก่ชำแหละ ความต้องการด้านช่องทางการ
จำหน่ายไก่แปรรูป ความต้องการด้านตลาดรับซื้อไก่มีชีวิต และความต้องการด้านแผงจำหน่ายไก่สด
หรือไก่แปรรูป ไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชของเครือข่ายเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ด้านข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร ปัญหา และความต้องการของเกษตรกร ด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามในกลุ่มตัวอย่างของประชากรเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชจังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดศรีสะเกษ แล้วนำไปวิเคราะห์ผลด้วยโปรแกรมทางคอมพิวเตอร์ สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะ เป็นดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 สภาพทั่วไปของกลุ่มเกษตรกรเครือข่ายผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช

5.1.1.1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชที่ตอบแบบสอบถามจากจังหวัดนครราชสีมาและจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 146 ราย แบ่งเป็นเพศชาย และเพศหญิง อย่างละ 73 รายเท่ากัน (เกษตรกรจังหวัดนครราชสีมาประกอบด้วยเพศชาย 45 ราย เพศหญิง 31 ราย และจังหวัดศรีสะเกษประกอบด้วยเพศชาย 28 ราย เพศหญิง 42 ราย) เกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รายได้ต่อครัวเรือนอยู่ระหว่าง 50,001 – 100,000 บาท ต่อครัวเรือนต่อปี โดยส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรไม่มีตำแหน่งใด ๆ ในสังคม มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 4 – 6 คน ใช้แรงงานจำนวน 2 คนในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช บุคคลที่เลี้ยงไก่เนื้อโคราชเป็นหลักคือเจ้าของฟาร์ม อาชีพหลักส่วนใหญ่ทำนา มีพื้นที่ที่ใช้ทางการเกษตรมากที่สุดอยู่ระหว่าง 1 – 5 ไร่ โดยพื้นที่ถือครองเป็นของตนเอง จำนวนไก่เนื้อโคราชที่เลี้ยงต่อรุ่นมากที่สุดอยู่ระหว่าง 201 – 400 ตัว และเกษตรกรส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชระหว่าง 1 – 2 ปี

5.1.1.2 สภาพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช ด้านข้อมูลระบบฟาร์ม โรงเรือนและอุปกรณ์ การจัดการเลี้ยงดูไก่ การบันทึกข้อมูล และการเตรียมโรงเรือน พบว่า ระบบฟาร์มส่วนใหญ่ของเกษตรกรเป็นฟาร์มระบบเปิด ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์ม โรงเรือนส่วนใหญ่เป็นแบบปิดมีตาข่ายป้องกันนกและสัตว์พาหะนำโรค พื้นโรงเรือนเป็นพื้นซีเมนต์ เกษตรกรส่วนใหญ่เลี้ยงไก่เนื้อโคราชแบบขังในโรงเรือน ใช้อุปกรณ์การเลี้ยงแบบมาตรฐานประกอบด้วยกระตักน้ำและถังอาหารแบบแขวน ส่วนใหญ่มีการบันทึกข้อมูลการเลี้ยงและข้อมูลรายจ่ายและรายรับทุกรุ่น ใช้หลอดไฟฟ้าในการกกลูกไก่และให้แสงสว่าง 24 ชั่วโมงตลอดการเลี้ยง ใช้อาหารไก่เนื้อเลี้ยงไก่เนื้อโคราชครบ 3 ระยะ โดย

การให้อาหารไก่เกษตรกรบางส่วนปฏิบัติตามคำแนะนำในคู่มือการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชและบางส่วนให้กินแบบเต็มที่ไม่จำกัดจำนวน น้ำที่ให้ไก่กินเป็นน้ำประปา และเกษตรกรส่วนใหญ่เตรียมโรงเรือนอย่างดีโดยทำความสะอาด ฟันยาฆ่าเชื้อโรงเรือนและอุปกรณ์ก่อนนำลูกไก่เข้ามาเลี้ยงใหม่ทุกครั้ง

5.1.1.3 การป้องกันและรักษาโรค เกษตรกรส่วนใหญ่ให้วัคซีนในการเลี้ยงไก่ แต่มีเกษตรกรเพียง 9 รายเท่านั้นที่ให้วัคซีนครบทุกชนิดตามโปรแกรม ส่วนใหญ่ให้วัคซีนตรงตามกำหนดเวลา วัคซีนที่ให้เป็นประจำในการเลี้ยงทุกรุ่นคือวัคซีนป้องกันโรคนิวคาสเซิล วัคซีนที่ให้เป็นบางครั้งคือวัคซีนป้องกันโรคกัมโบโร และวัคซีนที่ไม่เคยให้ไก่เลยคือวัคซีนป้องกันโรคมาร์กส์ และพบว่าไก่ที่เกษตรกรเลี้ยงมักแสดงอาการป่วย และสาเหตุการตายของไก่ส่วนใหญ่มาจากการตายแบบปกติ รองลงมาคือการป่วยตายด้วยโรคระบาด เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้ยาปฏิชีวนะในการรักษาไก่ป่วย ไม่เคยกำจัดพยาธิภายในให้ไก่ และรักษาไก่เองเมื่อพบว่าไก่แสดงอาการเจ็บป่วย

5.1.1.4 การผลิตและการตลาด เกษตรกรส่วนใหญ่เลี้ยงไก่เนื้อโคราชเพื่อจำหน่ายเป็นไก่มีชีวิต รองลงมาจำหน่ายทั้งไก่มีชีวิตและไก่ชำแหละ (ไก่สด) จำหน่ายไที่น้ำหนักระหว่าง 1.00 – 1.50 กิโลกรัมต่อตัว โดยจำหน่ายที่หน้าฟาร์มและนำไปส่งที่โรงเชือด ส่วนใหญ่เลี้ยงไก่แบบเข้าไก่และจำหน่ายออกหมดพร้อม (All in All out) สถานการณ์การผลิต ณ ช่วงเวลาที่ทำการศึกษาวิจัย เกษตรกรส่วนใหญ่อยู่ระหว่างพักโรงเรือน สำหรับจำนวนไก่ที่เลี้ยงได้สูงสุดต่อฟาร์มนั้นอยู่ระหว่าง 1 – 400 ตัวต่อฟาร์ม รองลงมาสามารถเลี้ยงไก่ได้มากกว่า 1,000 ตัวขึ้นไปต่อฟาร์ม อัตราความหนาแน่นที่เลี้ยงส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 6 – 8 ตัวต่อตารางเมตร ต้นทุนการเลี้ยงอยู่ระหว่าง 60 – 65 บาทต่อกิโลกรัม มีกำไรอยู่ระหว่าง 5 – 10 บาทต่อกิโลกรัม ส่วนเป้าหมายการเลี้ยงในอนาคต พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่จะเลี้ยงไก่เนื้อโคราชจำนวน 1 – 400 และมากกว่า 2,000 ตัวต่อปีขึ้นไป

5.1.1.5 การได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช เกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับการบริการส่งเสริมวิชาการ การเข้าเยี่ยมติดตามพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช การบริการด้านสุขภาพไก่ และได้รับข่าวสารข้อมูลไก่เนื้อโคราชจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ระดับของปัญหา เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับปัญหา และลำดับความสำคัญของปัญหาของเกษตรกรในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช

5.1.2.1 ระดับของปัญหา เกษตรกรจังหวัดนครราชสีมาและจังหวัดศรีสะเกษส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาด้านมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม ผลกระทบต่อชุมชน อาหารและการให้อาหารไก่ ปริมาณและคุณภาพน้ำที่ใช้เลี้ยงไก่ การจัดการของเสียในฟาร์ม และปัญหาโดยรวม แต่พบว่า เกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษส่วนใหญ่มีปัญหาด้านกายภาพของฟาร์ม แหล่งเงินทุน การป้องกันรักษาและควบคุมโรค

ความรู้ในการเลี้ยงและการผลิตไก่เนื้อโคราช และปัญหาด้านการตลาดมากกว่าเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา โดยอยู่ในระดับ เป็นปัญหาเล็กน้อย

5.1.2.2 ความแตกต่างของระดับปัญหา เกษตรกรทั้ง 2 จังหวัดมีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาด้านมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม ภายภาพของฟาร์ม แหล่งเงินทุน อาหารและการให้อาหารไก่ ปริมาณและคุณภาพน้ำที่ใช้เลี้ยงไก่ ความรู้ในการเลี้ยงและการผลิตไก่เนื้อโคราช การตลาด และภาพรวมของทุกปัญหา ไม่แตกต่างกันทางสถิติ แต่พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับปัญหาด้านผลกระทบต่อชุมชนของเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษสูงกว่าจังหวัดนครราชสีมา ($p < .01$) และค่าเฉลี่ยระดับปัญหาด้านการป้องกัน รักษา และควบคุมโรคของเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษสูงกว่าจังหวัดนครราชสีมา ($p < .05$)

5.1.2.3 ลำดับความสำคัญของปัญหาของเกษตรกรในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช จากข้อมูลปัญหาที่เกษตรกรประสบในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชทั้งหมด พบว่า ลำดับความสำคัญของปัญหาที่เกษตรกรทั้ง 2 จังหวัดให้ความสำคัญมากที่สุด 5 ลำดับแรกได้แก่ 1) ปัญหาด้านการตลาด 2) ปัญหาด้านแหล่งเงินทุน 3) ปัญหาด้านการป้องกันรักษาและควบคุมโรค 4) ปัญหาด้านความรู้ในการเลี้ยงและการผลิตไก่เนื้อโคราช และ 5) ปัญหาด้านการจัดการของเสียในฟาร์ม

5.1.3 ผลการวิเคราะห์ระดับความต้องการ เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความต้องการ และลำดับความสำคัญของความต้องการการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชของเกษตรกร

5.1.3.1 ระดับความต้องการ เกษตรกรจังหวัดนครราชสีมาส่วนใหญ่มีความต้องการความรู้ด้านการเลี้ยงและการจัดการไก่เนื้อโคราชอย่างต่อเนื่อง ความรู้เรื่องบัญชีฟาร์ม และการสนับสนุนจัดตั้งกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชมากกว่าเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษซึ่งอยู่ในระดับ มาก แต่เกษตรกรส่วนใหญ่ของจังหวัดศรีสะเกษมีความต้องการความรู้ด้านการเชือดและการชำแหละสัตว์ปีก และความรู้ด้านการแปรรูปเนื้อไก่อีกมากกว่าเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมาซึ่งอยู่ในระดับ ปานกลาง ส่วนความต้องการความรู้ด้านการจัดการฟาร์ม ความรู้เรื่องการป้องกันและรักษาโรค ความรู้เรื่องปฏิบัติตามกฎหมายด้านปศุสัตว์ การสนับสนุนด้านการตลาด การสนับสนุนด้านการประชาสัมพันธ์ และความต้องการโดยรวม พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ของทั้ง 2 จังหวัด มีความต้องการอยู่ในระดับ มาก

5.1.3.2 ความแตกต่างของระดับความต้องการ เกษตรกรของทั้ง 2 จังหวัดมีค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการความรู้ด้านการจัดการฟาร์ม ความรู้เรื่องอาหารและการให้อาหารไก่ ความรู้เรื่องการปฏิบัติตามกฎหมายด้านปศุสัตว์ การสนับสนุนด้านการตลาด และการสนับสนุนด้านการประชาสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกันทางสถิติ แต่พบว่า ค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการความรู้ด้านการเชือดและการชำแหละสัตว์ปีก ความรู้ด้านการแปรรูปเนื้อไก่ และความรู้เรื่องบัญชีฟาร์มของเกษตรกร

จังหวัดศรีสะเกษสูงกว่าเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา ($p < .01$) ค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการความรู้ด้านการป้องกันและรักษาโรค และการสนับสนุนจัดตั้งกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชของเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมาสูงกว่าจังหวัดศรีสะเกษ ($p < .01$) และค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการความรู้ด้านการเลี้ยงและการจัดการไก่เนื้อโคราชอย่างต่อเนื่อง และความต้องการโดยรวมของเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมาสูงกว่าจังหวัดศรีสะเกษ ($p < .05$)

5.1.3.3 ลำดับความสำคัญของความต้องการการส่งเสริมเพื่อพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชของเกษตรกร จากข้อมูลความต้องการของเกษตรกรทั้งหมด พบว่า เกษตรกรทั้ง 2 จังหวัดให้ความสำคัญกับความต้องการมากที่สุด 5 ลำดับแรกได้แก่ 1) ความรู้ด้านและการสนับสนุนการตลาด 2) ความรู้เรื่องการป้องกันและการรักษาโรค 3) ความรู้ด้านการจัดการฟาร์ม 4) ความรู้ด้านอาหารและการให้อาหารไก่ และ 5) ความรู้ด้านการปฏิบัติตามกฎหมายด้านปศุสัตว์

5.1.4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อมูลทั่วไปกับปัญหาในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชและความต้องการการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชของเกษตรกร

5.1.4.1 ความสัมพันธ์ของข้อมูลทั่วไปด้านระดับการศึกษาและสถานะการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับปัญหาในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับปัญหาด้านความรู้ในการเลี้ยงและการผลิตไก่เนื้อโคราช และความสัมพันธ์ระหว่างสถานะการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับปัญหาด้านความรู้ในการเลี้ยงและการผลิตไก่เนื้อโคราช พบว่า ระดับการศึกษาไม่มีผลต่อระดับปัญหาด้านความรู้ในการเลี้ยงและการผลิตไก่เนื้อโคราช และสถานะการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชก็ไม่มีผลต่อความแตกต่างของระดับปัญหาด้านความรู้ในการเลี้ยงและการผลิตไก่เนื้อโคราชเช่นเดียวกัน ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างสถานะการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับปัญหาด้านการตลาด พบว่า สถานะการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชมีผลต่อระดับปัญหาด้านการตลาดเรื่องราคารับซื้อต่ำ และมีผลต่อระดับปัญหาเรื่องผู้ซื้อเป็นผู้กำหนดราคา สถานะการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชมีผลต่อระดับปัญหาด้านการตลาดเรื่องราคารับซื้อไม่แน่นอน นอกจากนี้ยังพบว่า ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชก็มีผลต่อระดับปัญหาด้านความรู้เรื่องการควบคุมโรค

5.1.4.2 ความสัมพันธ์ของข้อมูลทั่วไปด้านประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับความต้องการการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช

ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับความต้องการความรู้ด้านการเลี้ยงและการจัดการไก่เนื้อโคราชอย่างต่อเนื่อง ความต้องการความรู้ด้านการจัดการฟาร์ม และความต้องการการสนับสนุนด้านการตลาด ไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติ

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 สภาพทั่วไปของกลุ่มเกษตรกรเครือข่ายผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช

เกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี ซึ่งเป็นช่วงอายุที่เหมาะสมในวัยแรงงานด้านการเกษตร และมีระดับการศึกษาประถมศึกษา โดยมีอายุและระดับการศึกษาใกล้เคียงกับเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่พื้นเมืองที่รายงานโดย กฤษฎา เจริญมูล และคณะ (2558). ที่อายุเฉลี่ย 54.43 ปี และส่วนมากจบการศึกษาระดับประถมศึกษา รายได้ต่อครัวเรือนจากอาชีพทางการเกษตรของเกษตรกรส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 50,001 – 100,000 บาท ทำนาเป็นอาชีพหลัก มีพื้นที่ทางการเกษตรระหว่าง 1 – 5 ไร่ ซึ่งถือได้ว่ามีความเหมาะสมด้านการใช้เวลาระหว่างและหลังการทำนา และการใช้พื้นที่ที่ไม่มากนักในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชเป็นอาชีพหลักหรืออาชีพเสริมได้เป็นอย่างดี เกษตรกรส่วนใหญ่เลี้ยงไก่โคราชจำนวน 3 รุ่นต่อปี อย่างไรก็ตาม หากเกษตรกรสามารถเลี้ยงไก่เนื้อโคราชได้ปีละ 4 รุ่นจะเป็นการบริหารระบบการผลิตและใช้ทรัพยากรโรงเรือนได้ดีมาก เพราะไก่เนื้อโคราชมีอายุการเลี้ยงและเตรียมโรงเรือนประมาณ 90 วันต่อรุ่น ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชโดยส่วนใหญ่ค่อนข้างน้อย (1 – 2 ปี) อาจประสบปัญหาในการเลี้ยงอยู่บ้าง อย่างไรก็ตาม ถือเป็นโอกาสที่ดีสำหรับเกษตรกรและนักวิชาการในการร่วมมือกันพัฒนาเกษตรกรต่อไปในอนาคต

ระบบฟาร์มส่วนใหญ่เป็นฟาร์มระบบเปิด ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์ม เกษตรกรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรร่วมมือกันส่งเสริมและพัฒนาฟาร์มเกษตรกรให้เป็นฟาร์มระบบปิดเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดความเสี่ยงจากปัญหาเรื่องโรค การบันทึกข้อมูลการเลี้ยงและข้อมูลรายจ่าย - รายรับ ถือเป็นเรื่องสำคัญ จากผลการวิจัยถือเป็นการปฏิบัติที่ดีที่เกษตรกรส่วนใหญ่บันทึกข้อมูลการเลี้ยงและรายจ่าย - รายได้ เนื่องจากเป็นพื้นฐานข้อมูลที่สำคัญต่อการวัดประสิทธิภาพการผลิต ควบคุมต้นทุนการผลิต หรือใช้วิเคราะห์เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชต่อไป

เกษตรกรส่วนใหญ่ให้วัคซีนป้องกันโรคแก่ไก่เนื้อโคราช ซึ่งเป็นการปฏิบัติที่จำเป็นและสำคัญมากต่ออาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช เนื่องจากสภาพสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยมีโรคสัตว์ปีกประจำถิ่นอยู่หลายชนิดและมีความเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดได้ตลอดเวลา อีกทั้งในประเทศไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการเลี้ยงสัตว์ปีกหลายชนิดและในปริมาณมากกระจายอยู่ทั่วพื้นที่ การป้องกันโรคจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นมากที่เกษตรกรควรปฏิบัติอย่างเคร่งครัดและต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามมีเพียงเกษตรกรส่วนน้อยเท่านั้นที่ให้วัคซีนครบทุกชนิดตามโปรแกรม เกษตรกรส่วนใหญ่ยังคงมีความเสี่ยงที่ไก่อาจเจ็บป่วยจากการได้รับเชื้อโรคจากการระบาดของโรคที่ไม่ได้รับวัคซีนป้องกันโรคครบทุกชนิดตามโปรแกรม การตายของไก่จากการตายปกติและป่วยตายด้วยโรคระบาดถือเป็นสาเหตุหลัก หากเกษตรกรมีการเลี้ยง การจัดการ และการป้องกันโรคที่ถูกต้อง จะทำให้อัตราการสูญเสียของไก่ลดลงและทำให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น เกษตรกรส่วนใหญ่รักษาไก่ป่วยเองแต่ก่อนทำการรักษา

เกษตรกรควรปรึกษานักวิชาการ นายสัตวแพทย์ หรือสัตวแพทย์ปศุสัตว์เพื่อการวินิจฉัยโรคและให้คำแนะนำการใช้เวชภัณฑ์ที่ถูกต้องเพื่อให้การรักษาเป็นไปอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

เกษตรกรส่วนใหญ่เลี้ยงไก่ได้มากที่สุดทั้งฟาร์มไม่เกิน 400 ตัว ซึ่งเป็นปริมาณที่เหมาะสมกับทั้งพื้นที่ที่เกษตรกรมีอยู่และเหมาะสมกับเกษตรกรระดับรายย่อยที่เลี้ยงเป็นอาชีพเสริมร่วมกับการประกอบอาชีพเกษตรสาขาอื่น ๆ ส่วนใหญ่จำหน่ายเป็นไก่มีชีวิตที่น้ำหนักไก่อะหว่าง 1.00 – 1.50 กิโลกรัมต่อตัว ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของตลาด อย่างไรก็ตามหากกลุ่มเกษตรกรร่วมมือกันพัฒนาการผลิตเป็นไก่สดหรือไก่แปรรูปจำหน่ายจะทำให้เกษตรกรมีรายได้และกำไรสูงขึ้น

เกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีเป็นหลักเนื่องจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี โดยสาขาวิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางสัตว์ สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร เป็นหน่วยงานเริ่มต้นการเผยแพร่ผลงานวิจัยและองค์ความรู้เรื่องไก่เนื้อโคราช และได้ร่วมมือกับหน่วยบริการวิชาการแก่ชุมชน สถานีวิจัยสำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร งานบริการวิชาการ ฟาร์มมหาวิทยาลัย และเทคโนโลยีศูนย์เผยแพร่และถ่ายทอดองค์ความรู้สู่กลุ่มเกษตรกร จึงทำให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีมีบทบาทสำคัญต่ออาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชของเกษตรกร ในระยะต่อมามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้ร่วมมือกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายได้แก่ ธนาการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ และองค์กรปกครองท้องถิ่นในหลายพื้นที่ ส่งผลให้เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรได้รับความรู้และข้อมูลไก่เนื้อโคราชอย่างกว้างขวาง ในอนาคตหากเกษตรกรได้รับการสนับสนุนด้านต่าง ๆ จากหน่วยงานภาคีเครือข่ายมากยิ่งขึ้นจะเป็นโอกาสอันดีที่เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรจะประสบความสำเร็จในอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชในระดับที่สูงขึ้น

5.2.2 ระดับของปัญหา ความแตกต่างของระดับปัญหา และลำดับความสำคัญของปัญหาของเกษตรกรในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช

การเลี้ยงไก่เนื้อโคราชของเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ชุมชน และไม่มีปัญหาเรื่องการจัดการของเสียในฟาร์ม ซึ่งปัญหาทั้ง 3 ด้านนั้นถือเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาการเลี้ยงไปสู่ระดับฟาร์มที่เป็นมาตรฐาน เพราะหากเกษตรกรประสบปัญหาดังกล่าวข้างต้นแล้วจะเกิดอุปสรรคต่อการเลี้ยงและการพัฒนาฟาร์มโดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อร้องเรียนของชุมชน นอกจากนี้เกษตรกรส่วนใหญ่ก็ไม่มีปัญหาด้านอาหารและการให้อาหารไก่ ปริมาณและคุณภาพน้ำที่ใช้เลี้ยงไก่ซึ่งถือเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการเจริญเติบโตและสุขภาพที่ดีของไก่ ส่วนปัญหาด้านอื่น ๆ นั้นพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ของจังหวัดศรีสะเกษมีปัญหาด้านกายภาพของฟาร์ม แหล่งเงินทุน การป้องกันรักษาและควบคุมโรค ความรู้ในการเลี้ยงและการผลิตไก่เนื้อโคราช และปัญหาด้านการตลาดอยู่ในระดับ เป็นปัญหาเล็กน้อย ส่วนเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา ไม่เป็นปัญหา และพบว่าเกษตรกร

จังหวัดศรีสะเกษมีปัญหาด้านผลกระทบต่อชุมชน ปัญหาด้านการป้องกันรักษาและควบคุมโรค และปัญหาด้านการจัดการของเสียในฟาร์มมากกว่าเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา

เกษตรกรทั้ง 2 จังหวัดความสำคัญของปัญหาด้านการตลาดเป็นอันดับแรก รองลงมาเป็นปัญหาด้านแหล่งเงิน ปัญหาด้านการป้องกันรักษาและควบคุมโรค ปัญหาด้านการเลี้ยงและการผลิตไก่เนื้อโคราช ซึ่งปัญหาทั้ง 4 อันดับแรกสอดคล้องกับค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาซึ่งอยู่ในระดับ เป็นปัญหาเล็กน้อย และสะท้อนมาจากสภาพความจริงที่ผู้วิจัยได้ปฏิบัติหน้าที่ในการให้บริการวิชาการและติดตามพัฒนาากลุ่มเกษตรกรมาตลอดระยะเวลา 8 ปี แต่มีข้อสังเกตว่าปัญหาลำดับที่ 5 คือปัญหาด้านการจัดการของเสียในฟาร์มซึ่งมีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาในระดับ ไม่เป็นปัญหา กลับเป็นปัญหาที่สำคัญกว่าปัญหาด้านกายภาพของฟาร์ม และปัญหาด้านอาหารและการให้อาหารไก่ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาสูงกว่า ทั้งนี้ อาจเป็นไปได้ว่าเกษตรกรให้ความสำคัญด้านการจัดการของเสียในฟาร์มเนื่องจากอาจเป็นเรื่องสัมพันธ์กับสุขภาพไก่ในฟาร์มและอาจมีส่วนสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและชุมชน

จากผลการศึกษาระดับของปัญหา ความแตกต่างของระดับปัญหา และลำดับความสำคัญของปัญหาของเกษตรกรในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช พบว่า ปัญหาสำคัญที่เกี่ยวข้องกับระบบการผลิตและความปลอดภัยด้านอาหารในอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชของเกษตรกรได้แก่ ปัญหาด้านกายภาพของฟาร์ม แหล่งเงินทุน การป้องกันรักษาและควบคุมโรค ความรู้ในการเลี้ยงและการผลิตไก่เนื้อโคราช และปัญหาด้านการตลาด เป็นปัญหาในระดับปัญหาเล็กน้อย ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่ควรได้รับแก้ไขจากความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งสอดคล้องกับรายงานของ ประภาพร ขอไพบูลย์ และคณะ (2560)

ในระยะเวลาที่ผ่านมาผู้วิจัยและทีมงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดได้ร่วมมือกันให้คำแนะนำในการปรับปรุงฟาร์มของเกษตรกรและให้ความรู้ด้านการสุขาภิบาลแก่เกษตรกรทำให้เกษตรกรหลายรายได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์ม และความร่วมมือที่จะเกิดขึ้นในอนาคตจากข้อมูลของงานวิจัยในครั้งนี้จะทำให้เกษตรกรมีการจัดการระบบฟาร์มและการสุขาภิบาลที่ดีและผ่านการรับรองมาตรฐานฟาร์มจากกรมปศุสัตว์เพิ่มมากขึ้น ในภารกิจอื่น ๆ ได้แก่ การร่วมมือกันสนับสนุนความรู้ด้านการแปรรูปเนื้อไก่โคราชและการตลาดส่งผลให้ในปัจจุบันเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรหลายจังหวัดมีการแปรรูปไก่โคราช เช่น ไก่เนื้อโคราชย่างไม้มะดันที่อำเภอห้วยทับทันจังหวัดศรีสะเกษ ไก่เนื้อโคราชอบโอ่งอำเภอแก้งสนามนางจังหวัดนครราชสีมา ไก่เนื้อโคราชอบโอ่งที่จังหวัดยโสธร และไก่เนื้อโคราชย่างที่อำเภอพนมดงรักจังหวัดสุรินทร์ เป็นการแปรรูปจำหน่ายในพื้นที่ นอกจากนั้นยังมีการขยายตลาดไก่เนื้อโคราชไปยังตลาดการค้าชายแดนจังหวัดศรีสะเกษ สุรินทร์ และอุบลราชธานีอีกด้วย

5.2.3 ระดับความต้องการ ความแตกต่างของระดับความต้องการ และลำดับความสำคัญของความต้องการการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชของเกษตรกร

เกษตรกรส่วนใหญ่มีความต้องการความรู้ด้านการจัดการฟาร์ม ความรู้เรื่องอาหารและการให้อาหารไก่ ความรู้เรื่องการป้องกันรักษาและควบคุมโรค ความรู้เรื่องการปฏิบัติตามกฎหมายด้านปศุสัตว์ การสนับสนุนด้านการตลาด การสนับสนุนด้านการประชาสัมพันธ์ และความต้องการโดยรวมในระดับ ต้องการมาก ความต้องการความรู้ด้านการเลี้ยงและการจัดการไก่เนื้อโคราชอย่างต่อเนื่อง ความรู้เรื่องบัญชีฟาร์ม และการสนับสนุนจัดตั้งกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช เกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา ต้องการมาก เกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษต้องการปานกลาง ส่วนความต้องการความรู้ด้านการเชือดและการฆ่าหาละสัตว์ปีก และความรู้ด้านการแปรรูปเนื้อไก่ เกษตรกรจังหวัดนครราชสีมาต้องการน้อย เกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษต้องการปานกลาง โดยเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมามีความต้องการความรู้ด้านการเลี้ยงและการจัดการไก่เนื้อโคราชอย่างต่อเนื่อง ความรู้เรื่องการป้องกันรักษาและควบคุมโรค และการสนับสนุนจัดตั้งกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชมากกว่าเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษ ส่วนเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษมีความต้องการความรู้ด้านการเชือดและการฆ่าหาละสัตว์ปีก ความรู้ด้านการแปรรูปเนื้อไก่ และความรู้เรื่องบัญชีฟาร์มมากกว่าเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมา

สำหรับความสำคัญของความต้องการนั้น พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อความต้องการการสนับสนุนด้านการตลาดเป็นอันดับแรก รองลงมาเป็นความต้องการความรู้เรื่องการป้องกันรักษาและควบคุมโรค ความรู้ด้านการจัดการฟาร์ม ความรู้เรื่องอาหารและการให้อาหารไก่ และความรู้เรื่องการปฏิบัติตามกฎหมายด้านปศุสัตว์ ตามลำดับ ซึ่งความต้องการทั้ง 5 ส่วนนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จในอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชเนื่องจากมีความเชื่อมโยงกับห่วงโซ่อุปทานการผลิตไก่เนื้อโคราชโดยเฉพาะอย่างยิ่งการสนับสนุนด้านการตลาดและความรู้เรื่องการป้องกันรักษาและควบคุมโรค ซึ่งเกษตรกรได้รับการสนับสนุนค่อนข้างจำกัดและยังคงเป็นปัญหาต่อระบบการผลิตไก่เนื้อโคราชของเกษตรกรในปัจจุบัน

จากความต้องการดังกล่าวข้างต้น ความต้องการการสนับสนุนด้านการตลาดนอกเหนือจากการสนับสนุนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว การรวมกลุ่มกันโดยการจัดตั้งกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชและมีการแบ่งหน้าที่การทำงานในกลุ่มอย่างเป็นระบบโดยเฉพาะอย่างยิ่งหน้าที่ด้านการตลาด จะมีโอกาสในการเปิดช่องทางการจำหน่ายใหม่ ๆ และสร้างอำนาจในการต่อรองในการจำหน่าย ส่งผลให้การจัดการด้านการตลาดและการผลิตมีความต่อเนื่องและสถานะของกลุ่มมีความเข้มแข็ง การป้องกันรักษาและควบคุมโรคซึ่งเป็นปัญหาและความต้องการที่สำคัญอีกด้านหนึ่งของเกษตรกร นอกจากความรู้แล้วหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น มหาวิทยาลัย และสำนักงานปศุสัตว์ควรสนับสนุนและเน้นย้ำให้เกษตรกรตระหนักถึงการให้วัคซีนให้ครบตามคำแนะนำเพราะสาเหตุของการสูญเสียของไก่จากการ

ป่วยและตายด้วยโรคระบาดอยู่ในเกณฑ์สูง ซึ่งหากแก้ไขหรือพัฒนาในด้านนี้ได้ก็จะทำให้อัตราการสูญเสียจากการป่วยและตายของไก่ลดลง นอกจากนี้ความต้องการด้านความรู้เรื่องอาหารและการให้อาหารไก่นั้นับมากสำคัญมากเช่นเดียวกันเนื่องจากปัจจัยด้านอาหารคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 60 – 70 ของต้นทุนทั้งหมด จากการรวมกลุ่มกันอย่างเข้มแข็งก็สามารถสร้างอำนาจต่อรองในการซื้ออาหารไก่หรือวัตถุดิบประกอบสูตรอาหารไก่ได้เช่นเดียวกัน ในขณะเดียวกันเกษตรกรควรพิจารณาใช้ประโยชน์จากวัตถุดิบหรือผลพลอยได้ทางการเกษตรในพื้นที่นำมาประกอบสูตรอาหารเลี้ยงไก่ซึ่งเป็นแนวทางในการลดต้นทุนทั้งค่าอาหารไก่และค่าขนส่ง โดยมหาวิทยาลัยมีผู้เชี่ยวชาญด้านโภชนาศาสตร์สัตว์ที่พร้อมให้คำแนะนำปรึกษา แนวทางการพัฒนาความรู้เรื่องอาหารและการให้อาหารไก่จะส่งผลให้เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตลดลงและมีโอกาสได้รับผลกำไรมากขึ้น

5.2.4 ความสัมพันธ์ของข้อมูลทั่วไปกับปัญหาในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชและความต้องการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชของเกษตรกร

ระดับการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาด้านความรู้และการผลิตไก่เนื้อโคราช และสถานะการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับปัญหาด้านความรู้และการผลิตไก่เนื้อโคราช ไม่มีความสัมพันธ์กัน แต่พบว่า สถานะการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับปัญหาด้านการตลาดมีความสัมพันธ์กันด้านปัญหาราคารับซื้อต่ำ ปัญหาด้านราคารับซื้อไม่แน่นอน ปัญหาผู้ซื้อเป็นผู้กำหนดราคา และประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับปัญหาเรื่องการป้องกันรักษาและควบคุมโรคมีความสัมพันธ์กันด้านปัญหาในการควบคุมโรค

ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับความต้องการความรู้ด้านการเลี้ยงและการจัดการไก่เนื้อโคราชอย่างต่อเนื่อง ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับความต้องการความรู้การจัดการฟาร์ม และประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชกับความต้องการการสนับสนุนด้านการตลาด ไม่มีความสัมพันธ์กัน

จากผลการศึกษาระดับความต้องการ ความแตกต่างของระดับความต้องการ และลำดับความสำคัญของความต้องการการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชของเกษตรกร พบว่าความต้องการทั้งแต่ละด้านและความต้องการโดยรวมของเกษตรกรทั้ง 2 จังหวัด อยู่ในระดับต้องการปานกลาง ถึงต้องการมาก สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องร่วมมือกันสนับสนุนเกษตรกรให้เกิดการพัฒนาเพื่อให้เกษตรกรประสบความสำเร็จในอาชีพเลี้ยงไก่เนื้อโคราชอย่างมั่นคง และยั่งยืน โดยไก่เนื้อโคราชเป็นไก่ลูกผสมพื้นเมืองที่มีคุณสมบัติด้านสุขภาพและสมรรถนะการเจริญเติบโตเป็นพื้นฐานที่ดี มีการเลี้ยงกันอย่างแพร่หลาย ดังรายงานของ อมรรรัตน์ โม่พี และคณะ (2558) และรายงานของประภาพร ขอไพบูลย์ และคณะ (2560)

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

5.3.1.1 หน่วยงานวิจัยและหน่วยงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยควรนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ประโยชน์ในการให้บริการวิชาการถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่เนื้อโคราซ โดยพิจารณาจากระดับปัญหาและความต้องการ รวมถึงข้อเสนอแนะของเกษตรกรไปดำเนินการ และควรมีการติดตามพัฒนา กลุ่มเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง เพราะเกษตรกรส่วนใหญ่มีสถานะเป็นเกษตรกรรายย่อย มีรายได้ต่อครัวเรือนต่อปีต่ำกว่า 150,000 บาท มีประสบการณ์ในหลาย ๆ ด้านที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงไก่เนื้อโคราซไม่มากนัก อีกทั้งเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราซส่วนใหญ่ได้รับองค์ความรู้ในการประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราซอันเป็นผลงานจากการวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีโดยตรง และสอดคล้องตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยด้านยุทธศาสตร์ : การสร้างคุณค่าต่อเศรษฐกิจและสังคมด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ประเด็นยุทธศาสตร์ : การตอบโจทยความต้องการของประเทศไทย 4.0 และประเด็นยุทธศาสตร์ : การเป็นมหาวิทยาลัยที่สร้างประโยชน์ต่อสังคม โดยไก่เนื้อโคราซเป็นผลงานนวัตกรรมพันธุ์สัตว์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ซึ่งการติดตามพัฒนาเกษตรกรโดยใช้องค์ความรู้และผู้เชี่ยวชาญที่มหาวิทยาลัยมีความพร้อมไม่ว่าจะเป็นด้านพันธุศาสตร์ สัตว์ โภชนศาสตร์ การจัดการ และการสุขาภิบาลถ่ายทอดสู่กลุ่มเกษตรกรเครือข่าย จะช่วยยกระดับความสามารถด้านการผลิตของเกษตรกรในกลุ่มตลาดไก่ลูกผสมพื้นเมืองเพิ่มสูงขึ้น

5.3.1.2 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีควรร่วมมือด้านการบริการวิชาการและด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการภาคการเกษตรกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชนอย่างต่อเนื่อง โดยอาจมีการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างกัน (MOU) เพื่อประโยชน์ของเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และระหว่างภาครัฐกับเอกชน เช่น ความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับกรมปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์เขต สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ ด้านวิชาการ การพัฒนาและยกระดับฟาร์มเกษตรกรเข้าสู่มาตรฐานฟาร์ม และการสนับสนุนด้านการป้องกันรักษาและควบคุมโรค จะช่วยยกระดับฟาร์มของเกษตรกรให้มีความปลอดภัยต่อสัตว์และเกษตรกรสูงขึ้น สร้างความมั่นใจต่อผู้บริโภค เพิ่มความสามารถในการแข่งขันทางการตลาดในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราซส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ด้านการจัดการระบบฟาร์มและการสุขาภิบาลที่ถูกต้อง และความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการส่งเสริมอาชีพมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการส่งเสริมและสนับสนุนด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ ซึ่งช่วยยกระดับด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มของผลผลิตและการตลาดทำให้เกษตรกรมีโอกาสในการสร้างรายได้เพิ่มมากขึ้น โดยหากมหาวิทยาลัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราซจะได้รับโอกาสในการพัฒนา

ตนเองต่อเนื่องจนมีความรู้และทักษะด้านการผลิตและการตลาดอย่างเข้มแข็ง สามารถถ่ายทอดความรู้ไปสู่เพื่อนเกษตรกรหรือเกษตรกรรุ่นต่อมา สามารถบันทึกวิเคราะห์และจัดเก็บข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ มีความตระหนักถึงความปลอดภัยของสัตว์ (ไก่เนื้อโคราช) ผู้บริโภค สิ่งแวดล้อมและชุมชน ห่วงแทนและภาคภูมิใจในความเป็นเกษตรกร มีรายได้เพิ่มมากขึ้น มีอาชีพที่มั่นคงและยั่งยืนจนสามารถดูแลตนเองและครอบครัวให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้ ซึ่งเป็นคุณสมบัติและเงื่อนไขของเกษตรกรที่สอดคล้องกับนโยบายของชาติในการพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ : การตอบโจทย์ของประเทศไทย 4.0 ในอนาคต

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผลจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ทำให้ทราบข้อมูลทั่วไป สภาพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชของเกษตรกร ปัญหา ความต้องการ ระดับของปัญหา ระดับความต้องการ ตลอดจนความแตกต่างของระดับปัญหาและระดับความต้องการที่สำคัญของเกษตรกร ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิจัยมีความเกี่ยวข้องกับเชื่อมโยงกันกับห่วงโซ่อุปทานการผลิตไก่เนื้อโคราชของเกษตรกร ดังนั้นในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการแยกศึกษาวิจัยในประเด็นที่สำคัญเพื่อให้สอดคล้องกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับห่วงโซ่อุปทานการผลิตไก่เนื้อโคราช เช่น ศึกษาวิจัยด้านปัญหาและความต้องการด้านความรู้ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชแบบจำเพาะเจาะจงเป็นเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ปัญหาด้านความต้องการความรู้ด้านการป้องกันรักษาและควบคุมโรค ปัญหาและความต้องการด้านการพัฒนาฟาร์ม และปัญหาและความต้องการด้านการตลาด และควรทำการศึกษาถึงตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันร่วมด้วย เช่น สถานะการเป็นสมาชิกกลุ่มกับปัญหาและความต้องการการสนับสนุนด้านการตลาด เป็นต้น นอกจากนี้ควรทำการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมด้านพื้นที่ทางการเกษตรและขนาดฟาร์มที่เหมาะสมต่อการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช และทำการศึกษาในพื้นที่ที่ทั้งภาคตะวันออกเฉียงเหนือเนื่องจากในปัจจุบันมีการกระจายการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชครอบคลุมหลายจังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อให้ผลการวิจัยที่จะได้รับเกิดประโยชน์สูงสุดต่อภารกิจบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย และเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรอย่างครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ

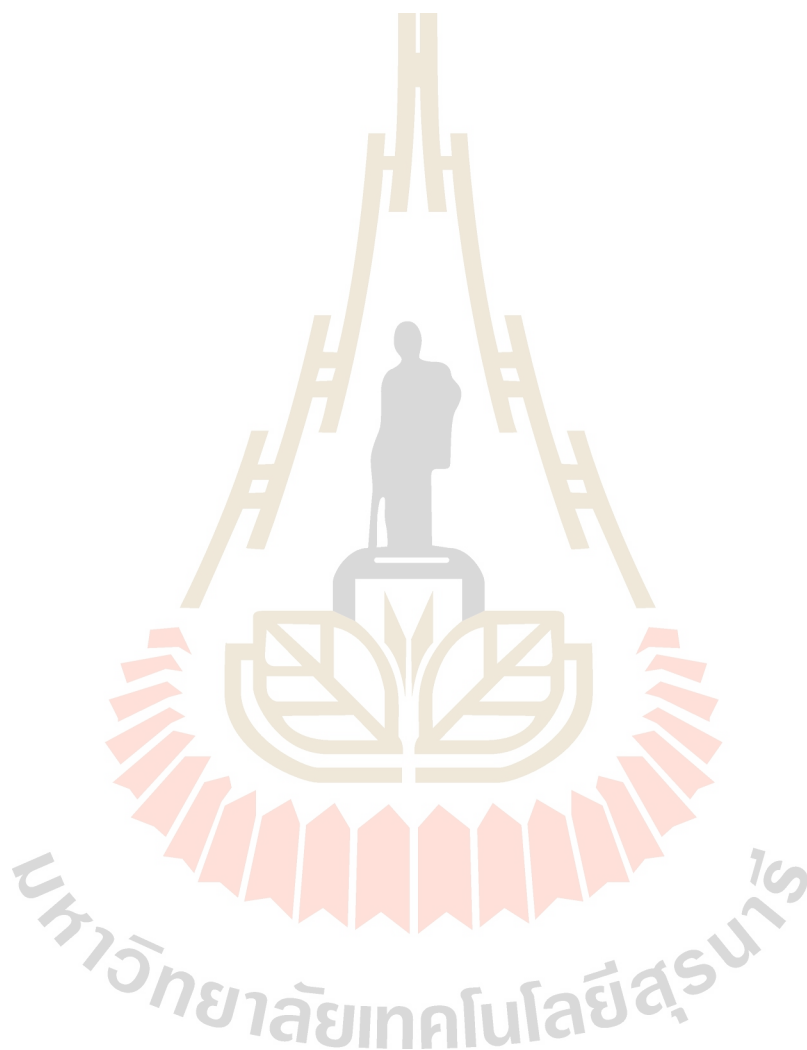
รายการอ้างอิง

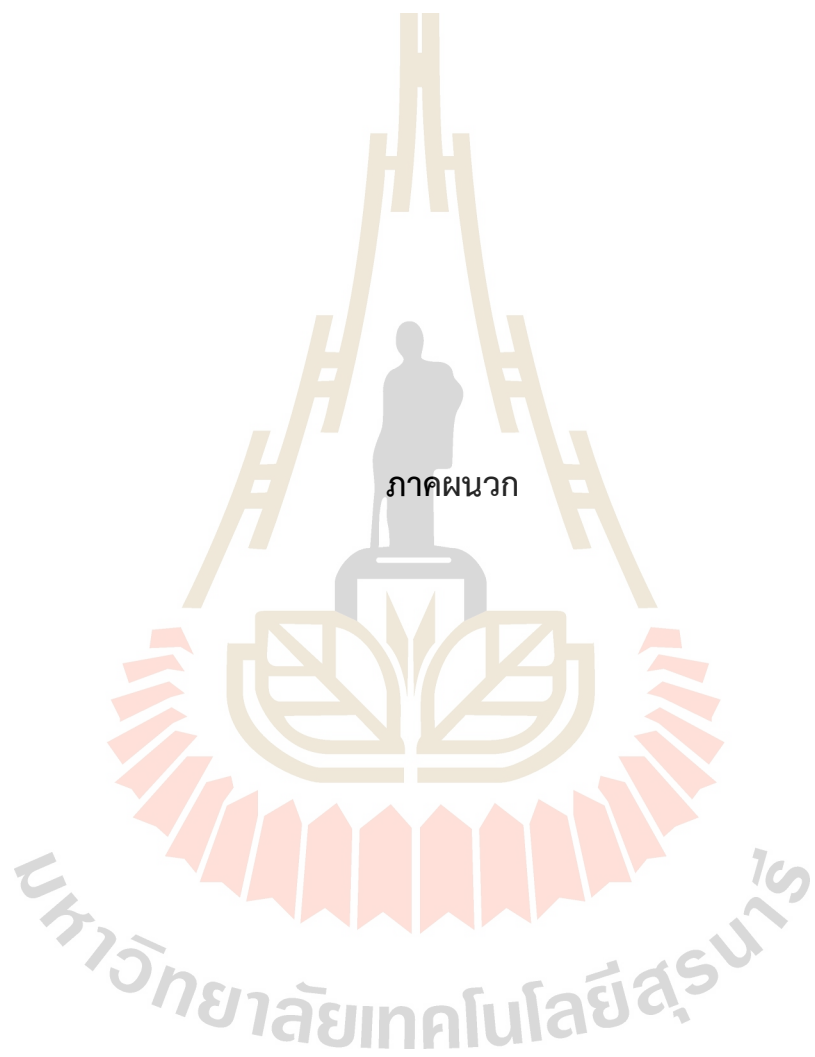
- กฤษฎา เจริญมูล, มนต์ชัย ดวงจินดา, บัญญัติ เหล่าไพบูลย์, พิชญ์รัตน์ แสนไชยสุริยา, ยุพิน ผาสุข และ สจี กัณหาเรียง. (2558). *สภาพการเลี้ยงไก่พื้นเมืองและความพึงพอใจต่อการเลี้ยงไก่พื้นเมือง ของเกษตรกรผู้ประสบอุทกภัยที่ได้รับการแจกไก่พื้นเมือง ในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น*. *แก่นเกษตร* 43 ฉบับพิเศษ 1 : (2558) หน้า 995 – 1,000.
- ดวงนภา พรหมเกตุ, ขนิษฐา เรืองวิทยานุสรณ์ และทัศนวรรณ สมจันทร์. (2556). *การศึกษาคุณภาพเนื้อไก่ลูกผสมพื้นเมือง (ซี)*. *แก่นเกษตร* 41 ฉบับพิเศษ 1 : (2556) หน้า 394 – 399.
- दनัยศักดิ์ เย็นใจ และสายญาติ สินนาค. (2558). *การศึกษาสภาพการเลี้ยงไก่พื้นเมืองและความต้องการส่งเสริมการเลี้ยงไก่พื้นเมืองของเกษตรกรในจังหวัดระยอง*. *ทะเบียนวิชาการเลขที่* : 58(2)-0216(2)-037 สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง 21000 กองควบคุมอาหารและยาสัตว์ อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี 12000.
- ทศพนธ์ นรทัศน์ (2560). *บทวิเคราะห์ประเทศไทย 4.0 ภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง*. สืบค้นจาก <https://www.gotoknow.org/posts/627839>.
- ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2543). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี. อุบลราชธานี.
- ประภาพร ขอไพบูลย์, กนก ผลารักษ์, ทศพร ศรีศักดิ์, มนต์ชัย ดวงจินดา, อมรรัตน์ โมพี, จันทรจรัส เรี่ยวเดชะ และกณพ สุจิฆะระ. (2560). *การสร้างและปกป้องพันธุกรรมไก่พื้นเมืองของไทยเพื่อความมั่นคงอาหารและเสริมสร้างอาชีพ*. วันที่ 8 สิงหาคม 2560 ที่โรงแรมโนโวเทล กรุงเทพฯ. งานสื่อสารสังคม สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ชั้น 14 อาคารเอสเอ็ม ทาวเวอร์ 979/17-21 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400.
- ประสพชัย พสุนนท์. (2557). *ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ในการวิจัยเชิงปริมาณ (Reliability of Questionnaire in Quantitative Research)*. มหาวิทยาลัยศิลปากร. เพชรบุรี.
- ปราณี หล้าเบ็ญสะ. (2559). *การหาคุณภาพของเครื่องมือวัดและประเมินผล*. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. ยะลา.
- พาขวัญ ยงยศยิ่ง. (2562). *รูปแบบการเลี้ยงไก่เนื้อในระบบอุตสาหกรรม (Broiler rearing system in poultry industry)*. ภาควิชาสัตวศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สงขลา.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (2560). *ข้อมูลสารสนเทศในการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อการถ่ายทอดแผนพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พ.ศ.5261 – 2564 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีไปสู่การปฏิบัติ* วันอังคารที่ 24 ตุลาคม 2560. ใน *คู่มือการแปลง*

- แผนพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พ.ศ.2561 – 2564 ไปสู่การปฏิบัติ. การประชุมจัดโดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา. วิชาการณ์ แสงมณี. (2557). *ความเป็นมาและประโยชน์ของการเลี้ยงไก่*. สืบค้นจาก <http://www.silpathai.net>.
- วัชรพงษ์ วัฒนกุล. (2561). *การผลิตสัตว์ปีก*. คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. อุบลราชธานี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ.5260 – 2564*. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2546). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 12. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. กรุงเทพฯ.
- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์. (2562). *ข้อมูลเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่รายเขตปศุสัตว์ และรายภาคปีงบประมาณ พ.ศ. 2562*. สืบค้นจาก <http://www.ict.dld.go.th/webnew/index.php/th/service-ict/report/323-report-thailand-livestock/reportservey2562/1371-2562-country>.
- สำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ กรมปศุสัตว์. (2558). *ไก่ลูกผสมพื้นเมือง(Native Crossed)*. สืบค้นจาก <http://www.breeding.dld.go.th/th/index.php/2015-07-04-09.../57-native-crossed>.
- อมรรัตน์ โมพี, วิทวัช โมพี, บัญชร ลิขิตเดชาโรจน์, สุทิตา เข้มผะกา, จีรวัฒน์ ยงสวัสดิ์กุล, เพลิน เมินกระโทก, เฉลิมชัย หอมตา และธีระชัย ช่อไม้. (2558). *การสร้างสายพันธุ์ “ไก่เนื้อโคราช” เพื่อการผลิตเป็นอาชีพวิสาหกิจชุมชน ระยะที่ 2 (Establishment of “Korat Meat Chicken” Strain for Small and Micro Community Enterprise (SMCE) Production, Phase 2nd)*. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) กรุงเทพมหานคร.
- Bangliang S, Rattanawaraha C, and Viriyasiri S. (1990). *Study on cost and return of hybrid native chicken in rainfed upland farming systems*. Retrieved from <http://www.thaiagris.lib.ku.ac.th/eng/>.
- Intarapichet K, Suksombat W and Maikhunthod B. (2008). *Chemical Compositions, Fatty Acid, Collagen and Cholesterol Contents of Thai Hybrid Native and Broiler Chicken Meats*. Journals Free Access Volume 45 Issue 1 Pages 7-14.

Kahi and Miyumo. (2015). *All you need to know about crossing chickens*. Retrieved from <http://www.incip.org>.

Nanaji Deshmukh Veterinary Science University, Jabalpur, Madhya Pradesh. (2018). *Narmada Nidhi - A hybrid variety of chicken*. Retrieved from <http://www.vikaspedia.in/agriculture/poultry/backyard-poultry/narmadanidhi>.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เลขที่แบบสอบถาม.....

การวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชของเครือข่ายเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อวิเคราะห์สภาพข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเกษตรกรเครือข่ายผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช
2. เพื่อวิเคราะห์ ปัญหา และข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช
3. เพื่อวิเคราะห์ความต้องการการส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชของเกษตรกร
4. เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาและระดับความต้องการการส่งเสริมและ

พัฒนาอาชีพของเกษตรกร

คำชี้แจง

- 1) กรุณาตอบคำถามโดยกรเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงบนคำตอบเพียง 1 ข้อ ยกเว้นคำถามที่ระบุให้ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ
- 2) กรุณาตอบคำถามตามความเป็นจริง
- 3) ข้อมูลที่ได้รับถือเป็นความลับ และไม่ส่งผลใด ๆ ต่อผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลที่ได้จะนำไปประมวลผลรวมเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชของเครือข่ายเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราชมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีเท่านั้น

ชื่อ - นามสกุลเจ้าของฟาร์ม.....

ชื่อ - นามสกุลผู้ให้ข้อมูล.....

(ความสัมพันธ์กับเจ้าของฟาร์ม : กรณีไม่ใช่เจ้าของฟาร์ม.....)

ที่อยู่ของฟาร์ม.....

เบอร์โทรศัพท์.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร

1. เพศ
 - 1.(.....) ชาย
 - 2.(.....) หญิง
2. อายุ
 - 1.(.....) อายุไม่เกิน 20 ปี
 - 2.(.....) อายุระหว่าง 21 – 30 ปี
 - 3.(.....) อายุระหว่าง 31 – 40 ปี
 - 4.(.....) อายุระหว่าง 41 – 50 ปี
 - 5.(.....) อายุระหว่าง 51 – 60 ปี
 - 6 (.....) อายุ 61 ปีขึ้นไป
3. ระดับการศึกษา
 - 1.(.....) ประถมศึกษา
 - 2.(.....) มัธยมศึกษาตอนต้น
 - 3.(.....) มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือประโยควิชาชีพ
 - 4.(.....) อนุปริญญา หรือประโยควิชาชีพ
ชั้นสูง หรือประโยควิชาชีพ
เทคนิค
 - 5.(.....)ปริญญาตรี
 - 6.(.....) สูงกว่าปริญญาตรี
 - 7.(.....) อื่น ๆ (โปรดระบุ.....)
4. รายได้ต่อครัวเรือน(บาทต่อปี)
 - 1.(.....) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท
 - 2.(.....) 50,001 – 100,000 บาท
 - 3.(.....) 100,001 – 150,000 บาท
 - 4.(.....) 150,001 – 200,000 บาท
 - 5.(.....) 200,001 – 250,000 บาท
 - 6.(.....) มากกว่า 250,000 บาทขึ้นไป
5. สถานะทางสังคม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - 1.(.....) ไม่มีตำแหน่ง
 - 2.(.....) กรรมการหมู่บ้าน
 - 3.(.....) อาสาสมัครสาธารณสุข
 - 4.(.....) อาสาสมัครปศุสัตว์
 - 5.(.....) ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
 - 6.(.....) ผู้ใหญ่บ้าน
 - 7.(.....) กำนัน
 - 8.(.....) สมาชิก อบต.
 - 9.(.....) นายก อบต.
 - 10.(.....) สมาชิกสภา อบต.
 - 11.(.....) ประธานสภา อบต.
 - 12.(.....) สมาชิก เทศบาล
 - 13.(.....) นายกเทศมนตรีเทศบาล
 - 14.(.....) สมาชิกสภาเทศบาล
 - 15.(.....) ประธานสภาเทศบาล
 - 16.(.....) สถานะอื่น ๆ (โปรดระบุ.....)
6. สถานะการเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช
 - 1.(.....) ไม่เป็นสมาชิกกลุ่ม
 - 2.(.....) เป็นสมาชิกกลุ่ม
7. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน
 - 1.(.....) จำนวน 1 – 3 คน
 - 2.(.....) จำนวน 4 – 6 คน

- 3.(.....) มากกว่า 6 คน (โปรดระบุ.....คน)
8. จำนวนแรงงานที่ใช้ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช
- 1.(.....) จำนวน 1 คน 2.(.....) จำนวน 2 คน
- 3.(.....) จำนวน 3 คน 4.(.....) จำนวนมากกว่า 3 คน (โปรดระบุ.....คน)
9. บุคคลที่เลี้ยงไก่เนื้อโคราช(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- 1.(.....) เจ้าของฟาร์ม 2.(.....) สามี 3.(.....) ภรรยา
- 4.(.....) บุตรชาย 5.(.....) บุตรสาว 6.(.....) บุตรเขย
- 7.(.....) บุตรสะใภ้ 8.(.....) บิดา 9.(.....) มารดา
- 10.(.....) จ้างแรงงาน(โปรดระบุ.....คน) 11.(.....) บุคคลอื่น (โปรดระบุ.....)
10. อาชีพหลัก
- 1.(.....) ทำนา
- 2.(.....) ทำไร่ (โปรดระบุชนิดพืช.....)
- 3.(.....) ทำสวน (โปรดระบุชนิดพืช.....)
- 4.(.....) เลี้ยงสัตว์บก (โปรดระบุชนิดสัตว์.....)
- 5.(.....) เลี้ยงสัตว์น้ำ (โปรดระบุชนิดสัตว์น้ำ.....)
- 6.(.....) เกษตรผสมผสาน (โปรดระบุ.....)
- 7.(.....) ค้าขาย (โปรดระบุ.....)
- 8.(.....) อาชีพอื่น ๆ (โปรดระบุ.....)
11. พื้นที่ที่ใช้ทางการเกษตร
- 1.(.....) จำนวนน้อยกว่า 1 ไร่ 2.(.....) จำนวน 1 – 5 ไร่
- 3.(.....) จำนวน 6 – 10 ไร่ 4.(.....) จำนวน 11 – 15 ไร่
- 5.(.....) จำนวน 16 – 20 ไร่ 6.(.....) จำนวน 21 ไร่ขึ้นไป (โปรดระบุ.....ไร่)
12. ลักษณะพื้นที่ถือครอง
- 1.(.....) ไม่มีพื้นที่ถือครอง 2.(.....) ที่ดินส่วนตัว
13. พื้นที่ที่ใช้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช
- 1.(.....) ที่ดินส่วนตัว จำนวน.....ไร่
- 2.(.....) ที่ดินเช่า จำนวน.....ไร่
- 3.(.....) ที่ดินอื่น ๆ (โปรดระบุ.....) จำนวน.....ไร่
14. จำนวนไก่เนื้อโคราชที่เลี้ยงเฉลี่ยต่อรุ่น
- 1.(.....) จำนวนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 200 ตัว 2.(.....) จำนวน 201 – 400 ตัว
- 3.(.....) จำนวน 401 – 600 ตัว 4.(.....) จำนวน 601 – 800 ตัว

5.(.....) จำนวน 801 – 1,000 ตัว

6.(.....) จำนวนตั้งแต่ 1,001 ตัวขึ้นไป
(โปรดระบุ.....ตัว)

15. จำนวนรุ่นที่เลี้ยงเฉลี่ยต่อปีต่อโรงเรือน

1.(.....) 1 รุ่น

2.(.....) 2 รุ่น

3.(.....) 3 รุ่น

4.(.....) 4 รุ่น

16. ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช

1.(.....) น้อยกว่า 1 ปี

2.(.....) ระยะเวลา 1 – 2 ปี

3.(.....) ระยะเวลามากกว่า 2 – 3 ปี

4.(.....) ระยะเวลามากกว่า 3 – 4 ปี

5.(.....) ระยะเวลามากกว่า 4 – 6 ปี

6.(.....) ระยะเวลามากกว่า 6 – 8 ปี

ตอนที่ 2 สภาพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช

1. ระบบฟาร์ม

1.(.....) ฟาร์มระบบเปิด (ไม่มีรั้วและระบบป้องกันโรคเข้าสู่ฟาร์ม)

2.(.....) ฟาร์มระบบปิด (มีรั้วและระบบป้องกันโรคเข้าสู่ฟาร์ม)

2. การได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์ม

1.(.....) ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน

2.(.....) ได้รับการรับรองมาตรฐาน

3. รูปแบบโรงเรือน

1.(.....) โรงเรือนแบบเปิดไม่มีตาข่ายกันนกและสัตว์พาหะนำโรค

2.(.....) โรงเรือนแบบปิดมีตาข่ายกันนกและสัตว์พาหะนำโรค

3.(.....) โรงเรือนแบบปิดและมีระบบควบคุมอุณหภูมิและความชื้น (Evaporative Cooling System)

4. ลักษณะพื้นโรงเรือน

1.(.....) พื้นดิน

2.(.....) พื้นซีเมนต์

3.(.....) พื้นสแลท หรือยกพื้นด้วยวัสดุอื่นๆ

4.(.....) พื้นแบบอื่น ๆ (โปรดระบุ.....)

5. รูปแบบการเลี้ยง

1.(.....) เลี้ยงแบบกึ่งขังกึ่งปล่อย

2.(.....) เลี้ยงแบบขังคอกในโรงเรือน

3.(.....) เลี้ยงแบบอื่น ๆ (โปรดระบุ.....)

6. อุปกรณ์การเลี้ยง

1.(.....) ใช้อุปกรณ์มาตรฐาน (กระตักน้ำและถังอาหารแบบแขวน)

2.(.....) ใช้ระบบน้ำกินแบบนิปปี้ลและถังอาหารแบบแขวน

3.(.....) ใช้ระบบน้ำกินแบบนิปปี้ลและถังอาหารแบบกึ่งอัตโนมัติ

- 4.(.....) ใช้อุปกรณ์ชนิดอื่น ๆ (โปรดระบุ.....)
7. การบันทึกข้อมูลการเลี้ยง (จำนวนอาหาร จำนวนไก่ตาย และการให้วัคซีน เป็นต้น)
- 1.(.....) ไม่มีการบันทึกข้อมูลการเลี้ยง
 - 2.(.....) มีการบันทึกข้อมูลการเลี้ยงบางรุ่น
 - 3.(.....) มีการจดบันทึกข้อมูลการเลี้ยงทุกรุ่น
8. การบันทึกค่าใช้จ่ายและรายรับ
- 1.(.....) ไม่มีการบันทึกข้อมูลรายจ่ายและรายรับ
 - 2.(.....) มีการบันทึกข้อมูลรายจ่ายและรายรับบางรุ่น
 - 3.(.....) มีการจดบันทึกข้อมูลรายจ่ายและรายรับทุกรุ่น
9. การกกลูกไก่
- 1.(.....) ใช้หลอดไฟกกลูกไก่
 - 2.(.....) ใช้หัวกกแก๊สกกลูกไก่
 - 3.(.....) ใช้อุปกรณ์อื่น ๆ (โปรดระบุ.....)
10. การให้แสงสว่าง
- 1.(.....) ไม่ให้แสงสว่างเลยหลังเลิกกกลูกไก่
 - 2.(.....) ให้แสงสว่างถึง 20.00 น.หลังเลิกกกลูกไก่
 - 3.(.....) ให้แสงสว่าง 24 ชั่วโมงตลอดการเลี้ยง
 - 4.(.....) เปิด - ปิดไฟ ไม่เป็นเวลาที่เหมาะสม
11. อาหารที่ให้ไก่กิน
- 1.(.....) ใช้อาหารไก่เนื้อเลี้ยงไก่เนื้อโคราช ครบ 3 ระยะ
 - 2.(.....) ใช้อาหารไก่เนื้อระยะ 1 กับระยะ 2 ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช
 - 3.(.....) ใช้อาหารไก่เนื้อระยะ 1 เลี้ยงไก่เนื้อโคราชเพียงเบอร์เดียว
 - 4.(.....) ใช้อาหารไก่ชนิดอื่นในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช (โปรดระบุ.....)
 - 5.(.....) ผสมอาหารเองเพื่อใช้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช
12. วิธีการให้อาหาร
- 1.(.....) ให้อาหารไก่แบบจำกัดจำนวนตามคู่มือ
 - 2.(.....) ให้อาหารไก่แบบกินเต็มที่ไม่จำกัดจำนวน
13. แหล่งน้ำที่ใช้เลี้ยงไก่
- 1.(.....) ใช้น้ำประปา
 - 2.(.....) ใช้น้ำบาดาล
 - 3.(.....) ใช้น้ำบ่อ
 - 4.(.....) ใช้น้ำจากลำคลองหรือแม่น้ำ
 - 5.(.....) ใช้น้ำชนิดอื่น ๆ (โปรดระบุ.....)
14. การเตรียมโรงเรือน

- 1.(.....) ไม่เคยทำความสะอาดและพ่นยาฆ่าเชื้อก่อนนำไก่เข้ามาเลี้ยงใหม่
- 2.(.....) ทำความสะอาดและพ่นยาฆ่าเชื้อโรงเรือนและอุปกรณ์ทุกครั้งก่อนนำลูกไก่เข้ามาเลี้ยงใหม่
- 3.(.....) ทำความสะอาดและพ่นยาฆ่าเชื้อโรงเรือนและอุปกรณ์เป็นบางครั้ง
- 4.(.....) ทำความสะอาดแต่ไม่เคยพ่นยาฆ่าเชื้อโรงเรือนและอุปกรณ์เลย

ตอนที่ 3 การป้องกันและการรักษาโรค

1. การให้วัคซีน
 - 1.(.....) ไม่เคยให้วัคซีนไก่ (ถ้าไม่เคยให้วัคซีนไม่ต้องตอบข้อ 2 – 6)
 - 2.(.....) เคยให้วัคซีนไก่
2. การให้วัคซีนไก่เนื้อโคราชตามโปรแกรม
 - 1.(.....) ให้วัคซีนครบทุกชนิด
 - 2.(.....) ให้วัคซีนเป็นบางชนิด
3. การให้วัคซีนตามกำหนดเวลา
 - 1.(.....) ให้วัคซีนเมื่อไก่มีอายุถึงกำหนดให้วัคซีนทุกครั้ง
 - 2.(.....) ให้วัคซีนช้ากว่ากำหนด
 - 3.(.....) ให้วัคซีนเร็วกว่ากำหนด
4. ชนิดวัคซีนที่ให้ไก่ในการเลี้ยงทุกรุ่น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - 1.(.....) วัคซีนป้องกันโรคนิวคาสเซิล
 - 2.(.....) วัคซีนป้องกันโรคหลอดลมอักเสบติดต่อ
 - 3.(.....) วัคซีนป้องกันโรคกัมโบโร
 - 4.(.....) วัคซีนป้องกันโรคฝีดาษ
 - 5.(.....) วัคซีนป้องกันโรคคอหิวด์ไก่
 - 6.(.....) วัคซีนป้องกันโรคมาร์กัส
5. วัคซีนที่ให้เป็นบางครั้ง ไม่ได้ให้เป็นประจำ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - 1.(.....) วัคซีนป้องกันโรคนิวคาสเซิล
 - 2.(.....) วัคซีนป้องกันโรคหลอดลมอักเสบติดต่อ
 - 3.(.....) วัคซีนป้องกันโรคกัมโบโร
 - 4.(.....) วัคซีนป้องกันโรคฝีดาษ
 - 5.(.....) วัคซีนป้องกันโรคคอหิวด์ไก่
 - 6.(.....) วัคซีนป้องกันโรคมาร์กัส
6. วัคซีนที่ไม่เคยให้ไก่เลย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - 1.(.....) วัคซีนป้องกันโรคนิวคาสเซิล
 - 2.(.....) วัคซีนป้องกันโรคหลอดลมอักเสบติดต่อ
 - 3.(.....) วัคซีนป้องกันโรคกัมโบโร
 - 4.(.....) วัคซีนป้องกันโรคฝีดาษ
 - 5.(.....) วัคซีนป้องกันโรคคอหิวด์ไก่
 - 6.(.....) วัคซีนป้องกันโรคมาร์กัส
7. การป่วยของไก่ในรอบปี
 - 1.(.....) ไม่เคยป่วย
 - 2.(.....) เคยป่วย
8. สาเหตุการตายของไก่ในรอบปี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - 1.(.....) ตายปกติ
 - 2.(.....) ป่วยตายด้วยโรคระบาด
 - 3.(.....) ตายจากสัตว์อื่น ๆ (โปรดระบุ.....)

- 4.(.....) ตายจากภัยธรรมชาติ (โพรดระบุ.....)
- 5.(.....) ตายจากสาเหตุอื่น ๆ (โพรดระบุ.....)
9. การใช้ยาปฏิชีวนะ หรือยาสมุนไพร
 - 1.(.....) ไม่เคยรักษา(คัดทิ้งหรือทำลาย)
 - 2.(.....) ใช้ยาปฏิชีวนะในการรักษา
 - 3.(.....) ใช้ยาสมุนไพรในการรักษา
 - 4.(.....) ใช้ทั้งยาปฏิชีวนะและยาสมุนไพรในการรักษา
10. การกำจัดพยาธิภายใน
 - 1.(.....) ไม่เคยกำจัด
 - 2.(.....) กำจัดโดยใช้ยาเคมี
 - 3.(.....) กำจัดโดยใช้ยาสมุนไพร
 - 4.(.....) ใช้ทั้งยาเคมีและยาสมุนไพร
11. บุคคลที่ทำการรักษาเมื่อไก่เจ็บป่วย
 - 1.(.....) เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์
 - 2.(.....) อาสาสมัครปศุสัตว์
 - 3.(.....) รักษาเอง
 - 4.(.....) บุคคลอื่น ๆ (โพรดระบุ.....)
 - 5.(.....) ไม่ได้รักษา

ตอนที่ 4 การผลิต และการตลาด

1. ประเภทผลผลิตที่เลี้ยงเพื่อจำหน่าย
 - 1.(.....) จำหน่ายไก่มีชีวิต
 - 2.(.....) จำหน่ายเป็นไก่ชำแหละ (ไก่สด)
 - 3.(.....) จำหน่ายทั้งไก่มีชีวิตและไก่ชำแหละ (ไก่สด)
 - 4.(.....) จำหน่ายเป็นไก่ชำแหละ (ไก่แช่แข็ง)
 - 5.(.....) จำหน่ายเป็นไก่แปรรูป (โพรดระบุ.....)
 - 6.(.....) จำหน่ายในลักษณะอื่น ๆ (โพรดระบุ.....)
2. น้ำหนักไก่ที่เลี้ยงส่งตลาด
 - 1.(.....) น้อยกว่า 1 กิโลกรัม (โพรดระบุน้ำหนัก.....กิโลกรัมต่อตัว)
 - 2.(.....) น้ำหนักระหว่าง 1 – 1.50 กิโลกรัมต่อตัว
 - 3.(.....) น้ำหนักระหว่าง 1.60 – 2.0 กิโลกรัมต่อตัว
 - 4.(.....) น้ำหนักมากกว่า 2.00 กิโลกรัมต่อตัว(โพรดระบุน้ำหนัก.....กิโลกรัมต่อตัว)
3. ระบบการผลิต
 - 1.(.....) เลี้ยงแบบเข้าไก่ครั้งเดียวและจำหน่ายจนหมดก่อนนำเข้าเลี้ยงใหม่พร้อมกัน (All In All Out)
 - 2.(.....) เลี้ยงไก่หลายรุ่นในฟาร์มเดียวกัน

4. จำนวนไก่ที่เลี้ยง ณ ปัจจุบัน
 - 1.(.....) เล็กเลี้ยง
 - 2.(.....) พักโรงเรือน
 - 3.(.....) ไม่เกิน 200 ตัว
 - 4.(.....) จำนวน 201- 400 ตัว
 - 5.(.....) จำนวน 401 – 600 ตัว
 - 6.(.....) จำนวน 601 – 800 ตัว
 - 7.(.....) จำนวน 801 – 1,000 ตัว
 - 8.(.....) จำนวน 1,001 ตัวขึ้นไป (โปรดระบุ.....ตัว)
5. จำนวนไก่ที่เลี้ยงได้สูงสุดทั้งฟาร์ม
 - 1.(.....) ไม่เกิน 200 ตัว
 - 2.(.....) จำนวน 201 – 400 ตัว
 - 3.(.....) จำนวน 401 – 600 ตัว
 - 4.(.....) จำนวน 601 – 800 ตัว
 - 5.(.....) จำนวน 801 – 1,000 ตัว
 - 6.(.....) ตั้งแต่ 1,0001 ตัวขึ้นไป (โปรดระบุ.....ตัว)
6. อัตราความหนาแน่นที่เลี้ยง (ตัวต่อตารางเมตร)
 - 1.(.....) จำนวนน้อยกว่า 6 ตัวต่อตารางเมตร
 - 2.(.....) จำนวน 6 – 8 ตัวต่อตารางเมตร
 - 3.(.....) จำนวน 9 – 10 ตัวต่อตารางเมตร
 - 4.(.....) จำนวน 11 – 12 ตัวต่อตารางเมตร
 - 5.(.....) มากกว่า 12 ตัวต่อตารางเมตรขึ้นไป (โปรดระบุจำนวน.....ตัวต่อตารางเมตร)
7. รูปแบบการจำหน่ายไก่เนื้อโคราช
 - 1.(.....) ลูกค้ารายย่อยมาซื้อหน้าฟาร์ม
 - 2.(.....) ลูกค้ามารับซื้อราคาส่งที่หน้าฟาร์ม
 - 3.(.....) ทั้งลูกค้ารายย่อยและลูกค้าราคาส่งที่หน้าฟาร์ม
 - 4.(.....) นำไปส่งให้ลูกค้าที่โรงเชือด
 - 5.(.....) จำหน่ายที่หน้าฟาร์มและนำไปส่งที่โรงเชือด
 - 6.(.....) อื่น ๆ (โปรดระบุ.....)
8. ต้นทุนการผลิตไก่เนื้อโคราชเฉลี่ย (บาทต่อกิโลกรัม)
 - 1.(.....) ต่ำกว่า 60 บาทต่อกิโลกรัม
 - 2.(.....) 60 – 65 บาทต่อกิโลกรัม
 - 3.(.....) 66 – 70 บาทต่อกิโลกรัม
 - 4.(.....) 71 – 75 บาทต่อกิโลกรัม
 - 5.(.....) 76 – 80 บาทต่อกิโลกรัม
 - 6.(.....) 81 บาทต่อกิโลกรัมขึ้นไป
9. กำไรในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราชเฉลี่ย (บาทต่อกิโลกรัม) กรณีขายไก่มีชีวิต
 - 1.(.....) ต่ำกว่า 5 บาทต่อกิโลกรัม
 - 2.(.....) 5 – 10 บาทต่อกิโลกรัม
 - 3.(.....) 11 – 15 บาทต่อกิโลกรัม
 - 4.(.....) 16 – 20 บาทต่อกิโลกรัม
 - 5.(.....) 21 – 25 บาทต่อกิโลกรัม
 - 6.(.....) 26 บาทต่อกิโลกรัมขึ้นไป
10. เป้าหมายในการผลิตไก่เนื้อโคราชขุนในอนาคต
 - 1.(.....) ไม่มีเป้าหมายการผลิต (เล็กเลี้ยง)
 - 2.(.....) 1 – 400 ตัวต่อปี
 - 3.(.....) 401 – 800 ตัวต่อปี
 - 4.(.....) 801 – 1,200 ตัวต่อปี
 - 5.(.....) 1,201 – 1,600 ตัวต่อปี
 - 6.(.....) 1,601 – 2,000 ตัวต่อปี
 - 7.(.....) ตั้งแต่ 2,001 ตัวต่อปีขึ้นไป (โปรดระบุ.....ตัวต่อปี)

ตอนที่ 5 การได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช

1. หน่วยงานที่ท่านเคยได้รับการส่งเสริมวิชาการ(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - 1.(.....) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี 2.(.....) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด
 - 3.(.....) สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ 4.(.....) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
 - 5.(.....) หน่วยงานอื่น ๆ (โปรดระบุ.....)
 - 6.(.....) ไม่เคยได้รับการจากหน่วยงานใด
2. หน่วยงานที่ท่านเคยได้รับการเข้าเยี่ยมติดตามพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - 1.(.....) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี 2.(.....) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด
 - 3.(.....) สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ 4.(.....) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
 - 5.(.....) หน่วยงานอื่น ๆ (โปรดระบุ.....)
 - 6.(.....) ไม่เคยได้รับการจากหน่วยงานใด
3. หน่วยงานที่ท่านเคยได้รับการด้านสุขภาพไก่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - 1.(.....) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี 2.(.....) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด
 - 3.(.....) สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ 4.(.....) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
 - 5.(.....) หน่วยงานอื่น ๆ (โปรดระบุ.....)
 - 6.(.....) ไม่เคยได้รับการจากหน่วยงานใด
4. แหล่งการได้รับข่าวสารข้อมูลไก่เนื้อโคราช (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - 1.(.....) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี 2.(.....) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด
 - 3.(.....) สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ 4.(.....) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
 - 5.(.....) เพจไก่เนื้อโคราช 6.(.....) กลุ่มไลน์ไก่เนื้อโคราช
 - 7.(.....) เพื่อนเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช
 - 8.(.....) ช่องทางการสื่อสารอื่น ๆ (โปรดระบุ.....)

ตอนที่ 6 ปัญหา และระดับของปัญหาของเกษตรกรในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช

คำชี้แจง

- 1) ระดับ 1 หมายถึง ไม่เป็นปัญหา
 ระดับ 2 หมายถึง ปัญหาเล็กน้อย สามารถจัดการปัญหาได้ด้วยตนเอง
 ระดับ 3 หมายถึง ปัญหามาก ไม่สามารถจัดการปัญหาได้ด้วยตนเอง
 ต้องการความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 2) โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางบนช่องที่ตรงกับระดับปัญหาของท่าน

ระดับปัญหาที่ท่านประสบจากอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช

ปัญหา	ระดับ		
	1	2	3
1. มลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม			
1.1 ปัญหาด้านแหล่งน้ำ v611			
1.2 ปัญหาด้านป่าไม้ v612			
1.3 ปัญหาด้านการจัดการของเสีย (น้ำเสีย มูลสัตว์ และซากสัตว์) v613			
1.4 ปัญหาด้านมลภาวะอื่น ๆ (ฝุ่น กลิ่น และเสียง) v614			
2. ผลกระทบต่อชุมชน			
2.1 การยอมรับของชุมชนในการตั้งฟาร์มเลี้ยงไก่เนื้อโคราช v621			
2.2 การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และกฎหมาย v622			
2.3 ข้อร้องเรียนของชุมชน v623			
3. กายภาพของฟาร์ม			
3.1 ระบบฟาร์มด้านการป้องกันโรค และอันตรายต่างๆที่อาจเกิดขึ้นกับไก่ v631			
3.2 ความเหมาะสมของโรงเรือน และอุปกรณ์ v632			
4. แหล่งเงินทุน			
4.1 แหล่งเงินทุนในการพัฒนาฟาร์ม v641			
4.2 แหล่งเงินทุนในการผลิต และการตลาด v642			
5. อาหาร และการให้อาหารไก่			
5.1 ชนิดอาหารที่ต้องการ v651			
5.2 สถานที่จำหน่ายอาหาร v652			
5.3 ความรู้ในการให้อาหารไก่ v653			
6. ปริมาณ และคุณภาพน้ำที่ใช้เลี้ยงไก่			
6.1 ปัญหาด้านแหล่งน้ำ v661			
6.2 ปัญหาด้านคุณภาพน้ำ v662			
7. การป้องกัน รักษา และควบคุมโรค			
7.1 ชนิดวัคซีนที่มีจำหน่ายไม่ครบตามที่ต้องการ v671			
7.2 คุณภาพวัคซีน v672			
7.3 ความรู้เรื่องการใช้วัคซีน v673			
7.4 ความรู้เรื่องโรค และการป้องกันโรค v674			

ปัญหา	ระดับ		
	1	2	3
7.5 ความรู้เรื่องการรักษาโรค	v675		
7.6 ไม่มีสถานที่จำหน่ายวัคซีน	v676		
7.7 วัคซีนมีราคาแพง	v677		
7.8 ความรู้เรื่องการควบคุมโรค	v678		
8. การจัดการของเสียในฟาร์ม			
8.1 ปัญหาในการจัดการมูลไก่	v681		
8.2 ปัญหาในการจัดการน้ำเสีย	v682		
8.3 ปัญหาในการจัดการซากไก่ตาย และคัตทิ้ง	v683		
9. ความรู้ในการเลี้ยง และการผลิตไก่เนื้อโคราช			
9.1 ความรู้ และความเข้าใจเรื่องพันธุ์ไก่เนื้อโคราช	v691		
9.2 ความรู้และความเข้าใจเรื่องการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช	v692		
9.2 ความรู้และความเข้าใจเรื่องสมรรถนะการผลิตไก่เนื้อโคราช	v693		
9.4 ความสามารถในการคำนวณประสิทธิภาพการผลิต	v694		
9.5 ความรู้ และความเข้าใจเรื่องต้นทุนการผลิต	v695		
9.6 ความสามารถในการคำนวณต้นทุนการผลิต	v696		
9.7 ปริมาณลูกไก่ไม่เพียงพอ	v697		
9.8 ระยะเวลาในจอกลูกไก่	v698		
9.9 ความต่อเนื่องในการเลี้ยง	v699		
9.10 การนำเข้าลูกไก่ และการเคลื่อนย้ายไก่เพื่อจำหน่าย	v6910		
10 การตลาด			
10.1 ต้นทุนสูง	v6101		
10.2 ราคารับซื้อต่ำ	v6102		
10.3 ราคาไม่แน่นอน	v6103		
10.4 ผู้ซื้อเป็นผู้กำหนดราคา	v6104		
10.5 ปริมาณไก่เนื้อโคราช	v6105		
10.6 คุณภาพไก่เนื้อโคราช	v6106		
10.7 จำนวนผู้ซื้อมีน้อยราย	v6107		

ปัญหา		ระดับ		
		1	2	3
10.8 สถานที่รับซื้อมีน้อย	v6108			
10.9 ฤดูกาล	v6109			
10.10 มีสินค้าทดแทนได้	v1010			

คำชี้แจง: โปรดใส่ตัวเลขลำดับความสำคัญของปัญหาที่ท่านประสบลงในตาราง โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย เป็นตัวเลข 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 และ 10 ตามลำดับ

ปัญหาที่ท่านประสบจากอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช

ปัญหา		ลำดับความสำคัญของปัญหา
มลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม	v6111	
ผลกระทบต่อชุมชน	v6112	
กายภาพของฟาร์ม	v6113	
แหล่งเงินทุน	v6114	
อาหาร และการให้อาหารไก่	v6115	
ปริมาณ และคุณภาพน้ำที่ใช้เลี้ยงไก่	v6116	
การป้องกัน รักษา และควบคุมโรค	v6117	
การจัดการของเสียในฟาร์ม	v6118	
ความรู้ในการเลี้ยง และการผลิตไก่เนื้อโคราช	v6119	
การตลาด	v61110	

ตอนที่ 7 ความต้องการการส่งเสริม และพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช

คำชี้แจง 1) ระดับ 1 หมายถึง มีความต้องการน้อย

ระดับ 2 หมายถึง มีความต้องการปานกลาง

ระดับ 3 หมายถึง มีความต้องการมาก

2) โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางบนช่องที่ตรงกับระดับความต้องการของท่าน

ระดับความต้องการการส่งเสริม และพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช

ความต้องการ	ระดับ		
	1	2	3
1. ความรู้ด้านการเลี้ยงและการจัดการไก่เนื้อโคราชอย่างต่อเนื่อง			
1.1 การปรับปรุงโรงเรือน v711			
1.2 การเลี้ยงไก่ระยะไก่เล็ก (1 – 14 วัน) v712			
1.3 การเลี้ยงไก่ระยะไก่รุ่น – ส่งตลาด (อายุ 15 – 70 วัน) v713			
2. ความรู้ด้านการเชือดและการชำแหละสัตว์ปีก			
2.1 การสร้างโรงเชือดไก่ขนาดเล็ก – ขนาดกลาง v721			
2.2 การเชือด และการชำแหละชิ้นส่วนไก่ v722			
3. ความรู้ด้านการแปรรูปเนื้อไก่			
3.1 การแปรรูปเป็นอาหาร (ไก่ย่าง ไก่ทอด ไก่อบ ฯลฯ) v731			
3.2 การแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์พร้อมบริโภค v732			
3.3 การแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์พร้อมปรุง v733			
3.4 การเก็บรักษามผลผลิตแปรรูป v734			
4. ความรู้ด้านการจัดการฟาร์ม			
4.1 ความรู้ด้านการจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ v741			
4.2 การพัฒนาฟาร์มเพื่อรับรองมาตรฐานฟาร์ม v742			
4.3 การพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) v743			
5. ความรู้เรื่องอาหารและการให้อาหารไก่			
5.1 การเลือกใช้อาหารและการให้อาหารไก่อย่างมีประสิทธิภาพ v751			
5.2 วิธีการผสมอาหารใช้เองเพื่อลดต้นทุน v752			
5.3 การคัดเลือกวัตถุดิบ v753			
5.4 การใช้อาหารเสริมเพื่อลดต้นทุน v754			
6. ความรู้เรื่องการป้องกันรักษาและควบคุมโรค			
6.1 ความรู้เรื่องโรคและการป้องกันโรคที่สำคัญในไก่ v761			
6.2 ความรู้เรื่องการใช้วัคซีนในไก่ v762			
6.3 ความรู้เรื่องการรักษาและการควบคุมโรคในไก่ v763			
6.4 การตรวจหาไวรัสใช้หัตถ์และเชื้อโรคชนิดอื่นๆ v764			

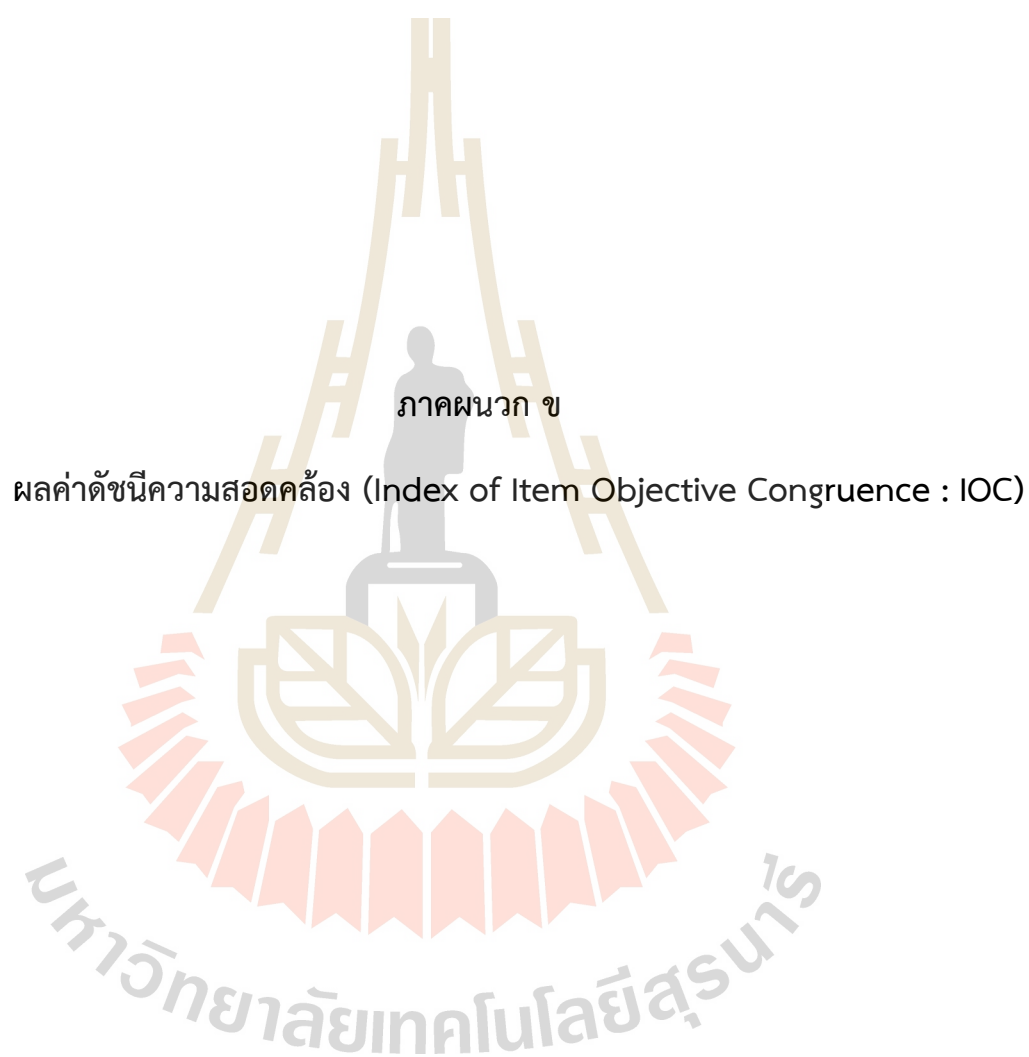
ความต้องการ	ระดับ		
	1	2	3
7. ความรู้เรื่องการปฏิบัติตามกฎหมายด้านปศุสัตว์			
7.1 การขออนุญาตนำเข้าเลี้ยงสัตว์ปีกใหม่ v771			
7.2 การขออนุญาตเคลื่อนย้ายสัตว์ปีก v772			
7.3 การตรวจสอบยาปฏิชีวนะและสารตกค้างในอาหารหรือซากสัตว์ v773			
8. ความรู้เรื่องบัญชีฟาร์ม			
8.1 การจัดทำบัญชีรายจ่าย – รายรับ v781			
8.2 การจัดทำบัญชีต้นทุนการผลิต v782			
8.3 การจัดทำแผนธุรกิจการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช v783			
9. การสนับสนุนด้านการตลาด			
9.1 ราคาไก่มีชีวิต v791			
9.2 ราคาไก่ชำแหละ v792			
9.3 ช่องทางการจำหน่ายไก่แปรรูป v793			
9.4 ตลาดรับซื้อไก่มีชีวิต v794			
9.5 แผงจำหน่ายไก่สด หรือไก่แปรรูป v795			
10. การสนับสนุนด้านการประชาสัมพันธ์			
10.1 ไปปาลิว หรือแผ่นพับ v7101			
10.2 วิทยู v7102			
10.3 โทรทัศน์ v7103			
10.4 เว็บไซต์ v7104			
10.5 เฟสบุ๊ค หรือไลน์ v7105			
10.6 แอปพลิเคชั่นอื่น ๆ v7106			
11. การสนับสนุนจัดตั้งกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช			
11.1 การจัดตั้งกลุ่ม v7111			
11.2 การบริหารจัดการกลุ่ม v7112			
11.3 การพัฒนากลุ่ม v7113			
12. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ			
.....			
.....			

คำชี้แจง: โปรดใส่ตัวเลขลำดับความสำคัญของความต้องการการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยง
ไก่เนื้อโคราชลงในตาราง โดยเรียงลำดับความต้องการจากมากไปหาน้อย เป็นตัวเลข 1,
2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 และ 11 ตามลำดับ

ลำดับความสำคัญของความต้องการการส่งเสริม และพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช

ความต้องการ	ลำดับความสำคัญของความต้องการ
ความรู้ด้านการเลี้ยง และการจัดการไก่เนื้อโคราชอย่างต่อเนื่อง	v7131
ความรู้ด้านการเชือดและการชำแหละสัตว์ปีก	v7132
ความรู้ด้านการแปรรูปเนื้อไก่	v7133
ความรู้ด้านการจัดการฟาร์ม	v7134
ความรู้เรื่องอาหารและการให้อาหารไก่	v7135
ความรู้เรื่องการป้องกัน และรักษาโรค	v7136
ความรู้เรื่องการปฏิบัติตามกฎหมายด้านปศุสัตว์	v7137
ความรู้เรื่องบัญชีฟาร์ม	v7138
การสนับสนุนด้านการตลาด	v7139
การสนับสนุนด้านการประชาสัมพันธ์	v71310
การสนับสนุนจัดตั้งกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช	v71311

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความร่วมมือเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้
ฟาร์มมหาวิทยาลัย สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
111 ถนนมหาวิทยาลัย ตำบลสุรนารี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000
โทรศัพท์ 0-4422-5000 โทรสาร 0-4422-5003

ตารางค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC)

คำถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร	ผลการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า IOC
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3		
เพศ	1	1	1	3	1.00
อายุ	1	1	1	3	1.00
ระดับการศึกษา	1	1	1	3	1.00
รายได้ต่อครัวเรือน	1	1	1	3	1.00
สถานะทางสังคม	0	1	1	2	0.67
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	1	1	1	3	1.00
จำนวนแรงงานที่ใช้ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช	1	1	1	3	1.00
บุคคลที่เลี้ยงไก่เนื้อโคราช	1	1	1	3	1.00
อาชีพหลัก	1	1	1	3	1.00
พื้นที่ที่ใช้ทางการเกษตร	1	1	1	3	1.00
ลักษณะพื้นที่ถือครอง	1	1	1	3	1.00
พื้นที่ที่ใช้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช	1	1	1	3	1.00
จำนวนไก่เนื้อโคราชที่เลี้ยงเฉลี่ยต่อรุ่น	0	1	1	2	0.67
จำนวนรุ่นที่เลี้ยงเฉลี่ยต่อปีต่อโรงเรือน	1	1	1	3	1.00
ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช	1	1	1	3	1.00
รวม	13	15	15	43	0.96
คำถามตอนที่ 2 สภาพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช	ผลการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า IOC
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3		
ระบบฟาร์ม	1	1	1	3	1
การได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์ม	1	1	1	3	1
รูปแบบโรงเรือน	1	1	1	3	1
ลักษณะพื้นโรงเรือน	1	1	1	3	1
รูปแบบการเลี้ยง	1	1	1	3	1
อุปกรณ์การเลี้ยง	1	1	1	3	1

ตารางค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) (ต่อ)

ถามตอนที่ 2 สภาพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช	ผลการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า IOC
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3		
การบันทึกข้อมูลการเลี้ยง	1	1	1	3	1.00
การบันทึกรายจ่ายและรายได้	1	1	1	3	1.00
การกกลูกไก่	1	1	1	3	1.00
การให้แสงสว่าง	1	1	1	3	1.00
อาหารที่ให้ไก่กิน	1	1	1	3	1.00
วิธีการให้อาหาร	1	1	1	3	1.00
แหล่งน้ำที่ใช้เลี้ยงไก่	1	1	1	3	1.00
การเตรียมโรงเรือน	1	1	1	3	1.00
รวม	14	14	14	42	1.00
คำถามตอนที่ 3 การป้องกันและการรักษาโรค	ผลการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า IOC
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3		
การให้วัคซีน	1	1	1	3	1.00
การให้วัคซีนไก่เนื้อโคราชตามโปรแกรม	1	1	1	3	1.00
การให้วัคซีนตามกำหนดเวลา	1	1	1	3	1.00
ชนิดวัคซีนที่ให้ในการเลี้ยงไก่ทุกรุ่น	1	1	0	2	0.67
วัคซีนที่ให้เป็นบางครั้ง (ไม่ได้ให้เป็นประจำ)	1	1	0	2	0.67
วัคซีนที่ไม่เคยให้ไก่เลย	1	1	0	2	0.67
การป่วยของไก่ในรอบปี	1	1	0	2	0.67
สาเหตุการตายของไก่ในรอบปี	1	1	0	2	0.67
การใช้ยาปฏิชีวนะหรือยาสมุนไพร	1	1	1	3	1.00
การกำจัดพยาธิภายใน	1	1	1	3	1.00
บุคคลที่ทำการรักษาเมื่อสัตว์เจ็บป่วย	1	1	1	3	1.00
รวม	11	11	6	28	0.85

ตารางค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) (ต่อ)

คำถามตอนที่ 4 การผลิตและการตลาด	ผลการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า IOC
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3		
ประเภทผลผลิตที่เลี้ยงเพื่อจำหน่าย	1	1	1	3	1.00
น้ำหนักไก่ที่เลี้ยงส่งตลาด	1	1	1	3	1.00
ระบบการผลิต	1	1	1	3	1.00
จำนวนไก่ที่เลี้ยง ณ ปัจจุบัน	1	1	1	3	1.00
จำนวนไก่ที่เลี้ยงได้สูงสุดทั้งฟาร์ม	1	1	1	3	1.00
อัตราความหนาแน่นที่เลี้ยง	1	1	1	3	1.00
รูปแบบการจำหน่ายไก่เนื้อโคราช	1	1	1	3	1.00
ต้นทุนการผลิตไก่เนื้อโคราช	1	1	1	3	1.00
กำไรในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช(ขายไก่มีชีวิต)	1	1	1	3	1.00
รวม	9	9	9	27	1.00
คำถามตอนที่ 5 การได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช	ผลการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า IOC
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3		
หน่วยงานที่ท่านเคยได้รับการส่งเสริมวิชาการ	1	1	1	3	1.00
หน่วยงานที่ท่านเคยได้รับการเข้าเยี่ยมชมติดตามการพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช	1	1	1	3	1.00
หน่วยงานที่ท่านเคยได้รับการด้านสุขภาพไก่	1	1	1	3	1.00
แหล่งการได้รับข่าวสารข้อมูลไก่เนื้อโคราช	1	1	1	3	1.00
รวม	4	4	4	12	1.00

ตารางค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) (ต่อ)

คำถามตอนที่ 6 ปัญหา และระดับของ ปัญหาของเกษตรกรในการเลี้ยงไก่เนื้อ โคราช	ผลการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า IOC
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3		
มลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม	1	1	0	2	0.67
ผลกระทบต่อชุมชน	1	1	0	2	0.67
กายภาพของฟาร์ม	1	1	0	2	0.67
แหล่งเงินทุน	1	1	1	3	1.00
อาหารและการให้อาหารไก่	1	1	1	3	1.00
ปริมาณและคุณภาพน้ำที่ใช้เลี้ยงไก่	1	1	0	2	0.67
การป้องกันรักษาและควบคุมโรค	1	1	1	3	1.00
การจัดการของเสียในฟาร์ม	1	1	0	2	0.67
ความรู้ในการเลี้ยงและการผลิตไก่เนื้อโคราช	1	1	1	3	1.00
การตลาด	1	1	1	3	1.00
รวม	10	10	5	25	0.83
คำถามตอนที่ 7 ความต้องการการส่งเสริม และพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช	ผลการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า IOC
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3		
ความรู้ด้านการเลี้ยง และการจัดการไก่เนื้อ โคราชอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	3	1.00
ความรู้ด้านการฆ่าและการชำแหละสัตว์ปีก	1	1	1	3	1.00
ความรู้ด้านการแปรรูปเนื้อไก่	1	1	1	3	1.00
ความรู้ด้านการจัดการฟาร์ม	1	1	1	3	1.00
ความรู้เรื่องอาหารและการให้อาหารไก่	1	1	1	3	1.00
ความรู้เรื่องการป้องกันรักษาและควบคุมโรค	1	1	1	3	1.00
ความรู้เรื่องการปฏิบัติตามกฎหมายด้านปศุ สัตว์	1	1	1	3	1.00
ความรู้เรื่องบัญชีฟาร์ม	1	1	1	3	1.00

ตารางค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) (ต่อ)

คำถามตอนที่ 7 ความต้องการการส่งเสริม และพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช	ผลการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า IOC
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3		
การสนับสนุนด้านการตลาด	1	1	1	3	1.00
การสนับสนุนด้านการประชาสัมพันธ์	1	1	1	3	1.00
การสนับสนุนจัดตั้งกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช	1	1	1	3	1.00
ข้อเสนอแนะอื่น ๆ	1	1	1	3	1.00
รวม	12	12	12	36	1.00
รวมทั้งหมด	73	75	65	213	0.95

ตารางค่าความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของคำถามตอนที่ 6 ด้านปัญหา และระดับของปัญหาของเกษตรกรในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช

ปัญหา	ค่าความน่าเชื่อถือ (Reliability)
1. มลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม	
ปัญหาด้านแหล่งน้ำ	.928
ปัญหาด้านป่าไม้	.931
ปัญหาด้านการจัดการของเสีย (น้ำเสีย มูลสัตว์ และซากสัตว์)	.930
ปัญหาด้านมลภาวะอื่น ๆ (ฝุ่น กลิ่น และเสียง)	.930
2. ผลกระทบต่อชุมชน	
การยอมรับของชุมชนในการตั้งฟาร์มเลี้ยงไก่เนื้อโคราช	.928
การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และกฎหมาย	.929
ข้อร้องเรียนของชุมชน	.928
3. กายภาพของฟาร์ม	
ระบบฟาร์มด้านการป้องกันโรค และอันตรายต่างๆที่อาจเกิดขึ้นกับไก่	.930
ความเหมาะสมของโรงเรือน และอุปกรณ์	.928
4. แหล่งเงินทุน	
แหล่งเงินทุนในการพัฒนาฟาร์ม	.927
แหล่งเงินทุนในการผลิต และการตลาด	.927
5. อาหาร และการให้อาหารไก่	
ชนิดอาหารที่ต้องการ	.924
สถานที่จำหน่ายอาหาร	.925
ความรู้ในการให้อาหารไก่	.925
6. ปริมาณ และคุณภาพน้ำที่ใช้เลี้ยงไก่	
ปัญหาด้านแหล่งน้ำ	.929
ปัญหาด้านคุณภาพน้ำ	.927
7. การป้องกัน รักษา และควบคุมโรค	
ชนิดวัคซีนที่มีจำหน่ายไม่ครบตามที่ต้องการ	.928
คุณภาพวัคซีน	.925
ความรู้เรื่องการใช้วัคซีน	.925

ตารางค่าความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของคำถามตอนที่ 6 ด้านปัญหา และระดับของปัญหา
ของเกษตรกรในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช (ต่อ)

ปัญหา	ค่าความน่าเชื่อถือ (Reliability)
ความรู้เรื่องโรค และการป้องกันโรค	.926
ความรู้เรื่องการรักษาโรค	.925
ไม่มีสถานที่จำหน่ายวัคซีน	.925
วัคซีนมีราคาแพง	.925
ความรู้เรื่องการควบคุมโรค	.926
8. การจัดการของเสียในฟาร์ม	
ปัญหาในการจัดการมูลไก่	.928
ปัญหาในการจัดการน้ำเสีย	.929
ปัญหาในการจัดการซากไก่ตาย และคัตทิ้ง	.929
9. ความรู้ในการเลี้ยง และการผลิตไก่เนื้อโคราช	
ความรู้ และความเข้าใจเรื่องพันธุ์ไก่เนื้อโคราช	.924
ความรู้และความเข้าใจเรื่องการผลิตไก่เนื้อโคราช	.925
ความรู้และความเข้าใจเรื่องสมรรถนะการผลิตไก่เนื้อโคราช	.925
ความสามารถในการคำนวณประสิทธิภาพการผลิต	.927
ความรู้ และความเข้าใจเรื่องต้นทุนการผลิต	.924
ความสามารถในการคำนวณต้นทุนการผลิต	.925
ปริมาณลูกไก่ไม่เพียงพอ	.926
ระยะเวลาในจอกลูกไก่	.926
ความต่อเนื่องในการเลี้ยง	.926
การนำเข้าลูกไก่ และการเคลื่อนย้ายไก่เพื่อจำหน่าย	.925
10. การตลาด	
ต้นทุนสูง	.929
ราคารับซื้อต่ำ	.929
ราคาไม่แน่นอน	.929
ผู้ซื้อเป็นผู้กำหนดราคา	.926
ปริมาณไก่เนื้อโคราช	.926

ตารางค่าความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของคำถามตอนที่ 6 ด้านปัญหา และระดับของปัญหา
ของเกษตรกรในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช (ต่อ)

ปัญหา	ค่าความน่าเชื่อถือ (Reliability)
คุณภาพไก่เนื้อโคราช	.927
จำนวนผู้ซื้อมีน้อยราย	.925
สถานที่รับซื้อมีน้อย	.926
ฤดูกาล	.927
มีสินค้าทดแทนได้	.928
ค่าความน่าเชื่อถือ (Reliability) โดยรวม	.928

ตารางค่าความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของคำถามตอนที่ 7 ด้านความต้องการการส่งเสริม และพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช

ความต้องการ	ค่าความน่าเชื่อถือ (Reliability)
1. ความรู้ด้านการเลี้ยงและการจัดการไก่เนื้อโคราชอย่างต่อเนื่อง	
การปรับปรุงโรงเรือน	.907
การเลี้ยงไก่อายุ 1 - 14 วัน	.907
การเลี้ยงไก่อายุ 15 - 70 วัน	.904
2. ความรู้ด้านการเชือดและการชำแหละสัตว์ปีก	
การสร้างโรงเชือดไก่ขนาดเล็ก - ขนาดกลาง	.904
การเชือด และการชำแหละชิ้นส่วนไก่	.903
3. ความรู้ด้านการแปรรูปเนื้อไก่	
การแปรรูปเป็นอาหาร (ไก่ย่าง ไก่ทอด ไก่อบ ฯลฯ)	.902
การแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์พร้อมบริโภค	.902
การแปรรูปผลิตภัณฑ์พร้อมปรุง	.902
การเก็บรักษาผลผลิตแปรรูป	.905
4. ความรู้ด้านการจัดการฟาร์ม	
ความรู้ด้านการจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ	.907
การพัฒนาฟาร์มเพื่อรับรองมาตรฐานฟาร์ม	.906
การพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	.903
5. ความรู้เรื่องอาหารและการให้อาหารไก่	
การเลือกใช้อาหารและการให้อาหารไก่อย่างมีประสิทธิภาพ	.902
วิธีการผสมอาหารใช้เองเพื่อลดต้นทุน	.903
การคัดเลือกวัตถุดิบ	.902
การใช้อาหารเสริมเพื่อลดต้นทุน	.901
6. ความรู้เรื่องการป้องกันและรักษาโรค	
ความรู้เรื่องโรคและการป้องกันโรคที่สำคัญในไก่	.900
ความรู้เรื่องการให้วัคซีนในไก่	.899
ความรู้เรื่องการรักษาและการควบคุมโรคในไก่	.902
การตรวจหาไวรัสไข้หวัดนกและเชื้อโรคชนิดอื่น ๆ	.905

ตารางค่าความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของคำถามตอนที่ 7 ด้านความต้องการการส่งเสริม และพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช (ต่อ)

ความต้องการ	ค่าความน่าเชื่อถือ (Reliability)
7. ความรู้เรื่องการปฏิบัติตามกฎหมายด้านปศุสัตว์	
การขออนุญาตนำเข้าเลี้ยงสัตว์ปีกใหม่	.903
การขออนุญาตเคลื่อนย้ายสัตว์ปีก	.905
การตรวจสอบยาปฏิชีวนะและสารตกค้างในอาหารหรือซากสัตว์	.909
8. ความรู้เรื่องบัญชีฟาร์ม	
การจัดทำบัญชีรายจ่าย – รายรับ	.908
การจัดทำบัญชีต้นทุนการผลิต	.907
การจัดทำแผนธุรกิจการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช	.904
9. การสนับสนุนด้านการตลาด	
ราคาไก่มีชีวิต	.904
ราคาไก่ชำแหละ	.901
ช่องทางการจำหน่ายไก่แปรรูป	.903
ตลาดรับซื้อไก่มีชีวิต	.901
แผงจำหน่ายไก่สดหรือไก่แปรรูป	.902
10. การสนับสนุนด้านการประชาสัมพันธ์	
ใบปลิว หรือแผ่นพับ	.906
วิทยุ	.906
โทรทัศน์	.905
เว็บไซต์	.906
เพจเฟซบุ๊ก หรือไลน์	.907
แอปพลิเคชันอื่น ๆ	.911
11. การสนับสนุนจัดตั้งกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช	
การจัดตั้งกลุ่ม	.910
การบริหารจัดการกลุ่ม	.907
การพัฒนากลุ่ม	.908
ค่าความน่าเชื่อถือ (Reliability) โดยรวม	.907

ตารางลำดับความสำคัญของปัญหาของเกษตรกรในการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช

ลำดับ ความสำคัญ ของปัญหาที่ เลือก	จำนวนเกษตรกร (ราย)										รวม (ราย)	จำนวน สูงสุดใน ลำดับ (ราย)	เรียงลำดับ ความสำคัญ ของปัญหา
	ปัญหา 1	ปัญหา 2	ปัญหา 3	ปัญหา 4	ปัญหา 5	ปัญหา 6	ปัญหา 7	ปัญหา 8	ปัญหา 9	ปัญหา 10			
1	1	1	5	42	2	1	17	2	7	68	146	68	ปัญหาที่ 10
2	1	5	17	28	23	3	21	1	20	27	146	28	ปัญหาที่ 4
3	0	3	14	19	22	6	37	10	25	10	146	37	ปัญหาที่ 7
4	7	4	19	15	26	9	26	9	27	4	146	27	ปัญหาที่ 9
5	7	4	21	13	18	14	16	22	22	9	146	22	ปัญหาที่ 8
6	11	3	19	11	23	20	8	20	20	11	146	23	ปัญหาที่ 5
7	8	11	11	9	10	37	9	33	12	6	146	37	ปัญหาที่ 6
8	4	16	32	3	10	32	5	34	9	1	146	32	ปัญหาที่ 3
9	22	79	6	1	10	7	5	11	0	5	146	79	ปัญหาที่ 2
10	85	20	2	5	2	17	2	4	4	5	146	85	ปัญหาที่ 1
รวม	146	146	146	146	146	146	146	146	146	146	-	-	-

หมายเหตุ – ความหมายของแต่ละปัญหา เป็นดังนี้

ปัญหา 1 หมายถึง ปัญหาด้านมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม

ปัญหา 2 หมายถึง ปัญหาด้านผลกระทบต่อชุมชน

ปัญหา 3 หมายถึง ปัญหาด้านกายภาพของฟาร์ม

ปัญหา 4 หมายถึง ปัญหาด้านแหล่งเงินทุน

ปัญหา 5 หมายถึง ปัญหาด้านอาหารและการให้อาหารไก่

ปัญหา 6 หมายถึง ปัญหาด้านปริมาณและคุณภาพน้ำที่ใช้เลี้ยงไก่

ปัญหา 7 หมายถึง ปัญหาด้านการป้องกันรักษาและควบคุมโรค

ปัญหา 8 หมายถึง ปัญหาด้านการจัดการของเสียในฟาร์ม

ปัญหา 9 หมายถึง ปัญหาด้านความรู้ในการเลี้ยงและการผลิตไก่เนื้อโคราช

ปัญหา 10 หมายถึง ปัญหาด้านการตลาด

ตารางลำดับความต้องการการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อโคราช

ลำดับ ความ ต้อง การ	จำนวนเกษตรกร (ราย)											รวม (ราย)	จำนวน สูงสุด ใน ลำดับ (ราย)	เรียงลำดับความ ต้องการ
	ความ ต้อง การ 1	ความ ต้อง การ 2	ความ ต้อง การ 3	ความ ต้อง การ 4	ความ ต้อง การ 5	ความ ต้อง การ 6	ความ ต้อง การ 7	ความ ต้อง การ 8	ความ ต้อง การ 9	ความ ต้อง การ 10	ความ ต้อง การ 11			
1	23	6	6	10	7	15	7	2	59	7	4	146	59	ความต้องการ 9
2	8	10	7	13	21	29	4	5	20	21	8	146	29	ความต้องการ 6
3	15	8	9	19	16	27	10	4	16	15	9	146	19	ความต้องการ 4
4	17	8	18	20	20	15	13	8	11	8	8	146	20	ความต้องการ 5
5	17	8	7	29	20	17	19	9	7	7	6	146	19	ความต้องการ 7
6	10	13	15	19	16	6	10	26	6	12	13	146	26	ความต้องการ 8
7	12	19	14	11	18	7	17	14	5	13	16	146	19	ความต้องการ 2
8	5	12	15	12	11	17	20	24	6	10	14	146	15	ความต้องการ 3
9	10	9	16	6	12	9	25	19	6	28	6	146	28	ความต้องการ 10
10	11	23	26	6	3	3	15	23	4	15	17	146	17	ความต้องการ 11
11	18	30	13	1	2	1	6	12	8	10	45	146	18	ความต้องการ 1
รวม	146	146	146	146	146	146	146	146	146	146	146	-	-	-

หมายเหตุ – ความหมายของแต่ละความต้องการ เป็นดังนี้

ความต้องการ 1 หมายถึง ความต้องการความรู้ด้านการเลี้ยง และการจัดการไก่เนื้อโคราชอย่างต่อเนื่อง

ความต้องการ 2 หมายถึง ความต้องการความรู้ด้านการฆ่า และการชำแหละสัตว์ปีก

ความต้องการ 3 หมายถึง ความต้องการความรู้ด้านการแปรรูปเนื้อไก่

ความต้องการ 4 หมายถึง ความต้องการความรู้ด้านการจัดการฟาร์ม

ความต้องการ 5 หมายถึง ความต้องการความรู้เรื่องอาหารและการให้อาหารไก่

ความต้องการ 6 หมายถึง ความต้องการความรู้เรื่องการป้องกันรักษาโรคและควบคุมโรค

ความต้องการ 7 หมายถึง ความต้องการความรู้เรื่องการปฏิบัติตามกฎหมายด้านปศุสัตว์

ความต้องการ 8 หมายถึง ความต้องการความรู้เรื่องบัญชีฟาร์ม

ความต้องการ 9 หมายถึง ความต้องการการสนับสนุนด้านการตลาด

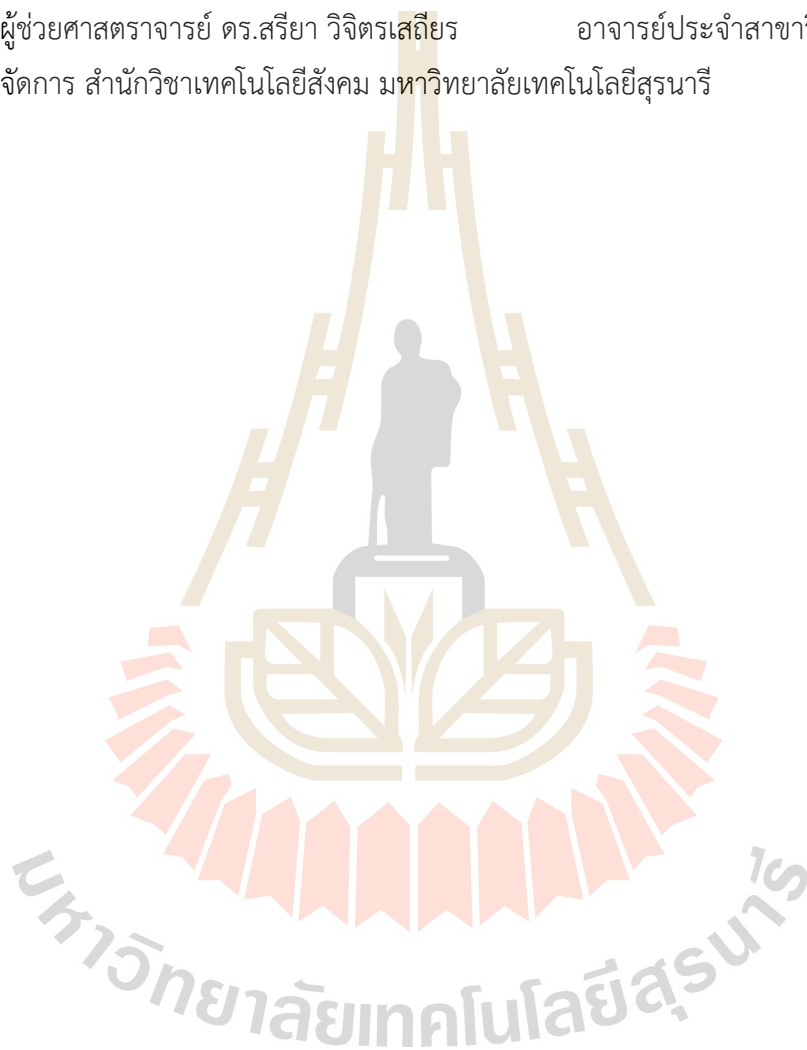
ความต้องการ 10 หมายถึง ความต้องการการสนับสนุนด้านการประชาสัมพันธ์

ความต้องการ 11 หมายถึง ความต้องการการสนับสนุนจัดตั้งกลุ่มผู้เลี้ยงไก่เนื้อโคราช

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.อมรรัตน์ โมฬี อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางสัตว์ สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิพัฒน์ เหลืองลาวัณย์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางสัตว์ สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรียา วิจิตรเสถียร อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ประวัติผู้วิจัย

นายเฉลิมชัย หอมตา

หัวหน้าโครงการ

ที่อยู่ :

ฟาร์มมหาวิทยาลัย สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี 111 ต.สุรนารี อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000

ประวัติการศึกษา :

ปริญญาโท วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เทคโนโลยีการผลิตสัตว์)
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พ.ศ.2546

ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต (สัตวศาสตร์) มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.2534

ประสบการณ์ด้านการทำงาน :

พ.ศ. 2559 – ปัจจุบัน หัวหน้าสำนักงานฟาร์ม นักวิชาการเกษตร ฟาร์มมหาวิทยาลัย
สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
พ.ศ. 2537 – 2559 นักวิชาการเกษตร ฟาร์มมหาวิทยาลัย สำนักวิชา
เทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
พ.ศ. 2534 – 2537 พนักงานขาย บริษัท กรุงเทพโภคภัณฑ์ จำกัด (เครือเจริญโภค
ภัณฑ์)

ผลงานด้านวิชาการ

1. การสร้างสายพันธุ์ “ไก่เนื้อโคราช” เพื่อการผลิตเป็นอาชีพวิสาหกิจชุมชน ระยะที่ 2 (2558)
2. อัตราส่วนระหว่างกรดไขมันชนิดโอเมก้า-6 และโอเมก้า-3 ในอาหาร ที่มีผลต่อการปรับปรุงส่วนประกอบของกรดไขมันในไข่และเนื้อไก่ (2557)
3. การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์จากกากมันสำปะหลังเพื่อเป็นแหล่งพลังงานทางเลือกสำหรับไก่ไข่ (2556)
4. อัตราส่วนระหว่างกรดไขมันชนิดโอเมก้า-6 และโอเมก้า-3 ในอาหาร ที่มีผลต่อการปรับปรุงส่วนประกอบของกรดไขมันในไข่และเนื้อไก่ (2556)
5. การควบคุมพฤติกรรมความเป็นแม่โดยระบบประสาทและระบบต่อมไร้ท่อในไก่พื้นเมืองไทยเพศเมีย : บทบาทของวาโซแอกทีฟอินเทสทินอลเปปไทด์ (2556)
6. การสร้างสายพันธุ์ “ไก่เนื้อโคราช” เพื่อการผลิตเป็นอาชีพวิสาหกิจชุมชน (2555)
7. ยีน Insulin like growth factor I, II เพื่อการเจริญเติบโตและประสิทธิภาพการใช้อาหารในไก่พื้นเมืองไทย (2555)

8. การควบคุมพฤติกรรมความเป็นแม่โดยระบบประสาทและระบบต่อมไร้ท่อในไก่พื้นเมืองไทยเทศเมีย : บทบาทของวาโซแอกทีฟอินเทสทินอลเปปไทด์ (2555)
9. การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์จากกากมันสำปะหลังเพื่อเป็นแหล่งพลังงานทางเลือกสำหรับไก่ไข่ (2555)
10. ผลของการเลี้ยงไก่ไข่แบบปล่อย ต่อสมรรถนะการให้ผลผลิต คุณภาพไข่ ปริมาณคอเลสเตอรอล และองค์ประกอบของกรดไขมันในไข่ (2555)
11. ผลของอุณหภูมิสภาพแวดล้อมต่อกลไกการควบคุมวงจรการสืบพันธุ์โดยระบบประสาทและระบบต่อมไร้ท่อในไก่พื้นเมืองไทยเทศเมีย : บทบาทของฮอร์โมน สเตียรอยด์ (Effects of Ambient Temperature upon the Neuroendocrine Regulation and the Mechanism(s) Mediating the Reproductive Cycle of the Female Native Thai Chicken: Roles of Steroid Hormones) (2554)
12. ผลของช่วงแสงต่อระบบการสืบพันธุ์และวงจรการสืบพันธุ์ในไก่พื้นเมืองไทยเทศเมีย : บทบาทของฮอร์โมนสเตียรอยด์ (Effects of Photoperiod upon the Reproductive System and Reproductive Cycle in the Female Native Thai Chicken: Roles of Steroid Hormones) (2554)
13. ผลของอุณหภูมิสภาพแวดล้อมต่อกลไกการควบคุมวงจรการสืบพันธุ์โดย ระบบประสาทและระบบต่อมไร้ท่อในไก่พื้นเมืองไทยเทศเมีย (Effects of Ambient Temperature upon the Neuroendocrine Regulation and the Mechanism(s) Mediating the Reproductive Cycle of the Female Native Thai Chicken) (2554)
14. การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์จากกากมันสำปะหลังเพื่อเป็นแหล่งพลังงานทางเลือกสำหรับไก่ไข่ (2554)
15. การใช้สะระแหน่ (*Mentha cordifolia* Opiz.) เป็นสารเสริมเพื่อทดแทนการใช้ยาปฏิชีวนะในอาหารไก่เนื้อ (2554)
16. ผลของพฤติกรรมความเป็นแม่ที่มีต่อระดับของฮอร์โมนโปรแลคตินในไก่พื้นเมืองไทยเทศเมีย (2554)
17. ยีน Insulin like growth factor I, II เพื่อการเจริญเติบโตและประสิทธิภาพการใช้อาหารในไก่พื้นเมืองไทย (2554)
18. ผลของสัดส่วนน้ำมันถั่วเหลืองและน้ำมันปลาพุน่าในอาหารที่มีข้าวโพดและกากถั่วเหลืองเป็นส่วนประกอบหลัก ต่อสมรรถนะการผลิตของไก่ไข่ และอัตราส่วน ระหว่างกรดไขมันชนิดโอเมก้า-6 และโอเมก้า-3 ในไข่แดง (2554)
19. การใช้กากมันสำปะหลังหมักเป็นวัตถุดิบสำหรับอาหารไก่เนื้อ (2553)

20. ผลของพฤติกรรมการเป็นแม่ที่มีต่อระดับของฮอร์โมนโปรแลคตินในไก่พื้นเมืองไทยเทศเมีย (2553)
21. ผลของการเลี้ยงไก่พื้นเมืองแบบกึ่งปล่อยต่อสมรรถนะการเจริญเติบโต ปริมาณคอเลสเตอรอล และองค์ประกอบของกรดไขมันในเนื้อ (2553)
22. Effect of Chitin Constituent in Shrimp Meal on Nutrient Digestibility, Hematology and Immune Response in Broilers. (2009)
23. ผลของช่วงแสงต่อระบบการสืบพันธุ์และวงจรการสืบพันธุ์ในไก่พื้นเมืองไทยเทศเมีย : บทบาทของฮอร์โมนสเตียรอยด์ (2551)
24. ผลของอุณหภูมิสภาพแวดล้อมต่อกลไกการควบคุมวงจรการสืบพันธุ์โดยระบบประสาทและระบบต่อมไร้ท่อในไก่พื้นเมืองไทยเทศเมีย : บทบาทของฮอร์โมนสเตียรอยด์ (2551)
25. ผลของระบบการเลี้ยงต่อสมรรถนะการเจริญเติบโตและลักษณะซากของไก่พื้นเมืองไทย (2553)
26. การจำแนกสายพันธุ์ไก่พื้นเมืองในภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้วย Microsatellite Marker (2546)

ประสบการณ์การทำงาน

1. การจัดการด้านสัตว์ปีก (การจัดการฟาร์ม การเลี้ยงไก่เนื้อ การเลี้ยงไก่ไข่ การเลี้ยงไก่พื้นเมือง ฯลฯ)
2. ผู้สอนปฏิบัติการ วิชา Poultry Production และ วิชา General Farm Practicum
3. ได้รับทุนเข้าร่วมอบรมหลักสูตร Training Course on Livestock Production ณ กรุงโซล ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี 1 เมษายน – 20 พฤษภาคม 2543
4. ผ่านการอบรมหลักสูตร “นักสัตวบาลศาสตร์ รุ่นที่ 5” ได้รับการรับรองจากสมาคมสัตวบาลแห่งประเทศไทย ปี 2552
5. เป็นวิทยากรอบรมด้านสัตว์ปีก ตั้งแต่ปี พ.ศ.2535 ถึง ปัจจุบัน